

Utvalg: **Formannskap**

Møtested: Lekatun

Dato: 06.06.2018

Tidspunkt: 11:00 – 14:30

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 951 09 887. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Leka, 01.06.2018

Per Helge Johansen
ordfører

Solveig Slyngstad
rådmann

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 44/18	Torkild Helmersen, søknad om sponsormidler for å representere Norge på Euroskills i Budapest.		2018/32
PS 45/18	Tertialregnskap 30.4.2018		2018/78
PS 46/18	Regnskap 2017		2018/49
PS 47/18	Økt stillingshjemmel - legesekretær		2018/87
	Referatsaker:		
RS 43/18	Høring av endringer i forskrift om tilskot til avløysing ved sykdom og fødsel mv.		2018/161
RS 44/18	Høring - Forslag til endringer i sprøyteromsordningen		2018/4

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	44/18	06.06.2018

Torkil Helmersen, søknad om sponsormidler for å representere Norge på Euroskills i Budapest.

Rådmannens forslag til vedtak

Torkil Helmersen gis et tilskudd på kr 20 000 i sponsorstøtte/markedsføring av Leka kommune, ved deltakelse i kokkekonkurransen Euroskills i Budapest i september 2018.

Tilskuddet belastes kommunens næringsfond 1478 471 325. Tilskuddet utbetales ved anmodning.

Hjemmel for vedtak

Vedtekter for kommunens næringsfond.

Saksopplysninger

Torkil Helmersen er utdannet kokk og hadde læretiden sin på Scandic Nidelven i Trondheim, hvor han nå er fast ansatt. Han har gjennom læretiden deltatt på en hel del kokkekonkurranser og gjort det meget bra. Torkil Helmersen er kommet med i Euroskills i Budapest i september 2018. Dette er en faglig anerkjent konkurranse med de beste kokker i Europa.

Deltakelse i konkurranser genererer utgifter til utstyr, reise, opphold og deltakeravgifter, noe som han selv må koste.

Torkil Helmersen søker Leka kommune om kr. 20 000 i sponsormidler/markedsføring, ved deltakelse i kokkekonkurransen Euroskills i Budapest i 2018.

Til gjengjeld for sponsorstøtten tilbyr han f.eks. å holde matkurs, eventuelt lage mat ved arrangementer på Leka.

Vurdering

Euroskills er en stor europeisk konkurranse blant unge kokker under 25 år. Her må man kvalifisere seg for å være med. Under Worldskills, kvalifikasjonskonkurransen i Trondheim, kom Torkil på 1. plass – noe som forteller litt om hvilket talent han er. Leka kommune er stolt over Torkil som faglig dyktig kokk og lekværing. Leka kommune ønsker derfor å bidra med sponsorstøtte som gjør det mulig med deltakelse i Euroskills.

I vedtektene for kommunens næringsfond kan det gis støtte til blant annet utvikling av lokale matretter, kurs, markedsføringstiltak mm. Etter avtale ønskes Torkil Helmersen velkommen til å holde kurs og/ bli benyttet som kokk ved lokale arrangementer i regi av Leka kommune. Leka kommune ser positivt på at kommunen markedsføres ved bruk av logoen.

Konklusjon / tilråding

I hht innstilling.

Solveig Slyngstad
rådmann

Melding om vedtak sendes:
Toril Helmersen
Saksbehandler

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	45/18	06.06.2018
Kommunestyret		

Tertialregnskap 30.4.2018

Rådmannens forslag til vedtak

Økonomimelding 1.tertial 2018 tas til etterretning.
Fremlagt revidering av budsjett 2018 vedtas.

Hjemmel for vedtak

Kommunelovens § 47 om budsjettets bindende virkning og kommunens økonomireglement punkt 9.4 – rapportering

Saksopplysninger

Budsjettoppfølging pr 30.4 er gjennomført. Budsjettet er ikke periodisert, det styres etter årsbudsjett. Rådmannen har ansvaret for at det foretas budsjettendringer når bevilgningen innenfor et område ikke er tilstrekkelig eller det oppstår merinntekter som ikke disponeres.

Vurdering

Regnskapsrapport etter 1. tertial 2018

Drift (*Inntekt med negativt fortegn*)

Formålet med regnskapsrapporten og gjennomgangen er å angi et bilde på den økonomiske situasjonen og anslå utviklingen for hele budsjettåret. Dette danner et utgangspunkt for å vurdere behov for å iverksette eventuelle tiltak og å forslå nødvendige budsjettrevisjoner.

Viser nedenfor en sammenstilling av ansvarsområder og forbruk hittil i år i forhold til gjeldende budsjett for året 2018.

Dersom alle utgifter hadde vært periodisert med 1/12 pr måned i både budsjett og regnskap, ville forbruk i % pr 30.4 vært på 33%. Dette er ikke tilfelle for alle områder. For eksempel budsjetteres IT-utgifter med 1/12 pr måned, mens utgiften stort sett blir regnskapsført i begynnelsen av året når faktura mottas; dvs forskuddsbetaling. Hvert enkelt ansvarsområde vurderes med hensyn til om budsjetttrammen synes å være korrekt. Ansvarsområder som er vurdert til å få vesentlig avvik mellom reelt regnskap 2018 og opprinnelig budsjett for 2018, er foreslått revidert, se kommentarkolonnen i oversikten nedenfor. Resterende områder er vurdert til å ha et forbruk som er i henhold til gjeldende budsjett for året.

2018							
Ansvar4	ansvar	Ansvarnavn	Regnskap hiå	Opprinnelig budsjett	Andel forbruk	Kommentar	
☐ Folkevalgte	☐ 101	POLITISK VIRKSOMHET	-426 582	1 320 747			
	☐ 102	KONTROLL OG TILSYN	148 172	549 766			
Totalt Folkevalgte			-278 410	1 870 513	-15 %		
☐ Barnehage	☐ 241	LEKA BARNEHAGE	940 279	2 321 906			
Totalt Barnehage			940 279	2 321 906	40 %	Revidering	
☐ Skole	☐ 211	SKOLE - KOMMUNENIVÅ	60 021	428 155			
	☐ 221	LEKA BARNE OG UNGDOMSSKOLE	2 817 506	8 282 600			
Totalt Skole			2 877 528	8 710 755	33 %		
☐ PLO	☐ 371	HJEMMESYKEPLEIEN	1 316 827	4 081 100			
	☐ 372	PRAKTISK BISTAND I HJEMMET	195 615	818 967			
	☐ 373	Psykisk helse og rus	133 332	570 836			
	☐ 374	MILJØTJENESTEN	2 213 147	2 365 376			
	☐ 381	SYKESTUE - AVDELING	3 253 822	6 721 358			
	☐ 382	SYKESTUE - KJØKKEN	418 590	1 442 959			
	☐ 383	SYKESTUE - VASKERI	140 929	399 403			
Totalt PLO			7 672 262	16 399 999	47 %		
☐ Legekontor	☐ 311	LEGEKONTOR	1 106 527	4 031 286			
Totalt Legekontor			1 106 527	4 031 286	27 %		
☐ Sosialtjeneste/Barnevern	☐ 351	SOSIALTJENESTEN	176 668	971 804			
	☐ 361	BARNEVERN	231 999	690 000			
Totalt Sosialtjeneste/Barnevern			408 667	1 661 804	25 %		
☐ Landbruk/Næring/Kultur	☐ 450	PROSJEKTER LANDBRUK	24 300	-301 170		Revidering	
	☐ 451	LANDBRUK	212 957	672 400			
	☐ 452	VETERINÆRVAKTTJENESTE	-827 646	32 000			
	☐ 454	VILTFORVALTNING	29 069	103 101			
	☐ 471	NÆRING	197 319	898 542			
	☐ 491	KULTUR	-152 308	518 466			
Totalt Landbruk/Næring/Kultur			-516 310	1 923 339	-27 %		
☐ Plan og utvikling, Reiseliv	☐ 432	PLAN OG UTVIKLING	107 676	264 000			
	☐ 470	REISELIVSUTVIKLING	11 865	20 000			
Totalt Plan og utvikling, Reiseliv			119 541	284 000	42 %		
☐ Teknisk	☐ 410	FASTE EIENDOMMER - LOKALER	2 134 679	5 055 003		Revidering	
	☐ 411	TEKNISK OMRÅDE - ADM	27 764	120 071			
	☐ 413	SAMFERDSEL	624 405	1 145 926			
	☐ 415	AVLØP	-525 188	-1			
Totalt Teknisk			2 261 659	6 320 999	36 %		
☐ Brantjeneste	☐ 414	BRANNTJENESTE	43 392	1 068 419			
Totalt Brantjeneste			43 392	1 068 419	4 %		
☐ Flykningetjeneste	☐ 355	FLYKNINGTJENESTE	2 216 103	4 084 189			
Totalt Flykningetjeneste			2 216 103	4 084 189	54 %		
☐ Ledelse/stab/IKT	☐ 111	ADMINISTRATIV LEDELSE	392 184	1 116 000			
	☐ 141	STAB-/STØTTEFUNKSJON	1 786 873	5 342 000			
	☐ 144	IKT - TJENESTER	1 370 254	1 470 000			
Totalt Ledelse/stab/IKT			3 549 311	7 928 000	45 %		
☐ Felles	☐ 112	BREDBÅND - DRIFT				Revidering	
	☐ 132	FELLES	-924 791	-3 172 300			
Totalt Felles			-924 791	-3 172 300	29 %		
☐ Annet	☐ 103	UNGDOMSRÅD		10 000			
	☐ 104	LEKA ELDRERÅD	6 958	10 000			
	☐ 143	LEKAPOSTEN	14 702	64 571			
	☐ 145	EIENDOMSSKATT KOSTNADER	102 285			Revidering	
	☐ 225	SKOLELUNSJ	102 556	0			
	☐ 261	MUSIKK/KULTURSKOLE	18 333				
	☐ 281	BIBLIOTEK	113 541	419 981			
	☐ 321	HELSEØSTER	180 976	519 543			
	☐ 331	FYSIOTERAPEUT		430 000			
	☐ 412	OPPMÅLING	85 270	195 311			
	☐ 420	KIRKE OG ANDRE RELIGIØSE FORMÅL	224 167	903 500			
	☐ 421	KOMMUNALE UTGIFTER LEKA SOKN	20 213				
	☐ 431	MILJØ	15 359	90 070			
Totalt Annet			884 360	2 642 976	33 %		
Totalsum			20 360 118	56 075 885	36 %		

Med bakgrunn i regnskapsutviklingen til og med 1. tertial i år er rådmannens vurdering at driftsaktiviteten er høy. Budsjettdisiplin er en forutsetning for å ha god økonomisk styring.

For året gjennomføres en budsjettrevisjon ut fra registrert regnskap hittil i år og forventninger for året. Frie inntekter, finansposter og disposisjonsfond tilhører regnskapsskjema 1A, mens driftsutgifter til ansvarsområdene tilhører regnskapsskjema 1B.

Skjema 1A viser endring av netto inntekter til fordeling fra 56,1 millioner kroner i gjeldende budsjett til 57,3 millioner kroner i forslag til revidert budsjett for 2018, en inntektsøkning på 1,3 millioner kroner.

Skjema 1B viser endring i fordelte utgifter på ansvarsområder fra 56,1 millioner kroner i gjeldende budsjett til 57,3 millioner kroner i forslag revidert budsjett for 2018, en kostnadsøkning på 1,3 millioner kroner.

Sammenstillingen nedenfor viser hvilke poster rådmannen forslår revidert samt kommentarer til de linjer som har behov for revidering.

FRIE INNTEKTER, FINANS OG AVSETNINGER

Frie inntekter, finans og avsetninger	Regnskap pr 30.4 2018	Revidert Budsjett juni 2018	Opprinnelig Budsjett 2018	Endring budsjett
SKJEMA 1A				
Skatt på inntekt og formue	-3 382 758	-12 380 000	-12 380 000	0
Ordinært rammetilskudd	-20 306 410	-41 928 000	-41 928 000	0
Skatt på eiendom	-540 210	-1 101 600	-1 101 600	0
Andre generelle statstilskudd	-1 316 000	-5 219 285	-5 219 285	0
Renteinntekter og utbytte	-58 184	-210 000	-210 000	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	248 616	977 000	977 000	0
Avdrag på lån	687 892	2 200 000	2 200 000	0
Avsetning til disposisjonsfond		320 750	1 586 000	-1 265 250
Totalsum	-24 667 054	-57 341 135	-56 075 885	-1 265 250

Skatt og rammetilskudd

Regjeringen la 15. mai fram Revidert nasjonalbudsjett 2018. Ingen vesentlige endringer som i sum påvirker skatt på inntekt og formue og ordinært rammetilskudd.

Eiendomsskatt

Skatt på eiendom forventes å bli på linje med budsjett.

Andre generelle statstilskudd

Forventes å være innenfor budsjettet.

Renteinntekter og renteutgifter

Forventes å være innenfor budsjettet.

Avdrag på lån

Ønsker å gjøre bruk av minstefradrag i henhold til Kommuneloven §50. Det forventes at budsjettet er tilstrekkelig.

Avsetninger - disposisjonsfond

Forventer «overskudd» på 320 750 kroner som avsettes til disposisjonsfond.

FORDELT TIL RAMMEOMRÅDER

Fordelt til rammområder	<i>Regnskap</i>	Revidert	Opprinnelig	
SKJEMA 1B	<i>pr 30.4</i>	Budsjett	Budsjett	Endring
Områder med forslag til revidering budsjett	2018	juni 2018	2018	budsjett
LEKA BARNEHAGE	940 279	2 421 906	2 321 906	100 000
PROSJEKTER LANDBRUK	24 300	-1 170	-301 170	300 000
FASTE EIENDOMMER - LOKALER	2 134 679	5 255 003	5 055 003	200 000
BREDBÅND EGENANDEL		445 250		445 250
EIENDOMSSKATT KOSTNADER	102 285	220 000		220 000
Sum endringer fra opprinnelig til revidert budsjett				1 265 250

241 Barnehage

For 2018 vil utgiften øke med ca 100.000 kroner. Dette skyldes KS74/17 lærling med 80.000 kroner samt husleie Vonheim for 2 måneder med 20.000 kroner.

450 Prosjekt Landbruk

Ansvarsområdet prosjekt Landbruk forventes å ha kostnader tilsvarende inntekt. Korrigeres med inntektsreduksjon på 300.000 kroner.

112 Bredbånd egenandel

Budsjett for bredbånd skal inngå i driftsregnskapet, ikke i investeringsregnskapet. Årsaken er at bredbåndet ikke vil være Leka kommune sin eiendom. Budsjettet for driftsregnskapet belastes med 445.250 kroner.

145 Eiendomsskatt

Årlige driftskostnader budsjetteres selv om eiendomsskatt er ferdig med innføringsfasen. For 2018 er beløpet vurdert til å bli 220.000 kroner.

Investeringer

Tabellen nedenfor viser gjeldende budsjett og regnskapsføringer pr 30.4.18. Revisjon investeringsbudsjettet gjelder for bredbåndprosjektet og barnehagen.

Status pr 7.5.2018		Regn	BUD	Differanse
Etableringslån			500 000	-500 000
KLP Egenkapitalinnskudd			120 000	-120 000
Sum			620 000	-620 000
Per (Alle)				
Klass1 Investering				
1A-B (Flere elementer)				
beløp er eksklusive momskompensasjon				
Summer av l		År	Bud/Regn	
		2018		
Objekt	Objektnavn	Regn	BUD	differanse
100	BREDBÅNDSPROSJEKT KS 51/16		445 250	-445 250
111	BARNEHAGEN - OPPGRADERING GARDEROBER	21 643		21 643
121	DIGITAL FORNYING	32 500	400 000	-367 500
139	OMSORGSBOLIGER		800 000	-800 000
143	BARNEHAGE	3 194 493	2 656 090	538 403
144	IVARSHALLAREN AMFI	102 836	325 500	-222 664
146	KOMM.BOLIG 2017	300 000	300 000	0
155	REISELIV INFRASTRUKTUR PARKERING		175 000	-175 000
156	SOLSEMHULA, TOALETT OG LAGER		200 000	-200 000
157	SKEISNESSET, TOALETT OG PARKERINGSPLASS		200 000	-200 000
158	ÅRDALSSAND, PADLEHUKER		250 000	-250 000
159	LEIVEN, STORMHYTTE,STI,BRYGGE,TRAPP		1 105 000	-1 105 000
160	BREMNESSET, FOTOHUS OG STORMHYTTE		350 000	-350 000
161	UTEOMRÅDE BARNEHAGE		825 000	-825 000
162	PLO VASKERI		150 000	-150 000
163	MOLO		1 000 000	-1 000 000
164	GUTVIK FERJEKAI VENTEROM		200 000	-200 000
165	GUTVIK BRU		50 000	-50 000
187	ETABLERING TØMMESTASJON		0	0
Totalsum		3 651 472	9 431 840	-5 780 368
Totalt		3 651 472	10 051 840	-6 400 368

100 Bredbåndprosjektet:

Overføres fra budsjett investeringsregnskap til budsjett driftsregnskap med beløp 445 250 kroner. Beløpet gjelder kommunens egenandel. Eiendelen vil ikke bli kommunens eiendom og kostnaden må derfor inngå i driftsbudsjettet.

143 Barnehage:

Hittil i år er det registrert merforbruk på 538.000 kroner. I tillegg vil det påløpe kostnader vedr maling av bygget, innkjøp møbler samt TV og Whiteboard tavle. Totalt forventes merkostnaden for 2018 å utgjøre 713.000 kroner.

Oppsummering og konklusjon

Drift

Budsjettet for 2018 justeres i henhold til forslag revidert budsjett 2018.

Beløp til fordeling (skjema 1A) vedtas revidert med inntektsøkning 1 265 250 kroner med følgende fordeling:

- Tilbakefører avsetning disposisjonsfond 1 265 250 kroner

Ansvarsområder (skjema 1B) vedtas revidert med utgiftsøkning 1 265 250 kroner på følgende ansvarsområder:

- 241 Barnehagen øker kostnadene med 100 000 kroner
- 450 Prosjekter Landbruk korrigeres med 300 000 kroner
- 410 Faste eiendom lokaler øker kostnadene med 200 000 kroner
- 112 Bredbåndprosjekt overført fra investering til drift 445 250 kroner
- 145 Eiendomsskatt øker kostnader med 220 000 kroner

Investeringer eks momskompensasjon.

Rådmannen foreslår å øke rammen investeringer barnehage prosjekt 143 med 713.000 kroner. Investering bredbånd prosjekt 100 overføres til drift med beløp 445 250 kroner. Finansiering av investeringer 267 750 kroner ved bruk av ubrukte lånemidler.

Konklusjon / tilråding

I hht innstilling.

Solveig Slyngstad
rådmann

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	46/18	06.06.2018
Kommunestyret		

Regnskap 2017

Vedlegg:

- 1 Årsmelding Leka kommune 2017
- 2 Årsberetning 2017
- 3 Årsregnskap 2017
- 4 Revisjonsberetning 2017
- 5 Kontrollutvalgets uttalelse 2017

Rådmannens forslag til vedtak

I samsvar med revisors beretning fastsetter kommunestyret det framlagte årsregnskapet for 2017 med et mindreforbruk på 1 895 310 kroner.

Regnskapsmessig overskudd på 1 895 310 kroner overføres kommunens disposisjonsfond.

Hjemmel for vedtak

Kommunelovens § 48

Saksopplysninger

Årsoppgjørsdokumentene for Leka kommune består av årsregnskap, årsrapport og årsmelding. Årsregnskapet inneholder drifts- og investeringsregnskap og noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk. Årsberetningen inneholder rådmannen sin redegjørelse for kommunens økonomiske utvikling og status, spesielt om de forhold som påvirker kommunens regnskapsresultat og finansielle stilling. Leka kommune legger inn revisjonsberetningen som en del av denne saken når den er mottatt fra revisor. Før behandling i kommunestyret skal årsregnskapet behandles i kontrollkomiteen.

Leka kommunes regnskap for 2017 er avlagt, revidert av Revisjon Midt-Norge SA og behandlet i kontrollutvalget 23.05.2017.

I følge Forskrift om årsregnskap og årsberetning er det krav om at regnskapet skal være avlagt innen 15. februar hvert år og årsberetningen 31.mars hvert år. Årsregnskapet og årsberetningen ble formelt sendt revisjonen 12.04.2018 Revisjonsberetningen ble mottatt 16.04.2018, denne følger vedlagt.

Av kommunelovens § 48 pkt.3 går det frem hvordan overskudd/underskudd skal håndteres. «Kommunestyret vedtar selve årsregnskapet. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet. Vedtaket må angi disponering av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd». Regnskapet er avlagt med et regnskapsmessig overskudd på 1,8 millioner kroner. Rådmannen innstiller på at hele beløpet overføres kommunens disposisjonsfond.

Driftsregnskap

Leka kommunes driftsinntekter endte opp med en samlet inntekt på 81,3 millioner kroner, en økning på 7,9 millioner kroner sammenlignet med 2016. Driftsutgiftene endte opp med 78,8 millioner kroner, en økning på 7,3 millioner kroner mot fjoråret. Inntektssiden økte med 0,6 millioner kroner i forhold til utgiftssiden.

Netto driftsresultat fremkommer som brutto driftsresultat minus avskrivninger pluss netto finans. Teknisk beregningsutvalg har anbefalt at netto driftsresultat skal utgjøre minimum 1,75% av driftsinntektene. Netto driftsresultat i 2017 ble overskudd på 3,2 millioner kroner mot 1,5 millioner kroner i 2016. Bedringen skyldes i hovedsak god skatteinntang og integreringstilskudd. Netto driftsresultat/driftsinntekter ble på 4,0% i 2017 mot 2,0% i 2016.

Årsregnskapet for 2017 legges fram med et mindreforbruk (overskudd) på 1 895 310 kroner. Regnskapsskjema 1A viser en netto ramme til fordeling drift på kr 57 749 382 kroner, og regnskapsskjema 1B viser fordelt drift med 55 854 072 kroner. For øvrig vises til noter til regnskapet og årsmelding.

Investeringsregnskap

Investeringsbudsjettet hadde en kostnadsramme på 24 833 000 kroner, fordelt på 7 prosjekter. Reelt ble det gjennomført investeringer på 20 487 490 kroner. Differansen skyldes i hovedsak ikke gjennomført investeringer i omsorgsboliger, tømme-stasjon samt digital fornying.

Konklusjon/tilråding

I henhold til innstilling

Solveig Slyngstad
rådmann

Leka
Kommune

Årsmelding 2017

LEKA
- vill og vakker

Innhold

Forord.....	3
Folkevalgte	11
Leka barnehage	12
Leka skole	13
Pleie- og omsorg	14
Legekantor	15
Sosialtjeneste/Barnevern.....	16
Landbruk/næring/kultur.....	17
Plan/utvikling/reiseliv	18
Teknisk.....	19
Brann	20
Flyktningtjenesten	21
Ledelse/stab/IKT	22
Annet.....	23
Bundne fond.....	24
Folkevalgte	24
Barnehage	24
Skolen.....	25
PLO	25
Sosial.....	26
Kultur	26
Landbruk.....	26
Annet - Ungdomsråd.....	26
Næring.....	27
Reiseliv	27
Samferdsel.....	27
Selvkost	27

Forord

Årsmeldingen reflekterer aktivitetene innenfor kommunens tjenesteområder forrige år. Årsmeldingen skal synliggjøre måloppnåelse. Årsmeldingen behandles i kommunestyret i juni hvert år.

Driftsresultat 2017

Netto driftsresultat sier noe om den økonomiske tilstand i kommunen. Et positivt netto driftsresultat er en forutsetning for å kunne egenfinansiere investeringer (reduere nye lånopptak) og bygge opp disposisjonsfond (etablere buffere). En svakhet ved netto driftsresultat er at det ikke gir et tilstrekkelig godt bilde av den mer langsiktige utviklingen i kommunens økonomi. Om hele bygningsmassen ikke vedlikeholdes kan netto driftsresultat være positiv. Mao netto driftsresultat indikerer nødvendigvis ikke kommunens kvalitet på tjenestene. Et lavt vedlikeholdsnivå vil for eksempel påvirke driftsresultatet positivt.

Leka kommune hadde i 2017 et netto driftsresultat på 3 290 240 kroner som utgjør 4,1 %. Selve regnskapsresultatet ble på 1 895 310 kroner. Netto driftsresultat i 2017 er 1 796 790 kroner bedre enn i 2016. Netto driftsresultat er lik brutto driftsresultat inklusiv avskrivninger minus summen av netto renteutgifter og netto gjeldsavdrag. En ledetråd i forhold til økonomistyring i kommunal sektor utarbeidet av teknisk beregningsutvalg er at et netto driftsresultat over tid bør ligge på ca. 1,75 %.

Det økonomiske resultatet for Leka kommune i 2017 er bra. Leka kommune er uansett en liten kommune med begrenset økonomi som krever budsjett disiplin. Driftsresultat fremgår på side 11. Den positive utviklingen skyldes i hovedsak økning i skatteinngang samt økning i inntekter fra staten.

God kompetanse og effektiv drift vektlegges for å sikre kommunens framtid. Kommunen jobber aktivt med å ta i bruk ny teknologi slik at vi kan delta på flere arenaer/nettverksmøter o.l. Det er også et mål å minske reiseutgiftene som representerer en stor utgiftspost.

Deler av øya Leka har ikke god nok mobildekning. Dette har det vært jobbet med i over fire år. I 2017 er siste planfase gjennomført inklusive anbudsrunder, utlysning på Dophin mm. Telenor fikk oppdraget og prosjektet satt i produksjon.

Arbeidet med fiber/bredbånd ble videreført i 2017. Dette er et fellesprosjekt med Nærøy og Vikna, der man sammen har søkt og mottatt Nkom-midler (statlige midler til utbygging i ikke kommersielle områder).

Administrativ organisering

Leka kommune har liten bemanning totalt sett. Det stilles samme krav til alle kommuner, uansett liten eller stor. Men, en liten kommune er oversiktlig og gir muligheten for å drive effektivt. Leka kommune er liten kommune og har ingen mellomledernivå for områdene pleie- og omsorg, barnehage, skole, teknisk/plan, helsesøster, legekontor, stab/støtte, utvikling, økonomi/lønn, personal, IKT og Servicetorget.

Ledelse

Den administrative ledelsen i Leka kommune består av rådmann, økonomileder, sykepleiesjef, barnehageleder og rektor. Det er ukentlig husmøte for alle ansatte på kommunehuset, ukentlig ledermøte og møte med teknisk og renhold etter behov.

Utfordringer og fokus 2017

Kommunereformen og reversering av tvangssammenslåingen. Etablering av ny barnehage og bygging av ny seksmannsbolig var de største fokusområdene i 2017. Bosetting av sju nye flyktninger.

Bemanning/rekruttering/kompetanse

Personalsituasjonen i Leka kommune er sårbar. Skolefaglig ledelse ivaretatt intern inntil videre. Rekruttering og kompetanse er avgjørende. Ansatte er den viktigste ressursen i organisasjonen og arbeidsmiljøet en nøkkelfaktor for å lykkes. To ansatte i administrasjonen har fått innvilget tid til utdanning.

Organisasjon

Leka kommune er IA-bedrift - det forplikter kommunen til å jobbe aktivt med organisasjonsutvikling.

	Årsverk	Sykefravær (dagsverk) Egenmelding (egen og barn), sykemelding, syke barn	%	Permisjoner (dagsverk) Lønnede og ulønnede	%
2011	57	878	5,9 %	283	1,9 %
2012	62	2237	13,6 %	218	1,3 %
2013	53	1662	9,7 %	226	1,3 %
2014	52	1303	8,8 %	256	1,7 %
2015	52	1605	12,0 %	226	1,7 %
2016	55	1262	8,5 %	230	1,6 %
2017	53,5	1369	9,5 %	243	1,7 %

Arbeidsmiljø Leder i AMU vært ordfører i 2017. To møter i AMU gjennomført. Alle områdene valgt verneombud. Hovedverneombud valgt etter gjennomført 40-timers HMS-kurs.

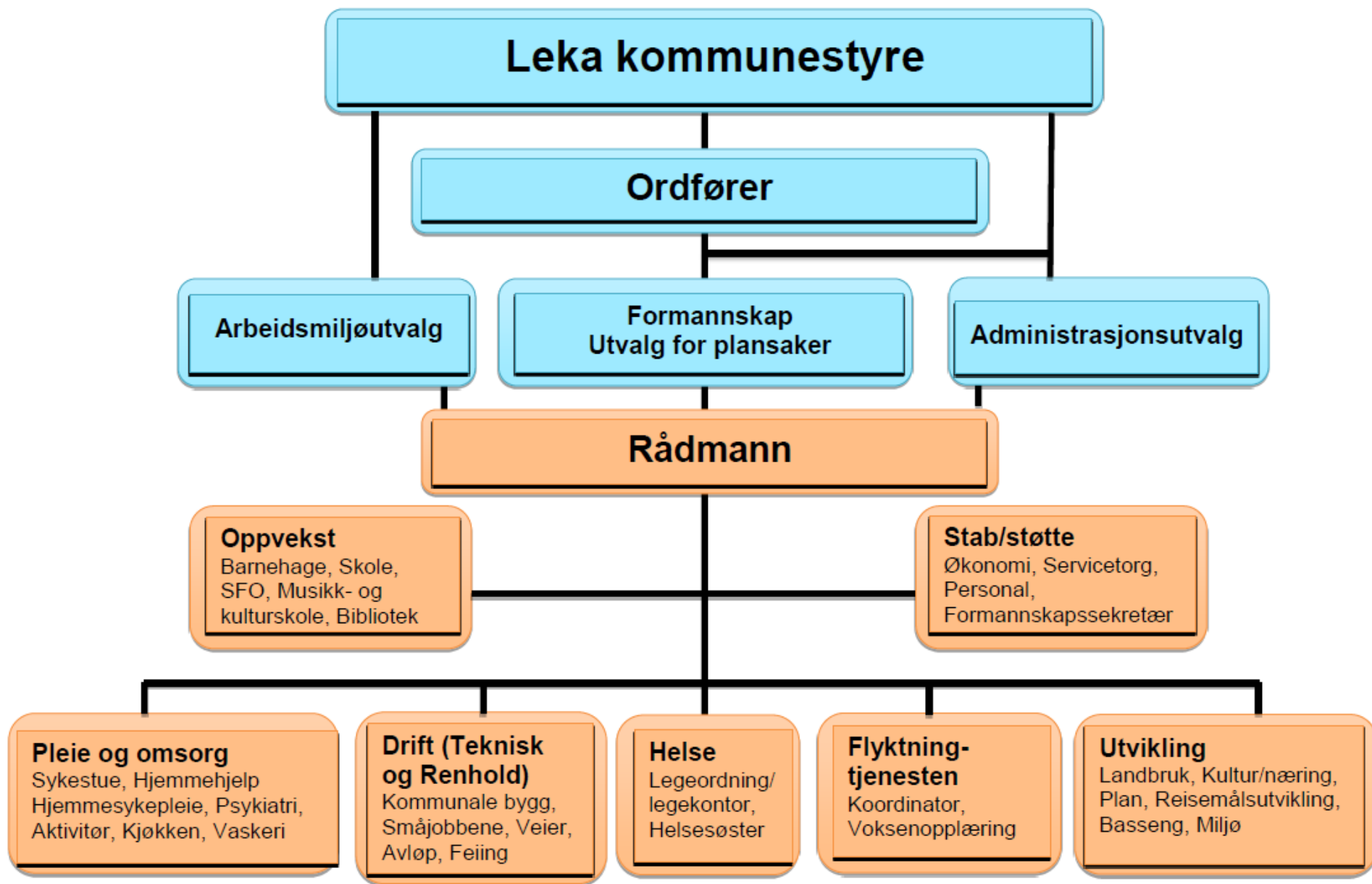
Samarbeid med tillitsvalgte Tillitsvalgte har månedlige møter i tillitsvalgtforum (TVA) og i forkant av saker som skal behandles i AMU. Rådmann inviteres til møtene i tillitsvalgtforum for gjensidig informasjon.

Interkommunalt samarbeid (IKS) Leka kommune inngår i flere formelle og uformelle interkommunale nettverk/samarbeid.

De viktigste interkommunale samarbeidene for Leka kommune er PPT, barnevern, jordmor, brann, IKT og NTHR IKS (Nord-Trøndelag Havn Rørvik).

Samfunnsutvikling Kommunene har en viktig samfunnsutviklerrolle – både som pådriver og tilrettelegger. Leka kommune er et lite øysamfunn med en liten men effektiv administrasjon som håndterer skole, barnehage, pleie- og omsorg, lege (24/7), fysioterapeut og teknisk. I tillegg spiller administrasjonen på lag med det frivillige organisasjons- og kulturliv. Leka som reisemål har vært et prosjekt som har bidratt til å sette Leka og Ytre Namdal på kartet. Leka deltar i nettverket Trollfjell geopark (seks kommuner). Leka kommune, landbruk og havbruket/fiskeri samt service/salg sysselsetter de fleste.

Statlige styringssignaler. Stortinget vedtok 7.12.17 at Leka kommune skal bestå som egen kommune. Inntektsnøkklene gir oss muligheter til å opprettholde og videreutvikle tjenestene.

Økonomiske oversikter

Regnskapet er gjort opp med et mindreforbruk på 1.895.310 kroner.

Fellesposter som inntekter, finansposter og avsetninger viste følgende resultat for 2017

Økonomisk oversikt - Drift	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
tall kroner				
Skatt og rammetilskudd	-53 080 802	-52 462 000	-52 462 000	-50 736 431
Gebyr, brukerbetalinger, salgs/leieinntekter	-7 795 900	-6 849 650	-6 849 650	-6 880 632
Andre inntekter	-20 390 205	-11 887 100	-9 544 100	-15 721 331
Sum driftsinntekter	-81 266 908	-71 198 750	-68 855 750	-73 338 394
Lønn og sosiale utgifter	48 439 111	44 752 860	44 820 860	42 772 579
Varer og tjenester	24 842 093	23 517 399	21 494 399	23 095 755
Andre driftsutgifter	5 510 017	3 521 300	3 868 400	5 664 934
Sum driftsutgifter	78 791 220	71 791 559	70 183 659	71 533 268
Brutto driftsresultat	-2 475 688	592 809	1 327 909	-1 805 126
Eksterne finansinntekter	-314 580	-270 000	-270 000	-249 324
Eksterne finansutgifter	2 508 807	2 668 000	3 568 000	3 437 879
Sum eksterne finansinntekter	2 194 227	2 398 000	3 298 000	3 188 555
Motpost avskrivninger	-3 008 779	-2 957 300	-2 957 300	-2 876 879
Netto driftsresultat	-3 290 240	33 509	1 668 609	-1 493 450
Bruk av avsetninger	-2 769 603	-1 551 830	-5 496 130	-3 929 313
Avsetninger	4 164 533	1 518 321	3 827 521	3 342 055
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk +/-	-1 895 310	0	0	-2 080 708

Rammetilskudd er budsjettert med 40 833 000 kroner og inntektsført med 40 130 122 kroner. Det er kr 702 878 mindre enn budsjettert. Mot fjoråret er det en økning på 973 171 kroner.

Skatt på formue og inntekt er budsjettert med kr 11 629 000,- og inntektsført med 12 950 680 kroner. Dette gir en merinntekt på kr 1 321 680. Mot fjoråret er det en økning på kr 1 371 200 kroner.

Eiendomsskatt var totalt budsjettert med 1 072 000 kroner og regnskapet viser en inntekt på 1 064 972 kroner. Fjorårets inntekt var på 1 052 107 kroner. Satsen på verker og bruk er satt til 7 promille og utgjør 45% av eiendomsskatten. Eiendomsskatt på boliger og fritidshus er satt til 2 promille.

Inntektsrenter er inntektsført med kr 63 580,- mer enn budsjettert.

Mottatte avdrag på utlån gjelder Gutvik Vassverk, opprinnelig utlån på 150 000 kroner som avdras over 10 år. Gjenstående saldo ved årets slutt 90.000 kroner.

Investeringsstilskudd/rentekompensasjon fra Husbanken på utbygging av sykeheim, reform97, skolebygg og kirkebygg er til sammen inntektsført med 359 291 kroner, 15 709 kroner mindre enn budsjettert.

Motpost avskrivninger og kalkulatorisk rente er inntektsført med kr 51479,- mer enn budsjettert. Dette har ingen betydning for regnskapsresultatet da tilsvarende utgifter er ført på de aktuelle ansv./tj.områdene.

Premieavvik er ikke budsjettert da prognosene fra pensjonskassene ofte avviker sterkt i forhold til endelig resultat. Premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift – er inntektsført på funksjon 170 - med kr 654 034,-. Amortisering av tidligere års avvik, inkl. arbeidsgiveravgift er utgiftsført på funksjon 171 med kr 643 632,40. Til sammen gir dette økt inntekt på kr 10 399,-.

Bruk av premiefond KLP inntektsført med 721375 kroner. Beløpet er trukket fra faktura ved innbetaling av pensjonspremie til KLP og kommunen er pålagt å inntektsføre bruken etter oppgave fra KLP. Tilsvarende beløp er fordelt på de aktuelle ansv./tj. områdene.

Disposisjonsfond

Forventet mindreforbruk 2017 jfr revidert budsjett PS49/17 med 1 100 000 kroner.

Overskudd 2016 – PS 38/17 - på 2 080 707 kroner er avsatt til disposisjonsfond.

Beholdning disposisjonsfond er 7 541 825 kroner mot fjoråret 4 702 057.

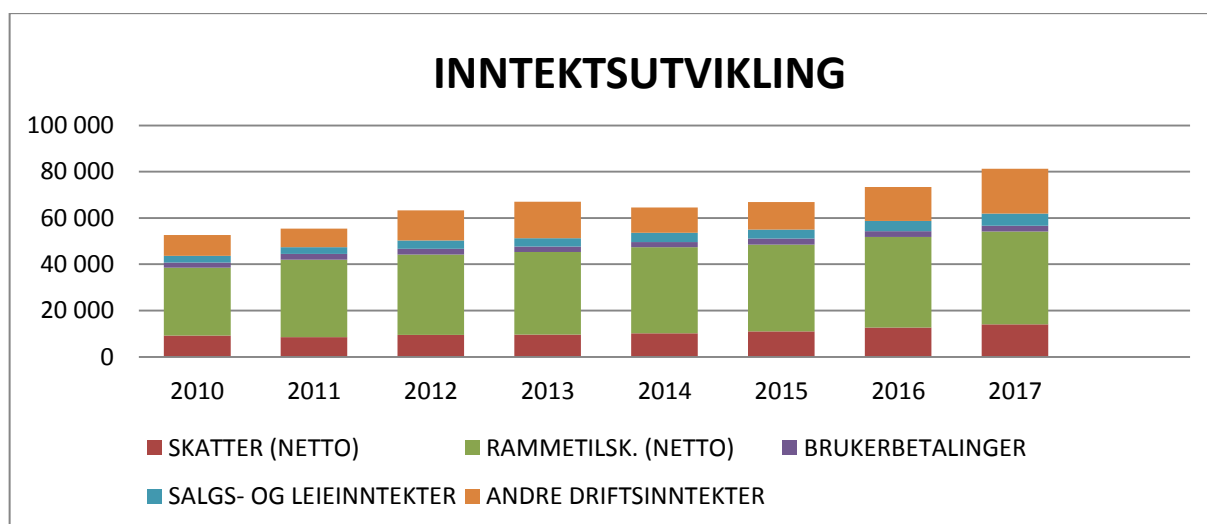
Likviditet

Beholdning på kasse og bank var 27 237 979 kroner ved årets utgang mot 10 923 493 ved utgangen av fjoråret. Den store økningen skyldes en utbetaling i begynnelsen av januar vedrørende bygging 6-mannsbolig på 13 millioner.

Kortsiktige fordringer var pr. 31.12.17 på 10 995 905, en økning på 5 017 419 kroner fra forrige år. Økningen her skyldes i hovedsak rest tilskudd fra Husbanken til bygging av 6-mannsbolig for 2016, samt integreringstilskudd kr 671 500,- for 2016, mottatt i januar 2017.

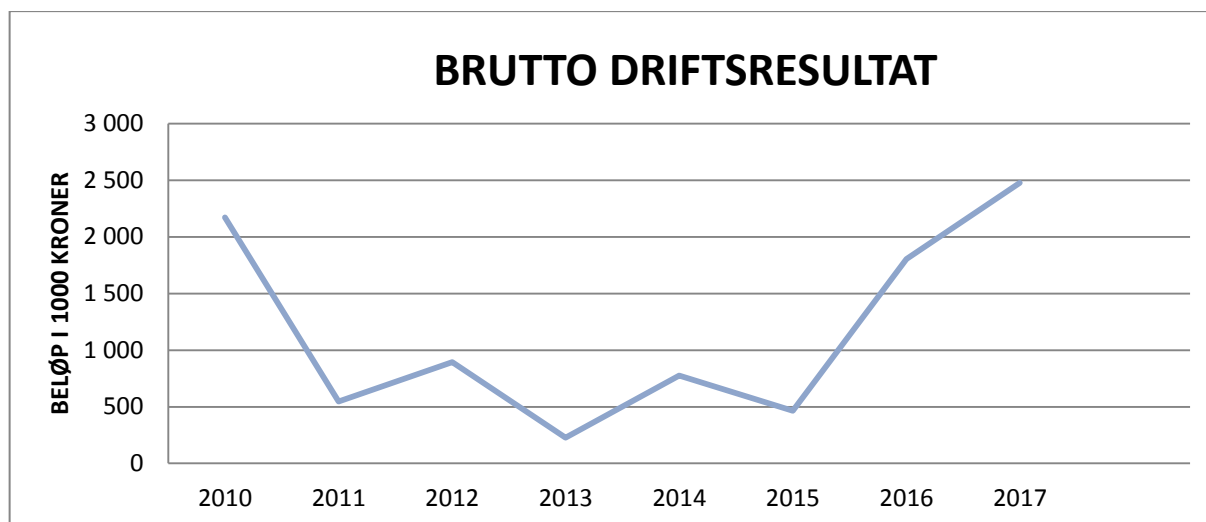
Inntektsutvikling i Leka kommune 2010 – 2017 (tall i hele tusen)

ÅR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SKATTER (NETTO)	9 278	8 583	9 525	9 671	10 247	11 017	12 631	14 016
RAMMETILSK. (NETTO)	29 226	33 387	34 661	35 593	37 084	37 546	39 157	40 130
BRUKERBETALINGER	2 292	2 450	2 443	2 343	2 287	2 494	2 557	2 572
SALGS- OG LEIEINNTEKTER	2 834	3 012	3 691	3 617	3 983	3 944	4 324	5 224
ANDRE DRIFT SINNT EKTER	9 059	7 977	12 922	15 865	10 916	11 872	14 669	19 325
SUM DR.INNT. EKS KL. RENTER	52 689	55 409	63 242	67 089	64 517	66 873	73 338	81 267

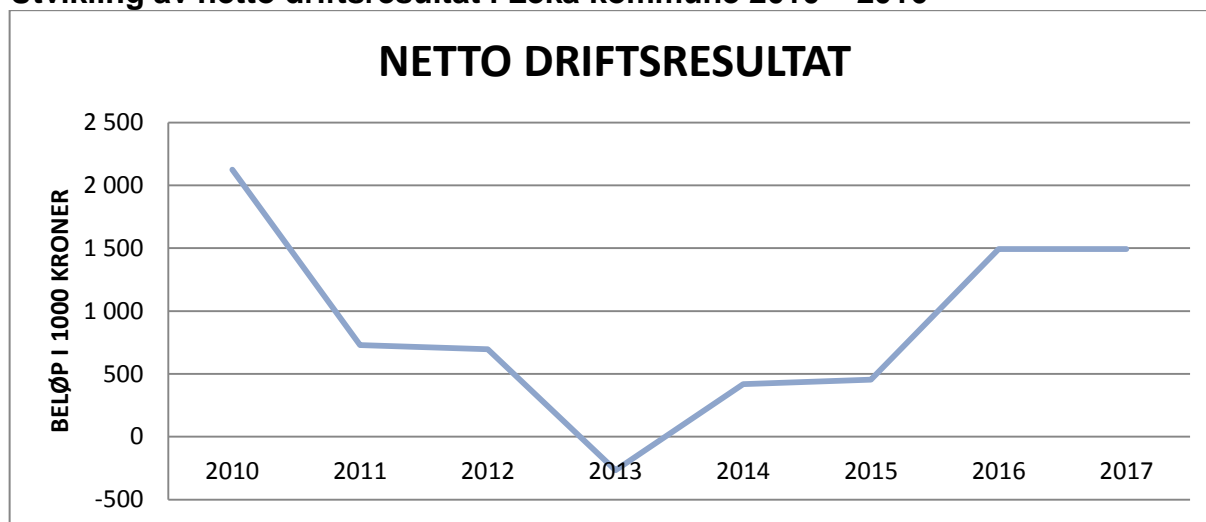
Oversikten viser at de bærende elementer i kommunens økonomi er rammetilskudd og skatteinntekter. Begge elementene er basert på innbyggertall. Pr. 31.12.17 var det et innbyggertall på 582 mot forrige år 584. Det er viktig å ha fokus på å bevare og om mulig øke innbyggertallet.

Utviklingen av brutto driftsresultat i Leka kommune 2010 – 2017 (tall i hele tusen)

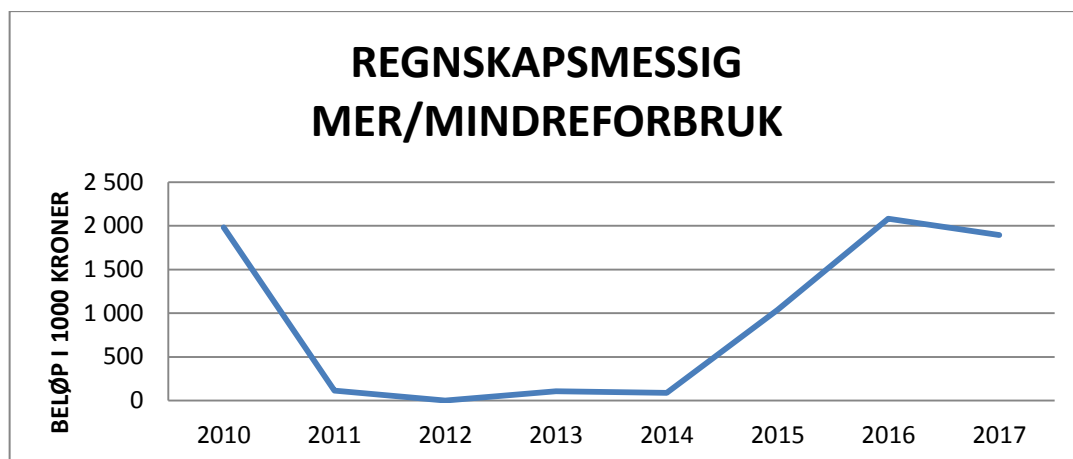
Brutto driftsresultat viser hvor mye kommunen har til overs etter at de har betalt de rene driftsutgiftene som lønn, utstyrsanskaffelser, vedlikehold, avskrivninger og diverse materiell. Resultatet gir et uttrykk for kommunens evne til å betjene lånegjeld, evne til å finansiere deler av årets investeringer over driftsresultatet, samt evne til å avsette midler til senere bruk.

Utvikling av netto driftsresultat i Leka kommune 2010 – 2016

Netto driftsresultat viser kommunens evne til å fremskaffe midler til investeringer og avsetninger. Nøkkeltallet beregnes som brutto driftsresultat med fratrukk av netto rente- og avdragsutgifter med tillegg av motpost avskrivninger.

Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk i Leka kommune 2010 – 2017

Regnskapet er avlagt med et mindreforbruk på 1 895 310 kroner. I hovedsak skyldes det merinntekt skatteinnang, integreringstilskudd flyktninger samt inntekt fra havbruksfondet.

Regnskap, budsjett og avvik for driftsområdene

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap	diff mot
	2017	2017	2017	2016	reg. budsj.
Folkevalgte	1 909 930	1 896 100	1 906 100	1 828 171	13 830
Barnehage	2 416 547	2 189 100	2 179 100	2 129 236	227 447
Skole	8 783 329	8 710 600	9 095 600	8 146 111	72 729
PLO	17 097 623	16 283 300	16 641 300	15 203 562	814 323
Legekontor	3 914 181	3 815 500	3 815 500	3 685 304	98 681
Sosialtjeneste/Barnevern	1 746 480	1 603 650	1 203 650	1 430 697	142 830
Landbruk/Næring/Kultur	1 946 443	2 110 669	2 085 669	1 683 960	-164 226
Plan og utvikling, Reiseliv	272 991	899 800	41 000	9 305	-626 809
Teknisk	7 044 188	6 651 450	6 087 250	7 500 295	392 738
Branntjeneste	945 878	1 201 600	1 251 600	970 335	-255 722
Flyktningetjeneste	3 452 077	4 201 000	4 201 000	2 442 412	-748 923
Ledelse/stab/IKT	6 494 322	6 194 500	6 394 500	5 559 297	299 822
Felles	-2 953 701	-2 772 300	-844 500	-3 535 873	-181 401
Annet, se spesifisikasjon nedenfor	2 783 786	2 950 910	2 960 910	2 952 752	-167 124
Til fordeling drift (fra regnskapsskjema 1A)	55 854 072	55 935 879	57 018 679	50 005 564	-81 807

Spesifikasjon av linjen Annet	Regnskap	Regulert	Opprinnelig	Regnskap	diff mot
	2017	2017	2017	2016	reg. budsj.
Bibliotek	378 104	412 100	412 100	290 197	-33 996
Fysioterapeut	437 082	430 000	430 000	400 000	7 082
Helsesøster	516 403	508 500	508 500	606 265	7 903
Eiendomsskatt	196 978	242 850	242 850	271 868	-45 872
Kirke og andre religiøse formål	910 409	903 500	903 500	1 028 155	6 909
Leka eldreråd	3 520	0	10 000	0	3 520
Lekaposten	49 402	63 000	63 000	42 778	-13 598
Miljø	111 841	89 560	89 560	130 495	22 281
Oppmåling	180 048	285 400	285 400	182 993	-105 352
Skolelunsj	0	0	0	0	-0
Ungdomsråd	0	16 000	16 000	0	-16 000
	2 783 786	2 950 910	2 960 910	2 952 752	-167 124

Som tabellen ovenfor viser ansvar-/tjenesteområdene rimelig bra i balanse totalt sett med et mindreforbruk på 81 807 kroner.

Fakta om området

Regnskap	Budsjett	Avvik
1 896 100	1 909 930	-13 830

Kommunestyre – 15 medl.
Inkl. ordfører. 15 møter, 78 saker
+ felles kommunestyremøte med Bindal, Nærøy, og Vikna – kommunereformen.

Formannskap – 5 medl.
Inkl. ordfører
17 møter, 91 saker
+ felles møte Region Namdal

Kontrollutvalg – 5 medl.
6 møter, 23 saker

Folkevalgte

Hovedmål

Bestå som egen kommune.

Kommentar avvik regnskap

Regnskap i samsvar med budsjett.

Arbeidsområder

- Kommunereformen
- Øykommuneprosjekt, jobbe nasjonalt for å beholde inntektsgrunnlaget, inntektsnøkler
- NFKK (Nettverk for fjord- og kystkommuner), Havbruksfondet
- Region Namdal – komite næring
- Samferdsel og infrastruktur
- Bredbåndprosjekt
- Mobildekning – prosjekt iverksatt
- Videreutvikle tjenesteområdene i samarbeid med administrasjonen
- Leka som framtidsretta kommune
- Pådriverrolle for utvikling og verdiskaping

Spesielle hendelser 2017

Arbeid med kommunereformen og samarbeid med øykommunene resulterte i at Stortinget reverserte vedtaket om tvangssammenslåing av Leka kommune med Bindal, Nærøy og Vikna.

Stortingsvalget 2017 ble gjennomført 10. og 11. september. I Leka kommune var det høy valgdeltakelse, 83,2 %.

Indre Namdal regionråd, Kystgruppen og Midtre-Namdal samkommune gikk inn i nytt Namdal Regionråd (14 kommuner). Oppstart felles kystsoneplan.

Kystgruppen nedlagt.

Som følge av sammenslåing til ett Trøndelag er KomSek Trøndelag IKS og Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS slått sammen til Konsek Trøndelag IKS. KomRev Trøndelag IKS og Revisjon Midt-Norge IKS ble slått sammen til Revisjon Midt-Norge SA.

Leka kommune vedtok å søke om reversering av nedleggelse av lensmannskontoret på Leka, søknaden ble sendt Stortinget.

Fakta om området

•••

Regnskap	Budsjett	Avvik
2 416 547	2 189 100	227 447

Antall ansatte: 5

Antall årsverk: 4,2

Antall barn: Mellom 17 og 22

Leka barnehage

Hovedmål

Barnehagen skal drives forsvarlig etter barnehageloven og gjeldende lover og regelverk og rammeplan for barnehager.

Vårt hovedmål er: Trivsel, trygghet og gode opplevelser.

Kommentarer avvik regnskap

Merforbruk skyldes 15 % spesialundervisning i 5 måneder samt 20 % mer kontortid til styrer. I tillegg har lønnskostnadene vært for lavt budsjettet.

Status satsingsområder

- **Språk**
Vi har kurs og veiledning fra PPT, dette er med på å øke ansattes kompetanse på språkutvikling og barn med spesielle behov.
- **Utviklingsarbeid**
Gjennom DMMH har vi utviklingsarbeid som går på barnehageutvikling og refleksjonsarbeid.
- Vi gjennomfører foreldreundersøkelse gjennom Udir hvert år og scorer høyt på trivsel.

Medarbeidere

Styrer har hatt 20 % ekstra kontortid fra august 2017. Styrer er pålagt barnehagemyndighetsoppgaver i perioder.

Ansatte har lang erfaring og god kompetanse. Alle ansatte og faste vikarer har utdanning eller er under utdanning. Vi har fokus på trivsel på arbeidsplassen og arrangerer flere sammenkomster i løpet av året. Felles julebord, sommerfest og "blåtur".

Miljøtiltak

Vi har kildesortering på papp, restavfall og mat. Må bli flinkere til å sortere alt, også plast og glass.

Spesielle hendelser i 2017

Året 2017 har bygningsmessig vært en utfordring. Da det i april ble bestemt bygging av ny barnehage måtte vi få en midlertidig løsning fra august 2017. Løsningen ble leie av Vonheim i Frøvik. Ansatte og foreldre har vært fleksible og fått til en drift som var enkel og god. Vi hadde utfordringer som mus på kjøkken og vann som frøs. Uten nett og kontor i Vonheim lånte vi kontor på skolen, dette førte til at styrer så mindre til ansatte og barn. Andre ansatte brukte tid på kjøring til og fra kontor i kontortiden sin. Motivasjonen var å flytte inn i ny barnehage på nyåret.

Fakta om området

Regnskap	Budsjett	Avvik
8 783 329	8 710 600	72 729

Antall ansatte: 18, derav 12 i grunnskolen

Antall årsverk: 10,3

herav
Rådgiver: 0,09
Rektor: 1,0 (0,8 til adm.)
Elev/SFO leder/ass: 1,006
Kulturskolen: 0,68

Antall elever høst 2017: 55

Antall elever høst 2017
SFO: 14

Antall musikk-/kultskole
høst 2017: 40
derav 6 som deltar på mer enn ett tilbud

Leka skole

Hovedmål

Grunnskolen i Leka skal ha høy kvalitet og gi den enkelte og samfunnet nødvendige forutsetninger for framtidig velferd, verdiskaping og en bærekraftig utvikling. Skolen skal gi elevene den dannelsen og utdannelsen de trenger for å mestre framtida. Kunnskap er nøkkelen til framtida og skal gi barn og unge mulighet til å skape seg et godt og trygt liv, til å bli aktive deltakere i samfunnet, og til å skaffe seg gode, trygge jobber. Skolen skal være et sosialt fellesskap som formidler og utvikler de grunnleggende verdiene samfunnet vårt er tuftet på. Elevene skal oppleve tilhørighet og likeverd på skolen.

Kommentar avvik regnskap

Regnskap er i samsvar med budsjett.

Status satsingsområder

- Klasseledelse videreføres
- Tidlig innsats gjennomføres
- Leksehjelp gis av pedagoger fra 4. til 10. klasse to timer pr uke
- Elevenes læringsmiljø
- PALS – holdningsskapende arbeid mellom elever, lærere, voksne
- Fysisk aktivitet (DNS)
- Skolelunsj for alle elever 3 dager i uka
- Styrking av kompetansen hos undervisningspersonalet, jfr.
- Vedtatte kompetanseplan for grunnskolen i Leka kommune
- «Lesing, skriving og regning» i alle fag
- Samarbeid foreldre og FAU

Medarbeidere

Det er ikke tilsatt oppvekstansvarlig på kommunenivået. Rektor har fungert som skolefaglig ansvarlig. Tidsressursen til administrativ, pedagogisk- og personalledelse er forholdsvis liten i forhold til omfanget av oppgaver. Skolen mangler i tillegg kontorteknisk personale. Alle lærere har grunnutdanning som førskolelærer, allmennlærer eller universitet. Skolen deltar i følgende fag på nettverkssamlinger i Ytre Namdal: Matematikk 1.-7.trinn, matematikk 8.-10.trinn, norsk 1.-7.trinn, norsk 8.-10.trinn og engelsk 8.-10.trinn. Det er fortsatt et behov for mer kompetanseoppbygging innenfor flere fag, jfr. satsingen «Kompetanse for kvalitet». Sosiale og faglige tiltak for å opprettholde godt arbeidsmiljø er gjennomført.

Miljøtiltak

Søppelsortering
Plastprosjekt
Den Naturlige Skolesekken

Fakta om området

•••

Regnskap	Budsjett	Avvik
17 097 623	16 283 300	814 323

Antall faste ansatte: 26

Antall årsverk: 17,5

Brukere i institusjon: 14

Brukere hjemmebasert omsorg: 42

Trygghetsalarmer: 14

TT-kort (transporttjeneste): 8

Brukere med kommunal bolig: 5

KAD-senger (Kommunal akutt døgnet, somatikk, rus og psykiatri): 35 døgn

Det er fattet 59 vedtak til 27 brukere.

Pleie- og omsorg

Hovedmål

Målet er å levere gode tjenester innenfor rammeverket PLO er styrt av.

Kommentar avvik regnskap

Kommentarer	Kroner
Innsparingskrav K.sak 135/16 av 19.12.16 ikke innfridd	358.000
Feilregistrering bruk av fond	200.000
Inntekt for ressurskrevende for høyt budsjettert	90.000
Mindre brukerbetalingen enn budsjettert	122.000
Diverse	44.323
Sum avvik	814.323

Generelt

Området omfatter: Institusjon, hjemmebaserte tjenester, psykisk helsevern, kjøkken, vaskeri samt aktivitet.

Hjemmebaserte og institusjonsbaserte tjenester er samlokalisert og samkjørt.

Vi ser en økning i søknader på hjelpemidler. PLO har fått en god del gaver i forbindelse med begravelser, dette går tilbake til pasientene etter ønske fra pårørende. Se eget kapittel om bundne fond.

Status satsingsområder

- Omsorgsboliger, ikke påbegynt
- Velferdsteknologi; dørsystem, trygghetsalarmer, prosjekt VINA (Velferdsteknologi i Namdalen) igangsatt
- Flytte middag til ettermiddag, forberedelser igangsatt i 2017
- Vaskeriet er oppgradert

Medarbeidere

Ansatte har felles julebord med pasientene. Alle ansatte får trimkort. Vi har tett samarbeid med Arbeidslivssenteret for å finne gode løsninger og tilrettelegging. Vi har begynt med E-læring gjennom NHI (Norsk Helseinformatikk) for å heve kompetanse. To ansatte går på ett masterløp via Nord Universitet, en tar sykepleieutdanning. Vi har hatt medarbeiderseminar med fokus på arbeidsmiljø.

Miljøtiltak

Søppelsortering er i startgroen. Elbil er blitt vurdert, men er ikke aktuell. Vi var med på aksjonen sykle til jobben.

Spesielle hendelser i 2017.

Vi har hatt et prosjekt med Paal Sandø, sang i eldreinstitusjon. Vi er fortsatt med i interkommunalt samarbeid. BYN-prosjektet «Lokale helsetjenester – psykiatri rus og somatikk i bindal og Ytre Namdal». Leka kommune mottok el-taxi-sykkel fra Gjensidigestiftelsen. Sykestua ble malt innvendig i friske fine farger.

Fakta om området

• • •

Regnskap	Budsjett	Avvik
3.914.181	3.815.500	98.681

Antall ansatte:

3 legesekretærer
3 fast ansatte leger
4 vikarleger

Antall årsverk:

0,8 legesekretær
1,0 legestilling

Antall brukere:

Brukere er kommunens innbyggere, samt alle tilfeldige som søker vår tjeneste.

Turistsesongen har de siste årene økt fra juli til å være i perioden april – oktober.

Legekontor

Hovedmål

Lover og normer skal følges. Sørge for at befolkningen skal føle trygghet.

Kommentar avvik regnskap

Merforbruket skyldes etterbetaling.

Status satsingsområder

- Rekruttere nye leger med spesialistlegeutdanning.
- Optimalisere legesekretærfunksjonen.

Medarbeidere

De tre ansatte legesekretærene går i turnus i PLO.

En lege sluttet i jobben etter å ha vært ansatte i kommunen i 26 år.

Ny allmenlegespesialist ble fast ansatt høsten 2017.

Spesielle hendelser i 2017

Innkjøp av Celleteller – gave fra Leka Sanitetsforening.

Fakta om området

Regnskap	Budsjett	Avvik
1 746 480	1 603 650	142 830

SOSIALTJENESTE

Kjøpt tjeneste fra NAV Nærøy

Antall brukere:
Det har vært 17 personer som mottok sosialhjelp i 2017.

Tilsvarende antall var 11 personer i 2016 og 9 personer i 2015.

BAREVERN

Interkommunal barneverntjeneste

Antall saker i fylkesnemnd/tingrett: 0

Antall barn i hjelpetiltak: 5

Antall barn i fosterheim, institusjon eller ettervern: 0

Antall bekymringsmeldinger: 2

Fristoverskridelser: 0 %

Sosialtjeneste/Barnevern

Hovedmål

Riktig hjelp til riktig tid.

Kommentarer avvik regnskap

Merforbruk skyldes i hovedsak kommunalt sysselsettingstiltak. Barnevern har vært for lavt budsjettert.

Generelt

Det er lav ledighet i Leka og få ungdommer som trenger hjelp fra NAV. Kvalifiseringsprogram har ikke hatt deltakere i 2017. Det er ikke gitt noen sosial lån i 2017.

Det er ingen faste ansatte ved NAV Leka. Leka betjenes to dager i uka av personer som jobber ved NAV Nærøy. Det oppstår utfordringer ved sykefravær ol. når den som har avtale om å reise til Leka ikke er på jobb. Pr i dag har vi ikke funnet den optimale løsningen, men det vil legges frem forslag om redusert antall åpningsdager samt bruke digitale løsninger og de andre muligheter for å få hjelp fra NAV på andre måter.

Interkommunal barneverntjeneste har totalt 9,9 årsverk; barnevernleder, psykiatrisk sykepleier, barnevernspedagog, sosionom, førskolelærer, sykepleier/hjemkonsulent og merkantil. Fra 1.1.18 ytterligere 0,9 årsverk.

Status satsingsområder

- Gjeldsrådgivning og frivillig forvaltning
- Flest mulig i arbeid og aktivitet
- Økt fokus på å ta i bruk "familieråd" som metode i flere saker
- Fokus på å utvikle tiltakskjeden ytterligere
- Større forebyggende innsats

Spesielle hendelser i 2017

NAV Leka flyttet inn i nye lokaler/ rom i 2017. Dette er bedre tilpasset i størrelse og beliggenhet for våre brukere.

Deltakelse som pilotkommune ift statens satsing på kompetanseheving i barneverntjenesten. Som følge av dette er tjenesten omorganisert med 3 team med fagleder på hvert team.

De tre teamene har ansvar for:

- Mottak/undersøkelse
- Hjelpetiltaksarbeid
- Omsorgstiltaksarbeid

Fakta om området

Regnskap	Budsjett	Avvik
1 946 443	2 110 669	-164 226

Antall ansatte: 4

Antall årsverk: 2,15

Antall bruk som mottok produksjonstilskudd: 40 – utbetalt kr. 12 535 541

Antall Regionalt miljøtilskudd: 5 - utbetalt kr. 73 897

Sykeavløsning søknader: 35 – utbetalt kr. 782 999

SMIL søknader: 5 – tilsagn kr. 371 135

Dreneringstilskudd søkn: 4 – tilsagn kr. 143 000

Utvalgte kulturlandskap søkn: 27 – tilsagn kr. 1 509 052

Antall felte rådyr: 208

Antall felte elg: 10

Antall felte hjort: 2

Skadefelling grågås søknad: 10

Utvalgte naturtyper søknader: 3 – tilsagn kr. 564 000

Skjenkebevillinger: 10

Spillemiddelsøknader: 3

Landbruk/næring/kultur

Hovedmål:

Effektiv veiledning og tjenesteproduksjon, god faglig kvalitet og fornøyde brukere. Fremoverlent.

Kommentarer avvik regnskap

Noe mindreforbruk på alle områder.

Medarbeidere

Området har stor bredde. Mye prosjektarbeid.

Generelt

Området omfatter landbruk, vilt, administrasjon av veterinærtjenester, kultur og næring. Områdene går mye over i hverandre.

Status satsingsområder

Landbruk. Ekstra satsing innenfor UKL. Bygging Ivarshallaren Amfi. Oppgradering Kong Herlaugs sti.

Strandrydding prioriteres.

Kultur/næring. Herlaugsspelet. Færingen Live.

Spesielle hendelser i 2017

Landbruk - Fusjon mellom Ytre Namdal Landbrukstjenester og Namdal Landbrukstjenester som ivaretar sykeavløsning og klauvskjæring. Nye rutiner for søknad om produksjonstilskudd har krevd ekstra ressurser. Det ble utformet og vedtatt lokale retningslinjer for behandling av konsesjonssaker.

Kultur/næring - Herlaugsspelet ble satt opp igjen etter 10 år. Det ble framført spel og konsertversjon.

Færingen Live (seilas langs Namdalskysten ifm NAs 100 årsjubileum), stopp i Skeishavna med kordeltakelse.

Vrimmelfestival ble gjennomført i samarbeid med skolen.

Felles rusplan i samarbeid med Nærøy og Vikna ble utarbeidet.

Næring – oppfølging søknader.

Fakta om området

• • •

Regnskap	Budsjett	Avvik
272 991	899 800	-626 809

Plan/utvikling/reiseliv

Hovedmål

Bidra til god kvalitet på kartgrunnlag
Bistå i aktuelle planprosesser som gjør kommunen attraktiv for næringsutvikling, som bosted, fritidssted og reisemål
Bidra til å utvikle reisemåls- og opplevelsesnæring som bærende næring i Leka
Fremme muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet

Kommentarer avvik regnskap

Mindreforbruk skyldes: Ikke realisert tømrestasjon bobil / buss pga avslag på søknad om finansiering (rup-midler). Søknad om finansiering av nytt reisemåls-prosjekt fikk ikke tilslutning (NYN). Slutføring av padleprosjektet med utforming av padlekart, samt tekst og bilder på nettside/infotavler krever mer tid/ kapasitet.

Generelt

I perioder er det flere medarbeidere som bidrar på dette området. I samarbeid med Trollfjell Friluftsråd ble det utført kartlegging og verdsetting av friluftsområder i Leka. Ivarshallaren Amfi ble påbegynt i 2017, ferdigstilles i 2018. Opprusting av Kong Herlaugs Sti. Igangsetting av «padleprosjekt» - kartlegging, skilting og merking av padleløyper i Leka. Gjennomføring av padlehelg i juni 2017- regional mønstring med kajakk-kurs og markering av Leka som padledestinasjon

Status satsingsområder

- Rullering av kommunens planer / jf planstrategien.
- Bistå i prosess og planarbeid for flere overnattingstilbud
- Følge opp igangsatte infrastrukturiltak mht reiseliv/ friluftsliv.
- Slutføre padleprosjektet. Følge opp idéer/innspill til nye prosjekt.
- Følge opp status Unesco Global Geopark i samarbeid med Trollfjell Geopark (sept).
- Utvikle vertskapsrollen: Vertskapskurs, fornying og opptrykk av turistbrosjyren og friluftskartet. Infotiltak og vertskapstiltak ved Gutvik ferjekai.
- Gryende interesse fra aktuelle og potensielle næringsaktører kan gi grunnlag for å etablere et bedriftsnettverk (lokalmat, overnatting, aktivitetstilbud). Dette kan danne basis for et nytt og utvidet reisemålsprosjekt.

Spesielle hendelser i 2017

Reisemålsprosjektet avsluttet med rapport og godkjent regnskap i april 2017. Strategisk handlingsplan Leka som reisemål 2017 – 2020 vedtatt i kommunestyret.
Nytt reiselivsprosjekt omsøkt (NYN). Deltakelse i utvikling av brosjyren 30 turer i Trollfjell.

Fakta om området

Regnskap	Budsjett	Avvik
7 044 188	6 651 450	392 738

Antall ansatte: 6 faste
2 engasjement

Sum årsverk: 5,5 + 2

Teknisk

Hovedmål

Opprettholde en god standard på kommunal eiendom og yte best mulig tjenester innen området.

Kommentarer avvik regnskap

Merforbruket skyldes økt aktivitet.

Generelt

Teknisk yter tjenester til mange områder i hele kommunen. Området omfatter blant annet vedlikehold faste eiendommer, administrasjon og saksbehandling, veier, avløp, bistand hjelpemidler.

Medarbeidere

3 vaktmestere/utearbeidere, 3 renholdsarbeidere. Småjobban har bidratt der det har vært behov. Teknisk har bidratt til involvering i språk- og arbeidspraksis i Flyktingetjenesten samt sommerjobb.

Miljøtiltak

Omfattende rydding i kommunale bygg og uteområde.

Spesielle hendelser i 2017

Barnehageutbygging og flytting til midlertidige lokaler
Ivarshallaren Amfi
Renovering eldrebolig
Maling fasade Helsesenteret, og innvendig på sykestua og Lekatun
«Redningsaksjon» på spellassen i Frøvik ifm Herlaugsspelet
Ferdigstilling 6-mannsbolig

Fakta om området

Regnskap	Budsjett	Avvik
945 878	1 201 600	-255 722

Antall ansatte:
14 frivillige brannmannskap
1 feier - 0,1 årsverk

Kjøp av tjeneste:
Brannsjef (Vikna)

Antall utrykninger:
19 unødige alarmer
1 helseoppdrag (Mens du
venter på ambulansen)

Antall øvelser: 10

Antall aksjoner: 2
- Åpen brannstasjon og
- Aksjon boligbrann

Antall tilsyn særskilte
brannobjekt: 5

Antall feiing av piper: 126

Antall tilsyn ildsteder: 58

Brann

Hovedmål

Beredskap:

Trene og øve på hendelser som kan oppstå i kommunen.

Forebygging:

Bidra til å redusere antall branner og konsekvensene av disse gjennom et målrettet forebyggende arbeid. Gjennomføre lovpålagte oppgaver innenfor feiing og tilsyn.

Kommentarer avvik regnskap

Mindreforbruket skyldes budsjettetert, ikke gjennomført harmonisering av godtgjøring til brannmannskap. Reduserte utgifter til kurs da 2 mann ikke gjennomførte i hht plan.

Generelt

Antall tilsyn og feiinger er gjennomført i hht målsetting.

Status satsingsområder

- Kartlegging og plan for risikobasert tilsyn og feiing.
- Styrke samhandling i beredskapen
- Kjøpt verneutstyr

Medarbeidere

2 brannkonstabler har gjennomført grunnkurs for deltidsbrannvesen. Startet med 4, men 2 sluttet underveis.

Spesielle hendelser i 2017

- Anskaffet ATV med henger
- Pickup stasjonert i Gutvik solgt og erstattet med henger.
- Ny forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og regulering av feiegebyr.

Fakta om området

...

Regnskap	Budsjett	Avvik
3 452 077	4 201 000	-748 923

Antall ansatte: 5

Antall årsverk: 0,2
introordning og forebyggende arbeid

I tillegg 2,23 årsverk på
voksenopplæringen.

Antall bosatte: 19
4 damer og 15 menn

Flyktingtjenesten

Hovedmål

Alle som er bosatt i Leka kommune skal ha en god introduksjonsordning og bli godt inkludert i samfunnet. De skal bli rustet til å kunne ta utdanning eller jobb etter endt introprogram.

Kommentar avvik regnskap

Flyktingtjenesten viser et mindre forbruk. Det har vært sykmelding i 100 % stilling. Stillingen er dekket opp ved at flere har bidratt til å løse oppgavene og engasjement i 25 %.

Generelt

Voksenopplæringen utføres på Lekatun. Fra høsten 2017 ble også lokaler i NTE-bygget tatt i bruk.

Næringslivet har vært veldig positiv til å gi praksisplasser, dette har resultert i at flere har fått jobb på fritiden. Flere har hatt vikariater i kommunen både innenfor teknisk og helse.

Status satsingsområder

God integrering både i skole, jobb og fritid.

Spesielle hendelser i 2017

Leka kommune bosatte 7 personer fra Eritrea i 2017.

Ny 6 mannsbolig sto ferdig 15. desember hvor 4 av leilighetene ble tatt i bruk til flyktinger.

I 4 mannsboligen som vi leier av Bolig og Eiendomsutvikling AS er det bosatt 12 flyktinger.

Eritreerne deltok på Internasjonal matdag under Vrimmel høsten 2017. Dette var en stor suksess.

Fakta om området

• • •

Regnskap	Budsjett	Avvik
6 494 322	6 194 500	299 822

Antall ansatte: 8

Antall årsverk: 7,2

1 administrativ leder
3 økonomiavdeling
1,5 servicekontoret
0,5 personal
1 formannskapssekretær
0,5 % skatteopprever
0,11 frikjøp HTV

Ledelse/stab/IKT

Hovedmål

God kvalitet på tjenestene.

Kommentar avvik regnskap

Regnskapet viser et merforbruk på 299.822 kroner, dette skyldes i hovedsak økning lisenskostnader samt avskrivninger IKT.

Medarbeidere

Liten administrasjon fordrer fleksibilitet og samarbeid på tvers. 2 ansatte har startet et videreutdanningsløp høsten 2017.

Spesielle hendelser i 2017

Det ble innleid ekstern ressurs til årsavslutning 2016 regnskap.

Økonomiavdelingen har hatt stor utskifting i bemanning, men er etter flere år med vakanser blitt fullt bemannet.

Det ble i K.sak 23/17 vedtatt å inngå avtale om felles skatteopprever mellom Leka, Nærøy og Vikna gjeldende 1.1.2018. Lekas andel utgjør 20 % stilling.

Stor andel av administrativ ledelse har i 2017 gått med til arbeid med kommunereformen.

Fakta om området

• • •

Regnskap	Budsjett	Avvik
2 783 768	2 950 910	-167 124

Antall ansatte i 2017: 7

Antall årsverk i 2017: 2

Annet

Hovedmål

Yte gode tjenester innenfor hvert enkelt område.

Her inngår følgende områder:

Ungdomsråd, eldreråd, Lekaposten, eiendomsskatt, skolelunsj, bibliotek, helsestasjon, fysioterapeut, oppmåling, miljø, kirke og Leka sokn.

Kommentar regnskap

Regnskapet viser en mindreinntekt på 167 124 kroner, og dette skyldes i hovedsak mindre kostnader for enhet oppmåling.

Spesielle hendelser i 2017

Det har ikke vært spesielle hendelser innen disse områdene i 2017.

Leka eldreråd hadde 4 møter, kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 3 møter. Ungdomsrådet har ikke hatt aktivitet siden 2013.

Helsestasjon tok i bruk elektronisk journalsystem HSPRO fra Visma. Dette er pålagt fra helsemyndighetene og gir en forsvarlig dokumentasjon av gitt helsehjelp.

Skolelunsj ble tatt tilbake i kommunal regi fra skolestart 2017, det tilbys lunsj tre dager i uken for hele skolen. Skolelunsj er et godt og positivt tiltak.

Bundne fond

Pr 31.12.2017 registrert på bundne fond 4.939.391 kroner mot 4.545.430 kroner i 2016.

Ref. økonomireglementet pnkt 11. «Bundne avsetninger skyldes overskudd på selvkosttjenester eller udisponerte, øremerkede inntekter som ikke er anvendt fullt ut. Når fondet er bundet betyr det at midlene ikke står til kommunestyrets disposisjon, men er bestemt til særskilte formål. Både avsetninger til og bruk av bundne fond vil normalt ikke ha budsjettposter fordi de bokføres med utgangspunkt i faktisk anskaffelse/anvendelse.»

Bundne driftsfond gjelder flere områder og i all hovedsak øremerkede midler som ikke er anvendt fullt ut. Dette skal prioriteres slik at vi sikrer at midler benyttes til sine formål, og at ledelsen har oversikt tilgang og avgang. Hensikten med dette kapitlet er å fokusere på tilgang fond samt hvordan fondene disponeres.

Folkevalgte

Område	Art	Artnavn	Ans	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Folkevalgt	25100102	KOMMUNEREFORMEN	101	-92 430	-92 430	-36 804
Totalsum				-92 430	-92 430	-36 804

Uendret 2016 til 2017.

Hele beløpet må takes til inntekt i 2018.

Barnehage

Område	Art	Artnavn	Ans	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Barnehage	25100241	B.D.FOND - KOMPETANSEMIDLER BARN	241	-34 260	-32 489	-53 460
	25100242	B.U. FOND BARNEHAGE	241	-98 800	-1 771	-1 771
Totalsum				-133 060	-34 260	-55 231

-98 800

Området har økt med 98.800 kroner fra 34.260 kroner til 133.060 kroner

-16 000 Fylkesmannen, til fagbrev

-35 800 Marine Harvest

-10 000 Marine Harvest

-30 000 Marine Harvest

-7 000 Fylkesmannen, til svømmeopplæring

-98 800

Skolen

Område	Art	Artnavn	Ansv	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Skole	25100201	BUNDET DRIFTSFOND LEKA SKOLE	221	-25 890	-267 800	-267 800
	25100208	STIPEND SKOLE	221	-14 655	-14 655	-14 655
	25100209	B.D.FOND FYSISK AKTIVITET OG MÅLTID	221	-15 175	-15 175	-15 175
	25100210	B.D.FOND DEN KULTURELLE SKOLESEKKE	221	-222 929	-259 914	-249 391
	25100214	TRAFIKKUNDERVISNING	221	-10 000	-10 000	-10 000
	25100215	B.D.FOND "NY GIV" GRUNNSKOLEN	221	-20 000	-20 000	-20 000
	25100216	B.D.FOND ELEVILTAK - LEKA SKOLE	221	-2 083	-2 083	-2 083
	25100217	B.D BEDRE LÆRINGSMILJØ	221	-94 052	-94 052	-220 614
	25100218	B.D - DNS DEN NATURELLE SKOLESEKKE	221	-10 000	-	-18 013
	25100219	NY MODELL KOMP.UTV. 2017	221	-350 000	-	-
Totalsum				-764 784	-683 679	-817 731

-81 105

Området er økt med -81.105 kroner fra -683.679 kroner til -764.784 kroner

25100201	241 910	Oppgradering naturfagrom skole
25100210	36 985	Den kulturelle skolesekken
25100218	-10 000	Den naturlle skolesekken
25100219	-350 000	Ny modell kompetanseutvikling 2017, fra Fylkesmannen
	<u>-81 105</u>	

PLO

Område	Art	Artnavn	Ansv	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
PLO	25100376	B.D.FOND KOMPETANSEMIDLER PLO	381	-34 803	-15 000	-15 000
	25100380	B.D. FOND SYKESTUA	381	-270 859	-258 570	-337 940
	25100381	PEGGY SKEI'S GAVEFOND SYKESTUA	381	-621 271	-621 271	-621 271
	25100382	B.D.FOND SYKESTUA - GANGSTØFOLKET	381	-124 231	-124 231	-124 231
	25100385	B.D.FOND SYKESTUAS GAVEFOND FRA S	381	-10 062	-10 062	-10 062
	25100386	B.D.FOND SYKESTUA-GAVER DIVERSE	381	-69 781	-18 971	-37 046
	25100387	B.D. FOND: DE ELDRE VED SYKESTUA	381	-613	-606	-598
	25100389	B.D. KULTURELLE SPASERSTOKK	381	-55 000	-55 000	-25 000
Totalsum				-1 186 620	-1 103 711	-1 171 148

-82 909

Området er økt med -82.209 kroner fra -1.103.711 kroner til 1.186.620 kroner

25100376	-60 000	FYLKESMAN.TILSKUDD 2017 KOMPET
25100376	20 000	INNTEKTSFØRING STIPEND
25100376	3 197	INNTEKTSFØRING AV FONDSMIDL
25100376	17 000	INNTEKTSFØRING AV FONDMIDLER
25100380	-14 255	KREDITRENTER 31.12.2017
25100386	-48 850	MOTTATT I FOBINDELSE MED BEGRAVELSER
	<u>-82 908</u>	

Sosial

Område	Art	Artnavn	Ansv	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Sosial	25100350	UTBEDRINGSTILSKUDD FRA HUSBANK	351	-36 212	-36 212	-69 212
	25100353	B.D.FOND BOLIGTILSKUDD	351	-25 000	-50 000	-50 000
	25100356	B.F. ARBEIDSRETTEDE TILTAK	351	-2 702	-2 702	-2 702
Totalsum				-63 914	-88 914	-121 914

25 000

Kultur

Område	Art	Artnavn	Ansv	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Kultur	25100492	B.D BARN OG UNGE	491	-44 172	-45 233	-44 233
	25100494	FOLKEHELSEAKTIVITET	491	-28 377	-38 377	-
Totalsum				-72 549	-83 610	-44 233

11 061

Området er redusert med 11.061 kroner fra 83.610 kroner til 72.549 kroner

25100492	10 000	Fylkesmannen, til fagbrev
25100492	-8 939	Avsetning alkoholhåndtering
25100494	5 000	Leka I.L
25100494	5 000	Leka I.L
	<u>11 061</u>	

Landbruk

Område	Art	Artnavn	Ansv	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Landbruk	25100403	SKEISNESSET KULTURSTI	451	-10 000	-10 000	-10 000
	25100404	B.D. FOND SKJØTSEL SKEISNESSET	451	-30 000	-30 000	-30 000
	25100405	FOND UKL SKJØTSEL	451	-304 087	-304 087	-360 187
	25100406	B.D.FOND ROSSVIKA SKJØTSELSPLAN	451	-106 298	-104 000	-104 000
	25100409	B.D.FOND FORVALTNINGSPLAN I VERN	451	-14 696	-14 696	-14 696
	25100421	B.D. KOMMUNALT VILTFOND	451	-42 245	-42 245	-45 845
	25100422	B.D FOND FRILUFTSLIV	451	-144 944	-144 944	-174 799
	25100452	B.D.FOND KJØP AV PRVATE MELKEKVOTE	451	-205 286	-205 286	-205 286
	25100454	B.FOND PARKSLIREKNE	451	-6 491	-6 491	-6 491
	25100457	B.D.FOND - STUDIETURER	451	-5 164	-5 164	-5 164
	25100482	B.D.FOND PILOTEN SMÅSKALAMAT	451	-19 606	-19 606	-19 606
Totalsum				-888 817	-886 519	-976 074

-2 298

Liten bevegelse fra 2016 til 2017

Annet - Ungdomsråd

Område	Art	Artnavn	Ansv	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Ungdomsråd	25100418	B.D. FOND UNGDOMSRÅD	103	-10 644	-10 644	-10 644
Totalsum				-10 644	-10 644	-10 644

Uendret.

Næring

Område	Art	Artnavn	Ans	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Næring	25100400	REGIONALT NÆRINGSFOND	471	-609 135	-566 483	-566 968
Totalsum				-609 135	-566 483	-566 968

Området er økt med -42.652 kroner fra -788.398 kroner til -831.050 kroner

25100400	1 080	Renter
25100400	2 838	ARKITEKTKONTORET BLOM 2016
25100400	10 000	STØTTE TIL SKEI KULTURTUN
25100400	10 000	TILSKUDD I GANGSTØA
25100400	10 000	VELKOMMEN TIL VERDEN
25100400	10 000	VELKOMMEN TIL VERD
25100400	3 430	STØTTE INNKJØP
25100400	-100 000	YNVS KOMM.ANDEL REGIONALT FOND
25100400	10 000	NETSIDELØFT
	<u>-42 652</u>	

Reiseliv

Område	Art	Artnavn	Ans	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Reiseliv	25100453	B.D.FOND IVARSHALLAREN	470	-98 380	-98 380	-48 380
	25100472	B.F. TURLØYPEMERKING	470	-7 746	-7 746	-157 784
	25100478	KULTURMINNER VERDISKAPNING	470	-85 208	-85 208	-85 208
	25100484	B.D.FOND REISELIVSUTVIKLING	470	-221 915	-221 915	-667 337
Totalsum				-413 249	-413 249	-958 709

Uendret

Samferdsel

Område	Art	Artnavn	Ans	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Samferdse	25100332	BD VENTEROM GUTVIK 2017	413	-50 000	-	-
Totalsum				-50 000	-	-

Beløpet mottatt fra Statens vegvesen og gjelder dekning av kostnader innredning.

Selvkost

Område	Art	Artnavn	Ans	Verdier		
				Summer av 2017	Summer av 2016	Summer av 2015
Selvkost	25100602	B.D.FOND AVLØP	415	-581 752	-482 650	-308 113
	25100604	B.D.FOND RENOVASJON	415	-46 424	-13 034	-
Totalsum				-628 176	-495 684	-308 113

-132 492

Selvkostområdet
Viser til note i regnskapet

Leka kommune

Årsberetning 2017

LEKA
- vill og vakker

Innhold

1	ØKONOMISKE RESULTATER.....	4
1.1	DRIFTSINNTEKTER	5
1.2	DRIFTSUTGIFTER.....	7
1.3	FINANSPOSTER	7
1.4	AVSETNINGER.....	8
2	BUDSJETTAVVIK FOR TJENESTEOMRÅDENE.....	8
3	INVESTERINGER	9
3.1	FINANSIERING.....	10
4	BALANSEN	11
4.1	EIENDELER	11
4.2	ANLEGGSMIDLER.....	11
4.3	OMLØPSMIDLER.....	12
4.4	EGENKAPITAL.....	12
4.5	KORTSIKTIG GJELD	12
4.6	LANGSIKTIG GJELD.....	12
4.7	ARBEIDSKAPITAL.....	12
5	HOVEDTREKKENE I DEN ØKONOMISKE UTVIKLINGEN I 2017	13
6	BETRYGGENDE KONTROLL – ETISK STANDARD.....	13
7	LIKESTILLING	13
8	TILTAK FOR Å HINDRE DISKRIMINERING	13

Forord til rådmannens årsberetning 2017

Rådmannen legger med dette frem årsberetning og regnskap for 2017. Årsberetning og regnskap legges frem i tråd med kravene i kommuneloven. Faktorer som påvirker resultatet er belyst i noter og kommentarer til regnskapet.

Leka kommune har i 2017 oppnådd et mindreforbruk på 1,9 millioner kroner. Resultatet skyldes i hovedsak forhold som ligger utenfor kommunens handlingsrom .

Kostra og Kommunebarometeret blitt naturlige informasjonskilder for å illustrere resultater, utvikling og sammenligninger med andre kommuner.

Leka kommune hadde i 2017 et positivt netto driftsresultat på 3,3 millioner kroner. Anbefalt minimumsnivå er netto driftsresultat målt i prosent av driftsinntektene på minimum 1,75 %. Resultatet til Leka kommune er på 4,1 %. Netto driftsresultat er det mest brukte resultatbegrepet i kommunesektoren.

I 2017 forklares resultatet med

- Skatt og rammetilskudd
- Merinntekt på flyktningområdet
- Midler fra Havbruksfondet

Til tross for ovennevnte er det på noen områder avvik mellom budsjett og regnskap. Dette vil spesielt bli viet oppmerksomhet i det videre budsjettarbeidet. Det er mao behov for sterkere fokus på økonomikontroll og budsjett disiplin. Dette er viktige forutsetninger for å kunne avlegge et regnskap i balanse.

Leka kommunes inntekter er i stor grad bestemt av antall innbyggere og alderssammensetning. Eiendomsskatten er en mulighet for økte inntekter som kommunestyret selv bestemmer.

For ytterligere kommentarer til årsberetningen viser rådmannen til regnskap med tilhørende noter og årsmeldingen.

Leka kommune drives rasjonelt mtp liten bemanning og et bredt oppgavefelt. Leka kommune har som mål å arbeide mer systematisk med bruk av Kostra og Kommunebarometeret i arbeidet med økonomi. Dette for at vi i større grad skal kunne analysere bedre og planlegge for framtida.

Utfordringer vi ser for oss fremover vil være kontroll på økonomien, konkrete mål for tjenesteområdene, tenke næringsetablering, omdømmebygging, forbedre styringsverktøyene (planer), sykefraværstatistikken skal ned, teknologi- og faglig samarbeid med sammenliknbare kommuner.

Leka kommune har over tid utviklet et tjenestetilbud tilpasset lokalsamfunnets behov.

Solveig Slyngstad

Økonomisk resultat drift

Økonomisk oversikt - Drift tall kroner	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
Skatt og rammetilskudd	-53 080 802	-52 462 000	-52 462 000	-50 736 431
Gebyr, brukerbetaling, salg/leieinntekter	-7 795 900	-6 849 650	-6 849 650	-6 880 632
Andre inntekter	-20 390 205	-11 887 100	-9 544 100	-15 721 331
Sum driftsinntekter	-81 266 908	-71 198 750	-68 855 750	-73 338 394
Lønn og sosiale utgifter	48 439 111	44 752 860	44 820 860	42 772 579
Varer og tjenester	24 842 093	23 517 399	21 494 399	23 095 755
Andre driftsutgifter	5 510 017	3 521 300	3 868 400	5 664 934
Sum driftsutgifter	78 791 220	71 791 559	70 183 659	71 533 268
Brutto driftsresultat	-2 475 688	592 809	1 327 909	-1 805 126
Eksterne finansinntekter	-314 580	-270 000	-270 000	-249 324
Eksterne finansutgifter	2 508 807	2 668 000	3 568 000	3 437 879
Sum eksterne finansinntekter	2 194 227	2 398 000	3 298 000	3 188 555
Motpost avskrivninger	-3 008 779	-2 957 300	-2 957 300	-2 876 879
Netto driftsresultat	-3 290 240	33 509	1 668 609	-1 493 450
Bruk av avsetninger	-2 769 603	-1 551 830	-5 496 130	-3 929 313
Avsetninger	4 164 533	1 518 321	3 827 521	3 342 055
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk +/-	-1 895 310	0	0	-2 080 708

Fortegnsbruk i tallsammenstillinger: Inntekter minus (-) og kostnader pluss (+)

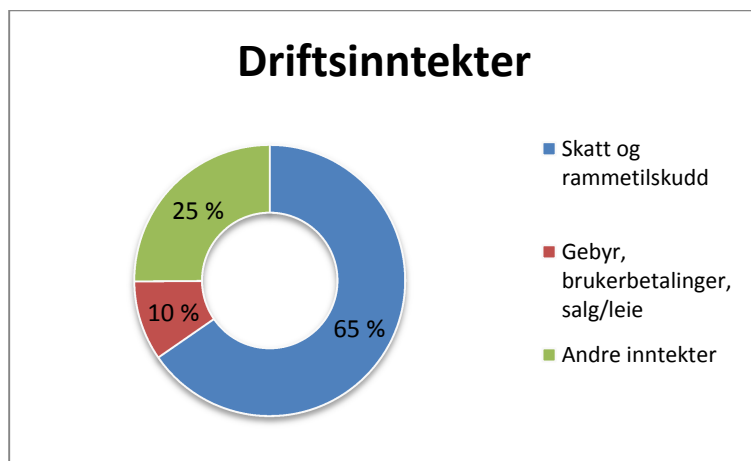
1 ØKONOMISKE RESULTATER

Driftsregnskapet viser et positivt brutto driftsresultat på 1,9 millioner kroner. Dette er 1,9 millioner kroner høyere enn regulert budsjett og 0,2 millioner kroner mindre enn i 2016.

Netto driftsresultat er positivt på 3,3 millioner kroner, noe som er 3,3 millioner kroner høyere enn budsjettet og 1,8 millioner kroner høyere enn i 2016. Netto driftsresultat utgjør 4,1 prosent av driftsinntektene i 2017. Til sammenligning hadde Leka kommune i 2016 et netto driftsresultat på 2,0 prosent. For kommunene samlet er det anbefalt at netto driftsresultat over tid bør ligge på minimum 1,75 prosent av driftsinntektene.

Netto driftsresultat er vesentlig høyere enn i regulert budsjett. Dette tilskrives i hovedsak økning i skatteinngangen samt økning i inntekter fra staten. Etter pliktige og vedtatte avsetninger gjøres regnskapet opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på 1,9 millioner kroner. Resultatet inkluderer endringer avsetninger med 1,4 millioner kroner.

1.1 DRIFTSINNTEKTER

Kommunens samlede driftsinntekter økte med 10,7 prosent til 81,2 millioner kroner fra 2016 til 2017.

Skatt og rammetilskudd utgjorde 53,1 millioner kroner i 2017. Dette er 0,6 millioner kroner høyere enn lagt til grunn i regulert budsjett. Sammenlignet med fjoråret har det vært en økning i skatt og rammetilskudd på 2,3 millioner kroner, en økning på 4,6 prosent.

Rammetilskuddet utgjør 40,1 million kroner mot fjoråret 39,2 millioner, en økning på 0,9 millioner kroner. I forhold til regulert budsjett har vi en mindreinntekt på 0,7 millioner kroner.

Spesifikasjon rammeoverføring mill kroner	2017	2016
Rammeoverføring	-28,6	-26,9
Skjønnsmidler	-1,5	-1,8
Småkommunetilskudd	-5,5	-5,5
Namdalstilskudd	-1,0	-1,0
Endringer saldert budsjett	-	-0,4
Inntekstutjevning	-3,4	-3,6
Sum	40,1	39,2

Skatteinngangen utgjør 13,0 millioner kroner for 2017 mot 11,6 millioner kroner i fjor, en økning på 1,3 millioner kroner. Samme økning i forhold til regulert budsjett. Økningen skyldes økt innbetaling for personlige skatteyttere. Det er avsatt 12% margin til dekning av til gode etter årets avregning. Skattenivået i forhold til landsgjennomsnittet målt per innbygger er 74,5 prosent mot 71,7 prosent i 2016.

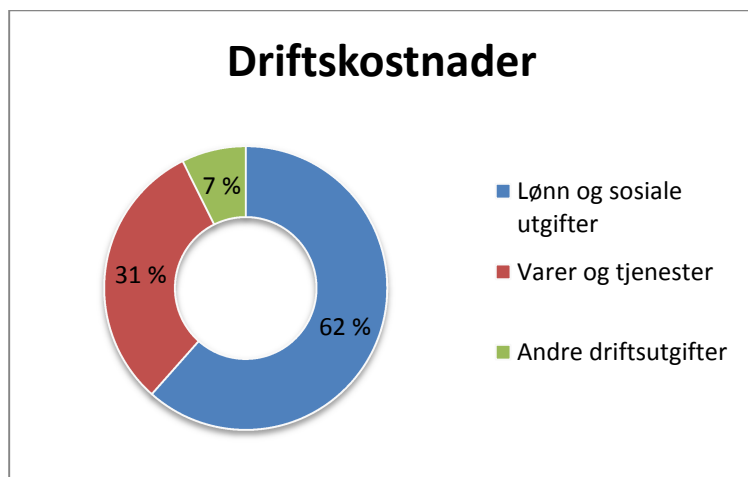
Inntekter fra brukerbetaling, salg og leie inntekter er 7,7 millioner kroner og er 0,8 millioner kroner høyere enn regulert budsjett 2017. I forhold til regnskapet for 2016 er det en økning på 0,8 millioner kroner og skyldes økning leieinntekter.

Andre inntekter ble til sammen 20,4 millioner kroner i 2017, en merinntekt i forhold til regulert budsjett på 8,5 millioner kroner. Merinntekten skyldes hovedsakelig at refusjonsinntekter fra momskompensasjonsordningen og sykepengerefusjoner ikke har vært fullt ut budsjettert, ettersom inntekter og utgifter vanlig vis går mot hverandre. Dette utgjør 4,5 millioner kroner, hvorav

momskompensasjon 2,5 mill kroner som har motpost under driftskostnader. Resten av avviket er stort sett knyttet opp mot andre statlige inntekter.

Leka kommune innførte eiendomsskatt i 2015. Inntekten eiendomsskatt for regnskapsåret 2017 er på 0,5 millioner kroner for verker og bruk og 0,6 millioner kroner for boliger og fritidshus.

1.2 DRIFTSUTGIFTER

Kommunens samlede driftsutgifter økte med 10,0 prosent til 78,7 millioner kroner i 2017.

Lønn og sosiale utgifter utgjorde 48,4 millioner kroner i 2017. Dette er 3,6 millioner kroner høyere enn regulert budsjett og må ses i sammenheng med merinntekter på lønnsrefusjonspostene. Økningen i forhold til fjoråret er på 5,7 millioner kroner og utgjør 13,2 prosent.

Kjøp av varer og tjenester utgjør 24,5 millioner kroner i 2017. Dette er 1,0 millioner kroner høyere enn regulert budsjett. Økningen i forhold til fjoråret er på 1,4 millioner kroner som utgjør 5,9 prosent.

Andre driftsutgifter er 5,5 millioner kroner i 2017, noe som er 2,0 millioner kroner høyere enn budsjettet. Avviket skyldes at merverdiavgift ikke budsjetteres. Merverdiavgiften er registrert med 2,5 millioner kroner, og motpost inngår som andre inntekter. Andre driftsutgifter har økt med 0,1 millioner kroner i 2017, noe som utgjør 2,7 prosent.

1.3 FINANSPOSTER

Eksterne finansinntekter er 0,31 millioner kroner i 2017 mot budsjettet 0,27 millioner kroner. Dette må ses i sammenheng med en noe nøktern budsjettering.

Eksterne finansutgifter ble 2,5 millioner kroner mot budsjett 2,7 millioner kroner i 2017. Nedgangen skyldes dels lavere gjennomsnittlige renter på låneporteføljen, men lånevolumet er også lavere enn lagt til grunn i budsjettet. Årets avdrag er i tråd med regnskapsforskriftens ramme for minimumsavdrag. Gjennomsnittlig lånerente i 2016 er på 1,94 prosent. Andel fastrente utgjør 42 prosent ved utgangen av regnskapsåret.

1.4 AVSETNINGER

Driftsregnskapet viser netto avsetninger i 2017 på 0,3 millioner kroner.

Ubundne investeringsfond er 0 millioner kroner og er uendret i forhold til i fjor.

Bundne investeringsfond utgjør 0,2 millioner kroner mot 0,7 millioner kroner i 2016. Reduksjonen gjelder ekstraordinære avdrag startlån.

Bundne driftsfond utgjør 4,9 millioner kroner ved årets utgang, en økning på 0,4 millioner kroner. Selvkostfond er inkludert i bundne fond og utgjør vel 0,63 millioner kroner ved årets slutt – en økning på knapt 0,13 millioner kroner.

Fjorårets mindreforbruk på 2,1 millioner kroner ble i sin helhet overført til disposisjonsfond. I løpet av året ble kostnad dekket fra disposisjonsfondet ved KS-sak 72/17 med 0,1 millioner kroner. Disposisjonsfondet utgjør 6,6 millioner kroner ved utgangen av 2017.

2 BUDSJETTAVVIK FOR TJENESTEOMRÅDENE

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet	Regnskap	Regulert	Opprinnelig	Regnskap
	2017	budsjett	budsjett	2016
Folkevalgte	1 909 930	1 896 100	1 906 100	1 828 171
Barnehage	2 416 547	2 189 100	2 179 100	2 129 236
Skole	8 783 329	8 710 600	9 095 600	8 146 111
PLO	17 097 623	16 283 300	16 641 300	15 203 562
Legekontor	3 914 181	3 815 500	3 815 500	3 685 304
Sosialtjeneste/Barnevern	1 746 480	1 603 650	1 203 650	1 430 697
Landbruk/Næring/Kultur	1 946 443	2 110 669	2 085 669	1 683 960
Plan og utvikling, Reiseliv	272 991	899 800	41 000	9 305
Teknisk	7 044 188	6 651 450	6 087 250	7 500 295
Branntjeneste	945 878	1 201 600	1 251 600	970 335
Flyktningetjeneste	3 452 077	4 201 000	4 201 000	2 442 412
Ledelse/stab/IKT	6 494 322	6 194 500	6 394 500	5 559 297
Felles	-2 953 701	-2 772 300	-844 500	-3 535 873
Annet, se spesifisikasjon nedenfor	2 783 786	2 950 910	2 960 910	2 952 752
Til fordeling drift (fra regnskapsskjema 1A)	55 854 072	55 935 879	57 018 679	50 005 564

Spesifikasjon av linjen Annet	Regnskap	Regulert	Opprinnelig	Regnskap
	2017	2017	2017	2016
Bibliotek	378 104	412 100	412 100	290 197
Fysioterapeut	437 082	430 000	430 000	400 000
Helsesøster	516 403	508 500	508 500	606 265
Eiendomsskatt	196 978	242 850	242 850	271 868
Kirke og andre religiøse formål	910 409	903 500	903 500	1 028 155
Leka eldreråd	3 520	0	10 000	0
Lekaposten	49 402	63 000	63 000	42 778
Miljø	111 841	89 560	89 560	130 495
Oppmåling	180 048	285 400	285 400	182 993
Skolelunsj	0	0	0	0
Ungdomsråd	0	16 000	16 000	0
	2 783 786	2 950 910	2 960 910	2 952 752

Tjenesteområdene har et samlet mindreforbruk på 0,1 millioner kroner sammenliknet med regulert budsjett 2017. Dette er positivt, men må ses i sammenheng med flyktningetjenesten. Noen områder har merforbruk. Områdene vil bli ytterligere analysert i forbindelse med årsmeldingen.

3 INVESTERINGER

Regnskapet for 2017 viser at investeringsutgiftene ble knapt 5,2 millioner kroner lavere enn forutsatt i regulert budsjett.

Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett
1000 kroner Beløp inklusive moms	2017	2017	2017
Barnehage	6 922 343	8 200 000	5 000 000
Bredbåndsutbygging Leka, egenandel	62 605		
Digital fornying - telefoni		400 000	400 000
Ivarshallaren amfi	412 742	740 000	642 000
Kommunal 6-mannsbolig	13 089 800	13 368 000	
Omsorgsboliger		2 000 000	2 000 000
Etablering tømmestasjon		125 000	
Sum finansiering	20 487 490	24 833 000	8 042 000

Digital fornying – telefoni

Prosjektet noe utsatt, men er igangsatt januar 2018.

Omsorgsboliger

Prosjektet noe utsatt, prioriteres høyt.

Bredbåndsutbygging Leka

Er i arbeid, avtale signert med Telenor februar 2018

Barnehage

Ferdigstilles februar 2018.

Ivarshallaren Amfi

Ferdigstilling planlagt til juni 2018

Etablering tømmestasjon

Ikke mottatt tilskudd, vil derfor ikke bli igangsatt før ny vurdering er gjennomført.

Kommunal 6-mannsbolig

Ferdigstilt og tatt i bruk i i desember. tilhørende garasjer ferdigstilles i februar 2018.

3.1 FINANSIERING

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2017	2017	2017	2016
Investeringer i anleggsmidler (inkl. moms)	20 487 490	24 833 000	8 042 000	2 300 804
Utlån og forskutteringer	280 000	500 000	500 000	740 000
Kjøp av aksjer og andeler	241 351	120 000	120 000	200 916
Avdrag på lån	810 757	150 000	150 000	263 304
Dekning av tidligere års underskudd	0	0	0	310 805
Avsetninger	98 474	0	0	584 906
Årets finansieringsbehov	21 918 072	25 603 000	8 812 000	4 400 734
<i>Finansiert slik:</i>				
Bruk av lånemidler	-14 493 460	-19 410 000	-7 300 000	-1 895 976
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0	-1 300 000
Tilskudd til investeringer	-4 458 000	-5 695 800	-1 139 800	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 444 513	0	0	-241 208
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-695 843	-200 000	-200 000	-743 565
Andre inntekter	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-21 091 816	-25 305 800	-8 639 800	-4 180 748
Overført fra driftsregnskapet	0	-52 200	-52 200	0
Bruk av avsetninger	-826 256	-245 000	-120 000	-219 986
Sum finansiering	-21 918 072	-25 603 000	-8 812 000	-4 400 734
Udekket/udisponert L7 - L19	0	0	0	0

Regnskapet for 2017 viser en samlet bruk av lånemidler på 14,5 millioner kroner. Dette er 4,6 millioner kroner lavere enn regulert budsjett, noe som må ses i sammenheng med at investeringsutgiftene i 2017 ble lavere enn forutsatt.

Årets investeringsregnskap viser investering i anleggsmidler eksklusive egenkapitalinnskudd, startlån og moms på 20,5 millioner kroner. Dette er en økning på 18,2 millioner kroner fra 2016.

Utbetaling av startlån i 2016 var 0,28 millioner kroner. Dette er 0,2 millioner kroner lavere enn budsjettet.

Avdrag på lån og avsetninger gjelder i startlån.

Tilskudd til investeringer er midler mottatt fra Husbanken og vedrører 6-mannsboligen.

Kompensasjon for merverdiavgift er relatert til investeringsutgiftene, og påvirkes dermed av det samlede investeringsnivået.

Mottatte avdrag på utlån og refusjoner utgjør totalt 0,7 millioner kroner. Av dette utgjør mottatte avdrag på startlån 4,5 millioner kroner og mottatte ekstraordinære avdrag start lån 25,8 millioner kroner. Resterende gjelder refusjon fra andre knyttet til investeringer, blant annet innenfor vann og avløp.

Mottatt avdrag på utlån og refusjoner

Avdrag etableringslån	86 343
Ekstra avdrag etableringslån	195 000
Refusjon fra fylkeskommunen	57 500
Refusjon fra staten	357 000
Sum	695 843

4 BALANSEN

Balanseregnskapet	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER		
Anleggsmidler	170 712 979	154 647 748
Faste eiendommer og anlegg	72 869 254	54 379 980
Utstyr, maskiner og transportmidler	5 519 669	6 530 231
Utlån	2 564 354	2 591 697
Aksjer og andeler	2 538 483	2 297 132
Pensjonsmidler	87 221 220	88 848 707
Omløpsmidler	42 423 736	21 083 572
Kortsiktige fordringer	10 995 905	5 978 487
Premieavvik	4 189 852	4 181 592
Kasse, postgiro, bankinnskudd	27 237 979	10 923 493
SUM EIENDELER	213 136 716	175 731 320
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	40 420 890	35 049 516
Disposisjonsfond	7 541 825	4 702 057
Bundne driftsfond	4 939 393	4 545 433
Ubundne investeringsfond	172	172
Bundne investeringsfond	173 870	659 745
Regnskapsmessig mindreforbruk	1 895 310	2 080 708
Kapitalkonto	27 468 244	24 659 326
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK	-1 597 924	-1 597 924
Langsiktig gjeld	147 409 405	132 046 551
Pensjonsforpliktelser	103 430 240	102 065 399
Andre lån	43 979 166	29 981 153
Kortsiktig gjeld	25 306 420	8 635 253
Annen kortsiktig gjeld	25 306 420	8 629 703
Premieavvik	-	5 550
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	213 136 716	175 731 320

Viser også til dokumentet Regnskap som inkluderer noter til balansepostene.

4.1 EIENDELER

Sum eiendeler har økt med 37,4 millioner kroner til vel 213,1 millioner kroner fra 2016 til 2017.

4.2 ANLEGGSMIDLER

Viser til investeringsoversikten i kapittel 3 samt note 14 anleggsmidler i regnskapet.

4.3 OMLØPSMIDLER

Omløpsmidlene viser en økning med 21,3 millioner kroner til 42,4 millioner kroner fra 2016 til 2017. Dette skyldes periodisering av tilskuddsmidler fra husbanken samt utbetaling av lån til investeringer 2017 hvor utbetalinger gjennomføres i 2018.

4.4 EGENKAPITAL

Egenkapitalen er økt fra 2016 til 2017 med 5,4 millioner kroner.

Disposisjonsfondet i Leka kommune er på 7,5 millioner kroner. Disposisjonsfond og årets regnskapsmessige mindreforbruk er til sammen 9,4 millioner kroner. Beløpet kan synes å være stort, men evnen til å håndtere tilfeldige negative svingninger over tid er likevel svak. Dette fordi vesentlig deler av akkumulert overskudd skyldes tilfeldige inntekter.

I følge regelverket skal selvkostfondene, som inngår i bundne driftsfond, balansere i løpet av en femårsperiode. Områdene som inngår i selvkostfond følges opp ved at inntekter og kostnader registres mot egne funksjonsområder.

Bundne driftsfond er på 4,9 millioner kroner ved årets utgang, og har en økning på 0,4 millioner kroner.

Ref. økonomireglementet pnkt 11. «Bundne avsetninger skyldes overskudd på selvkosttjenester eller udisponerte, øremerkede inntekter som ikke er anvendt fullt ut. Når fondet er bundet betyr det at midlene ikke står til kommunestyrets disposisjon, men er bestemt til særskilte formål. Både avsetninger til og bruk av bundne fond vil normalt ikke ha budsjettposter fordi de bokføres med utgangspunkt i faktisk anskaffelse/anvendelse.»

Bundne driftsfond gjelder flere områder og i all hovedsak øremerkede midler som ikke er anvendt fullt ut. Dette skal prioriteres slik at vi sikrer at midler benyttes til sine formål, og at ledelsen har oversikt tilgang og avgang. Viser til Årsmeldingen hvor bundne fond omtales ytterligere.

4.5 KORTSIKTIG GJELD

Kortsiktig gjeld er økt med 16,7 millioner kroner til 25,3 millioner kroner fra 2016 til 2017. Dette skyldes høyere byggeaktivitet og økning gjeld til leverandører, gjeld som ble betalt i januar 2018.

4.6 LANGSIKTIG GJELD

Kommunens langsiktige gjeld og forpliktelser er økt med 15,3 millioner kroner til 147,4 millioner kroner fra 2016 til 2017. Kommunenslånegjeld er har økt med 14,0 millioner kroner og låneporteføljen er på 44,0 millioner kroner.,

4.7 ARBEIDSKAPITAL

Arbeidskapitalen, det vil si differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, er 4,7 millioner kroner i 2017 mot 3,8 millioner kroner i 2016.

Memoriakonto ubrukte lånemidler er på 4,1 millioner kroner. Kommunen har ikke benyttet kassekreditt.

5 HOVEDTREKKENE I DEN ØKONOMISKE UTVIKLINGEN I 2017

Kommunens driftsinntekter økte med 10,7 prosent fra 2016 til 2017, mens driftsutgiftene økte med 10,0 prosent i samme periode. For å sikre fremtidig økonomisk bæreevne blir det viktig å tilpasse kostnadsveksten til veksten i driftsinntektene i et langsiktig perspektiv. Det betyr at den underliggende aktiviteten må være i samsvar med det økonomiske handlingsrommet fremover.

Kommunens lånegjeld er på grunn av høyt investeringsnivå økende. Det betyr at rente og avdragsutgiftene vil øke over tid, og dermed legge beslag på en større andel av de frie disponible inntektene. Fra 2016 til 2017 økte lånegjelden med 14,0 millioner kroner.

Rente og avdragsutgiftene gikk ned med 0,9 millioner kroner fra 2016. Dette skyldes at det er benyttet et minimumsbeløp som avdrag for 2017. I tillegg har det sammenheng med noe lavere gjennomsnittlige renter.

Oversikten under gjengir enkelte finansielle nøkkeltall.

Finansielle nøkkeltall	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	3,0 %	2,5 %	0,7 %
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	4,0 %	2,0 %	0,7 %
Netto avdrag i % av brutto driftsinntekter	2,2 %	3,5 %	3,3 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	54,1 %	40,9 %	43,7 %
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter	181,4 %	180,1 %	188,8 %
herav pensjonsforpliktelse i % av brutto driftsinntekter	127,3 %	139,2 %	145,1 %

6 BETRYGGENDE KONTROLL – ETISK STANDARD

Leka kommune er tilknyttet Revisjon Midt-Norge SA og Konsek Trøndelag IKS, et forhold som bidrar til egenkontroll i kommunen. En velfungerende egenkontroll styrker innbyggernes tillit til kommunen og er viktig for å sikre effektiv og rett bruk av ressursene.

Kommunen har etiske retningslinjer og flere virksomheter har arbeidet med metoder for å øke oppmerksomheten på arbeidet med etisk standard.

7 LIKESTILLING

Det var i 2017 totalt ansatt 44,7 årsverk kvinner og 8,4 årsverk menn. Sett opp mot tidligere år er forholdstallene stabile. Som tidligere følger kjønnsfordelingen i hovedtrekk de tradisjonelle tjenestoområdene som er i kommunen.

8 TILTAK FOR Å HINDRE DISKRIMINERING

I 2017 har det vært arbeidet målrettet med å etablere språk- og arbeidspraksisplasser i kommunens virksomheter i samarbeid med NAV. Kommunen er i gang med arbeidet og økt aktivitet er planlagt i 2018. Tiltakene er direkte rettet mot flyktninger.

Leka kommune

REGNSKAP 2017

Innhold

REGNSKAPSOVERSIKTER	3
1.1. Drift	3
1.2. Investering	4
1.3. Balanse	5
1.4. Regnskapsskjema 1A og 1B Drift.....	6
1.5. Regnskapsskjema 2A og 2B Investering	8
2. NOTER	9
Note 1 Endring arbeidskapital.....	9
Note 2 Pensjoner.....	10
Note 3 Garantiansvar	12
Note 4 Fordringer og gjeld på KF, IKS og \$27-samarbeid	12
Note 5 Aksjer og andeler.....	12
Note 6 Avsetning og bruk av fond.....	13
Note 7 Kapitalkonto	13
Note 8 Interkommunalt samarbeid	14
Note 9 Salg av finansielle anleggsmidler.....	14
Note 10 Regnskapsprinsipper	14
Note 11 Organisering av kommunen	16
Note 12 Vesentlige poster	16
Note 13 Vesentlige transaksjoner.....	16
Note 14 Anleggsmidler.....	17
Note 15 Investeringer	18
Note 16 Markedsbasert finansielle omløpsmidler	18
Note 17 Obligasjoner	18
Note 18 Langsiktig gjeld.....	18
Note 19 Egenkapital.....	19
Note 20 Vesentlige forpliktelser	19
Note 21 Selvkost	19
Note 22 Årsverk, ytelser til ledende personer og revisor	20
Note 23 Betingende forpliktelser og hendelser etter balansedagen	20
Note 24 Samlet gjeldsforpliktelse	20
Note 25 Tap på utlån.....	20

REGNSKAPSOVERSIKTER

1.1. Drift

Økonomisk oversikt - Drift	Noter	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
Brukerbetalinger		-2 571 968	-2 707 200	-2 707 200	-2 557 073
Andre salgs- og leieinntekter		-5 223 932	-4 142 450	-4 142 450	-4 323 560
Overføringer med krav til motytelse		-11 964 665	-4 920 100	-5 787 100	-10 727 361
Rammetilskudd		-40 130 122	-40 833 000	-40 833 000	-39 156 951
Andre statlige overføringer		-6 824 247	-5 575 000	-2 687 000	-3 649 286
Andre overføringer		-536 321	-320 000	-20 000	-292 577
Inntekts- og formuesskatt		-12 950 680	-11 629 000	-11 629 000	-11 579 480
Eiendomsskatt		-1 064 972	-1 072 000	-1 050 000	-1 052 107
Sum driftsinntekter		-81 266 908	-71 198 750	-68 855 750	-73 338 394
Lønnsutgifter		41 948 229	37 323 910	37 898 910	36 547 107
Sosiale utgifter		6 490 882	7 428 950	6 921 950	6 225 472
Kjøp av varer og tjenester *1)		13 403 730	11 764 090	11 352 890	12 761 810
Kjøp av tjenester som erstatter *2)		11 438 363	11 753 309	10 141 509	10 333 946
Overføringer		4 191 493	1 774 500	2 121 600	4 319 280
Avskrivninger	14	3 008 779	2 957 300	2 957 300	2 876 879
Fordelte utgifter		-1 690 256	-1 210 500	-1 210 500	-1 531 225
Sum driftsutgifter		78 791 220	71 791 559	70 183 659	71 533 268
Brutto driftsresultat		-2 475 688	592 809	1 327 909	-1 805 126
Renteinntekter og utbytte		-288 580	-225 000	-225 000	-211 324
Mottatte avdrag på utlån		-26 000	-45 000	-45 000	-38 000
Sum eksterne finansinntekter		-314 580	-270 000	-270 000	-249 324
Renteutgifter og låneomkostninger		717 577	780 000	780 000	849 059
Avdrag på lån	18	1 791 230	1 838 000	2 738 000	2 588 820
Utlån		0	50 000	50 000	0
Sum eksterne finansutgifter		2 508 807	2 668 000	3 568 000	3 437 879
Resultat eksterne finanstransaksjoner		2 194 227	2 398 000	3 298 000	3 188 555
Motpost avskrivninger		-3 008 779	-2 957 300	-2 957 300	-2 876 879
Netto driftsresultat		-3 290 240	33 509	1 668 609	-1 493 450
Bruk av tidligere års mindreforbruk *3)		-2 080 708	0	0	-1 038 464
Bruk av disposisjonsfond	6	-99 588	-352 000	-4 197 000	-1 561 602
Bruk av bundne driftsfond	6	-589 307	-1 199 830	-1 299 130	-1 329 247
Sum bruk av avsetninger		-2 769 603	-1 551 830	-5 496 130	-3 929 313
Avsatt til disposisjonsfond	6	3 180 708	1 132 121	32 121	2 725 064
Avsatt til bundne driftsfond	6	983 825	386 200	3 743 200	616 992
Overført til investeringsregnskap	6	0	0	52 200	0
Sum avsetninger		4 164 533	1 518 321	3 827 521	3 342 055
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk +/-		-1 895 310	0	0	-2 080 708

1.2. Investering

Økonomisk oversikt - Investering	Noter	Regnskap	Regulert	Opprinnelig	Regnskap
		2017	budsjett 2017	budsjett 2017	2016
Salg av driftsmidler og fast eiendom		0	0	0	-1 300 000
Overføringer med krav til motytelse		-414 500	-50 000	-50 000	0
Kompensasjon for merverdiavgift		-1 444 513	0	0	-241 208
Andre overføringer		-4 458 000	-5 695 800	-1 139 800	0
Sum inntekter		-6 317 013	-5 745 800	-1 189 800	-1 541 208
Kjøp av varer og tjenester som inngår	15	19 042 978	24 833 000	8 042 000	2 059 596
Overføringer	15	1 444 513	0	0	241 208
Sum utgifter		20 487 490	24 833 000	8 042 000	2 300 804
Avdrag på lån		810 757	150 000	150 000	263 304
Utlån		280 000	500 000	500 000	740 000
Kjøp av aksjer og andeler		241 351	120 000	120 000	200 916
Dekning av tidligere års udekket	6	0	0	0	310 805
Avsatt til bundne investeringsfond	6	98 474	0	0	584 906
Sum eksterne finansinntekter		1 430 582	770 000	770 000	2 099 930
Finansieringsbehov		15 601 059	19 857 200	7 622 200	2 859 526
Bruk av lån		-14 493 460	-19 410 000	-7 300 000	-1 895 976
Salg av aksjer og andeler		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån		-281 343	-150 000	-150 000	-743 565
Overført fra driftsregnskapet		0	-52 200	-52 200	0
Bruk av disposisjonsfond		-241 351	-245 000	-120 000	-200 916
Bruk av bundne investeringsfond	6	-584 905	0	0	-19 070
Sum finansiering		-15 601 059	-19 857 200	-7 622 200	-2 859 526
Udekket/udisponert +/-		0	0	0	0

1.3. Balanse

Balanseregnskapet	Noter	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER			
Anleggsmidler		170 712 979	154 647 748
Faste eiendommer og anlegg	14	72 869 254	54 379 980
Utstyr, maskiner og transportmidler	14	5 519 669	6 530 231
Utlån		2 564 354	2 591 697
Aksjer og andeler	5	2 538 483	2 297 132
Pensjonsmidler	2	87 221 220	88 848 707
Omløpsmidler		42 423 736	21 083 572
Kortsiktige fordringer		10 995 905	5 978 487
Premieavvik	2	4 189 852	4 181 592
Kasse, postgiro, bankinnskudd		27 237 979	10 923 493
SUM EIENDELER		213 136 716	175 731 320
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital		40 420 890	35 049 516
Disposisjonsfond		7 541 825	4 702 057
Bundne driftsfond	6	4 939 393	4 545 433
Ubundne investeringsfond	6	172	172
Bundne investeringsfond	6	173 870	659 745
Regnskapsmessig mindreforbruk		1 895 310	2 080 708
Kapitalkonto	7	27 468 244	24 659 326
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK		-1 597 924	-1 597 924
Langsiktig gjeld		147 409 405	132 046 551
Pensjonsforpliktelser	2	103 430 240	102 065 399
Andre lån	18	43 979 166	29 981 153
Kortsiktig gjeld	4	25 306 420	8 635 253
Annen kortsiktig gjeld		25 306 420	8 629 703
Premieavvik	2	-	5 550
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		213 136 716	175 731 320
MEMORIAKONTI			
Memoriakonto		4 525 129	2 290 039
Ubrukte lånemidler	18	4 164 657	2 058 117
Andre memoriakonti		360 472	231 922
Motkonto for memoriakontiene		-4 525 129	-2 290 039

1.4. Regnskapsskjema 1A og 1B Drift

Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
Skatt på inntekt og formue	-12 950 680	-11 629 000	-11 629 000	-11 579 480
Ordinært rammetilskudd	-40 130 122	-40 833 000	-40 833 000	-39 156 951
Skatt på eiendom	-1 064 972	-1 072 000	-1 050 000	-1 052 107
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-6 824 247	-5 575 000	-2 687 000	-3 649 286
Sum frie disponible inntekter	-60 970 021	-59 109 000	-56 199 000	-55 437 824
Renteinntekter og utbytte	-288 580	-225 000	-225 000	-211 324
Renteutgifter andre finansutgifter	717 577	780 000	780 000	849 059
Avdrag på lån	1 791 230	1 838 000	2 738 000	2 588 820
Netto finansinntekter/-utgifter	2 220 227	2 393 000	3 293 000	3 226 555
Til dekning av tidligere års regnskaps- messige merforbruk	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	3 180 708	3 212 829	32 121	2 725 064
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-2 080 708	-2 080 708	0	-1 038 464
Bruk av ubundne avsetninger	-99 588	-352 000	-4 197 000	-1 561 602
Netto avsetninger	1 000 412	780 121	-4 164 879	124 998
Overført til investeringsregnskapet	0	0	52 200	0
Til fordeling drift	-57 749 382	-55 935 879	-57 018 679	-52 086 271
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	55 854 072	55 935 879	57 018 679	50 005 564
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk +/-	-1 895 310	0	0	-2 080 708

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet	Regnskap	Regulert	Opprinnelig	Regnskap
	2017	budsjett	budsjett	2016
Folkevalgte	1 909 930	1 896 100	1 906 100	1 828 171
Barnehage	2 416 547	2 189 100	2 179 100	2 129 236
Skole	8 783 329	8 710 600	9 095 600	8 146 111
PLO	17 097 623	16 283 300	16 641 300	15 203 562
Legekantor	3 914 181	3 815 500	3 815 500	3 685 304
Sosialtjeneste/Barnevern	1 746 480	1 603 650	1 203 650	1 430 697
Landbruk/Næring/Kultur	1 946 443	2 110 669	2 085 669	1 683 960
Plan og utvikling, Reiseliv	272 991	899 800	41 000	9 305
Teknisk	7 044 188	6 651 450	6 087 250	7 500 295
Branntjeneste	945 878	1 201 600	1 251 600	970 335
Flyktningetjeneste	3 452 077	4 201 000	4 201 000	2 442 412
Ledelse/stab/IKT	6 494 322	6 194 500	6 394 500	5 559 297
Felles	-2 953 701	-2 772 300	-844 500	-3 535 873
Annet, se spesifiskasjon nedenfor	2 783 786	2 950 910	2 960 910	2 952 752
Til fordeling drift (fra regnskapsskjema 1A)	55 854 072	55 935 879	57 018 679	50 005 564

Spesifikasjon av linjen Annet	Regnskap	Regulert	Opprinnelig	Regnskap
	2017	2017	2017	2016
Bibliotek	378 104	412 100	412 100	290 197
Fysioterapeut	437 082	430 000	430 000	400 000
Helsesøster	516 403	508 500	508 500	606 265
Eiendomsskatt	196 978	242 850	242 850	271 868
Kirke og andre religiøse formål	910 409	903 500	903 500	1 028 155
Leka eldreråd	3 520	0	10 000	0
Lekaposten	49 402	63 000	63 000	42 778
Miljø	111 841	89 560	89 560	130 495
Oppmåling	180 048	285 400	285 400	182 993
Skolelunsj	0	0	0	0
Ungdomsråd	0	16 000	16 000	0
	2 783 786	2 950 910	2 960 910	2 952 752

1.5. Regnskapsskjema 2A og 2B Investering

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2017	2017	2017	2016
Investeringer i anleggsmidler (inkl. moms)	20 487 490	24 833 000	8 042 000	2 300 804
Utlån og forskutteringer	280 000	500 000	500 000	740 000
Kjøp av aksjer og andeler	241 351	120 000	120 000	200 916
Avdrag på lån	810 757	150 000	150 000	263 304
Dekning av tidligere års underskudd	0	0	0	310 805
Avsetninger	98 474	0	0	584 906
Årets finansieringsbehov	21 918 072	25 603 000	8 812 000	4 400 734
<i>Finansiert slik:</i>				
Bruk av lånemidler	-14 493 460	-19 410 000	-7 300 000	-1 895 976
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0	-1 300 000
Tilskudd til investeringer	-4 458 000	-5 695 800	-1 139 800	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 444 513	0	0	-241 208
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-695 843	-200 000	-200 000	-743 565
Andre inntekter	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-21 091 816	-25 305 800	-8 639 800	-4 180 748
Overført fra driftsregnskapet	0	-52 200	-52 200	0
Bruk av avsetninger	-826 256	-245 000	-120 000	-219 986
Sum finansiering	-21 918 072	-25 603 000	-8 812 000	-4 400 734
Udekket/udisponert L7 - L19	0	0	0	0

Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett
	2017	2017	2017
1000 kroner Beløp inklusive moms			
Barnehage	6 922 343	8 200 000	5 000 000
Bredbåndsutbygging Leka, egenandel	62 605		
Digital fornying - telefoni		400 000	400 000
Ivarshallaren amfi	412 742	740 000	642 000
Kommunal 6-mannsbolig	13 089 800	13 368 000	
Omsorgsboliger		2 000 000	2 000 000
Eablering tømmestasjon		125 000	
Sum finansiering	20 487 490	24 833 000	8 042 000

Leka 15.2.2018

.....
Solveig Slyngstad
rådmann

2. NOTER

Note 1 Endring arbeidskapital

Anskaffelse og anvendelse av midler	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	-81 266 908	-71 198 750	-69 015 750	-73 338 394
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	-6 317 013	-5 745 800	-1 189 800	-1 541 208
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	-15 089 383	-19 830 000	-7 720 000	-2 888 864
Sum anskaffelse av midler	-102 673 303	-96 774 550	-77 925 550	-77 768 466
Anvendelse av midler	0	0	0	0
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	-75 782 441	-68 824 259	-66 590 259	-68 656 389
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	-20 487 490	-24 833 000	-8 042 000	-2 300 804
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	-3 840 915	-3 438 000	-4 338 000	-4 642 099
Sum anvendelse av midler	-100 110 846	-97 095 259	-78 970 259	-75 599 291
Anskaffelse - anvendelse av midler	-2 562 457	320 709	1 044 709	-2 169 175
Endring i ubrukte lånemidler	-2 106 540	0	0	-1 704 024
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	-4 668 997	320 709	1 044 709	-3 873 199
Avsetninger og bruk av avsetninger	0	0	0	0
Avsetninger	-6 158 316	-3 599 029	-4 442 121	-6 318 473
Bruk av avsetninger	-3 595 859	-3 877 538	-5 516 830	-4 149 299
Til avsetning senere år	0	0	0	0
Netto avsetninger	-2 562 457	278 509	1 074 709	-2 169 175
Int. overføringer og fordelinger	0	0	0	0
Interne inntekter mv	-4 699 035	-4 220 000	-4 220 000	-4 408 104
Interne utgifter mv	-4 699 035	-4 167 800	-4 220 000	-4 408 104
Netto interne overføringer	0	-52 200	0	0

Oversikt endring arbeidskapital	Regnskap 2017	Regnskap 2016
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	16 314 486	2 420 573
Endring ihendehaverobl og sertifikater	0	0
Endring kortsiktige fordringer	5 017 418	1 375 214
Endring premieavvik	8 260	15 949
Endring aksjer og andeler	0	0
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	21 340 164	3 811 736
KORTSIKTIG GJELD	0	0
Endring kortsiktig gjeld (B)	-16 671 168	61 474
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	4 668 997	3 873 210

Note 2 Pensjoner

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK), som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66%, sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

Premiefond KLP	2017	2016
Innestående på premiefond 01.01.	8 182	24 793
Tilført premiefondet i løpet av året	728 424	632 211
Bruk av premiefondet i løpet av året	-725 712	-648 822
Innestående på premiefond 31.12.	10 894	8 182

Regnskapføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. **Pensjonskostnaden** beregnes på en annen måte enn **pensjonspremien**, som betales til pensjonsordningen og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene.

Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes **premieavvik**, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 48 nr 2).

Regnskapføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2017, ved at regnskapførte pensjonsutgifter er lavere enn faktisk betalte pensjonspremier (se årets premieavvik nedenfor).

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	2017	2016
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	3 978 802	3 645 465
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	3 968 885	3 864 213
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-3 679 249	-3 495 148
Administrasjonskostnader	295 851	267 172
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	4 564 289	4 281 702
Betalt premie i året	5 285 665	4 903 996
Årets premieavvik	-721 376	-622 294

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og akkumulert	2017		2016	
		Arb.giveravg.		Arb.giveravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	102 643 693		100 136 113	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	87 221 220		81 300 246	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	15 422 473	786 546	18 835 867	960 629
Akkumulert premieavvik pr 01.01	3 969 579		3 959 683	
Årets premieavvik	-721 375		-622 294	
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	701 293		612 398	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	3 989 661	203 473	3 969 579	202 449

Estimatavvik og planendringer	2017		2016	
	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Estimatavvik 31.12.	-1 296 581	1 480 269	4 640 495	1 698 686

Note 3 Garantiansvar

Kommunen kan gi garantier med hjemmel i KL § 51 og forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier KRS 2. februar 2001. Kommunen gir garanti som simpel kausjon.

Garantier gitt av kommunen - nedkvittert pr. 31.12.2017			
Garanti gitt til	Opprinnelig beløp	Garantibeløp 2017	Garantien utløper
Midtre Namdal Avfallsselskap	1 534 841	610 000	2042
Namdal Rehabilitering	18 108 500	612 900	2056
Namdal Rehabilitering IKS	10 071 433	282 857	2034
Namdal Rehabilitering IKS	18 090 500	619 100	2056
Leka Vassverk SA	1 300 000	1 142 907	2035
Gutvik Vassverk SA	1 800 000	1 764 000	2042
Gutvik Vassverk SA	727 283	727 273	2042
Totalt garantibeløp alle garantier		5 759 037	

Note 4 Fordringer og gjeld på KF, IKS og \$27-samarbeid

Ikke aktuelt for Leka kommune

Note 5 Aksjer og andeler

Henvisning balansen	Selskapets navn	Verdi	Verdi
		31.12.2017	31.12.2016
22141090	KLP EGENKAPITALINNSKUDD	1 857 638	1 641 287
22170100	KOMREV TRØNDELAG IKS	12 000	12 000
22170101	KOMSEK TRØNDELAG IKS	8 000	8 000
22170102	KONSEK TRØNDELAG IKS	25 000	-
22170300	NAMDAL REHABILITERING DRIFT	15 715	15 715
22170301	NAMDAL REHABILITERING EIENDOM	20 000	20 000
22170302	COOP LEKA	300	300
22170401	NORD-TRØNDELAG NÆRINGSUTV. A/S	10 000	10 000
22170402	NORSK INF.TEKNOLOGI A/S	300	300
22170403	LEKA INDUSTRISELSKAP A/S	403 650	403 650
22170405	FISKERI OG HAVBRUKSENTERET AS	1 000	1 000
22170406	A/S BINDAL GRUVER	1 000	1 000
22170408	GUTVIK FISKEMOTTAK A/L 10 AND.	10 000	10 000
22170411	NAMDALSHAGEN AS	39 480	39 480
22170501	NORSK REVYFAGLIG SENTER	3 000	3 000
22170502	ANDELER I ODIN	10 000	10 000
22170601	LEKA VASSVERK A/L	70 500	70 500
22170602	GUTVIK VASSVERK A/L	39 000	39 000
22170701	NAMSOS TRAFIKKSELSKAP AS	11 400	11 400
22170702	BUSSESUNDBRUA AS	500	500
	Sum	2 538 483	2 297 132

Note 6 Avsetning og bruk av fond

	Beholdning 01.01.	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.
Disposisjonsfond	-4 702 057	-3 180 708	219 588	121 351	-7 541 825
Bundne driftsfond	-4 545 433	-983 825	589 865	0	-4 939 393
Ubundne investeringsfond	-172	0	0	0	-172
Bundne investeringsfond	-659 745	-99 030	0	584 905	-173 870
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	-9 907 406	-4 263 563	809 453	706 256	-12 655 260

Note 7 Kapitalkonto

DEBET		KREDIT	
		01.01.2017 Saldo (kapital)	24 659 326
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0	Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	20 487 490
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	3 008 779	Oppskrivning fast eiendom/anlegg	0
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0		
Salg aksjer/andeler	0	Kjøp av aksjer/andeler	0
Nedskrivning aksjer/andeler	0	Oppskrivning av aksjer/andeler	0
Avdrag på utlån - sosiale utlån	11 000	Utlån - sosiale utlån	280 000
Avdrag på utlån - andre utlån	296 343	Utlån - andre utlån	0
Avskrivning på utlån - sosiale utlån	0	Avdrag på eksterne lån	2 601 987
Avskrivning på utlån - andre utlån	0		
Bruk av lånemidler	14 493 460		
		Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	241 351
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	0	Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	6 095 057
Endring pensjonsmidler SPK	213 985	Endring pensjonsmidler SPK	
Endring pensjonsmidler KLP	2 293 596	Endring pensjonsmidler KLP	0
Endring pensjonsmidler andre selskap		Endring pensjonsmidler andre selskap	
Urealisert kurstap utenlandslån		Urealisert kursgevinst utenl.lån	
Justering IB pensjoner	6 579 804		
31.12.2017 Balanse (kapital)	27 468 244		
	54 365 211		54 365 211

Note 8 Interkommunalt samarbeid

Regnskap for interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 skal inngå i årsregnskapet til den kommunen hvor samarbeidet har sitt hovedkontor. Årsregnskapet omfatter regnskap for slike samarbeid jfr. regnskapsforskriftens § 12 nr. 3, og utgjør følgende beløp:

Ikke aktuelt for Leka kommune.

Note 9 Salg av finansielle anleggsmidler

Det er ikke gjort noe salg av finansielle anleggsmidler i 2017

Note 10 Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens og fylkeskommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke. Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost. I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens §50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jfr kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle

omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler med verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

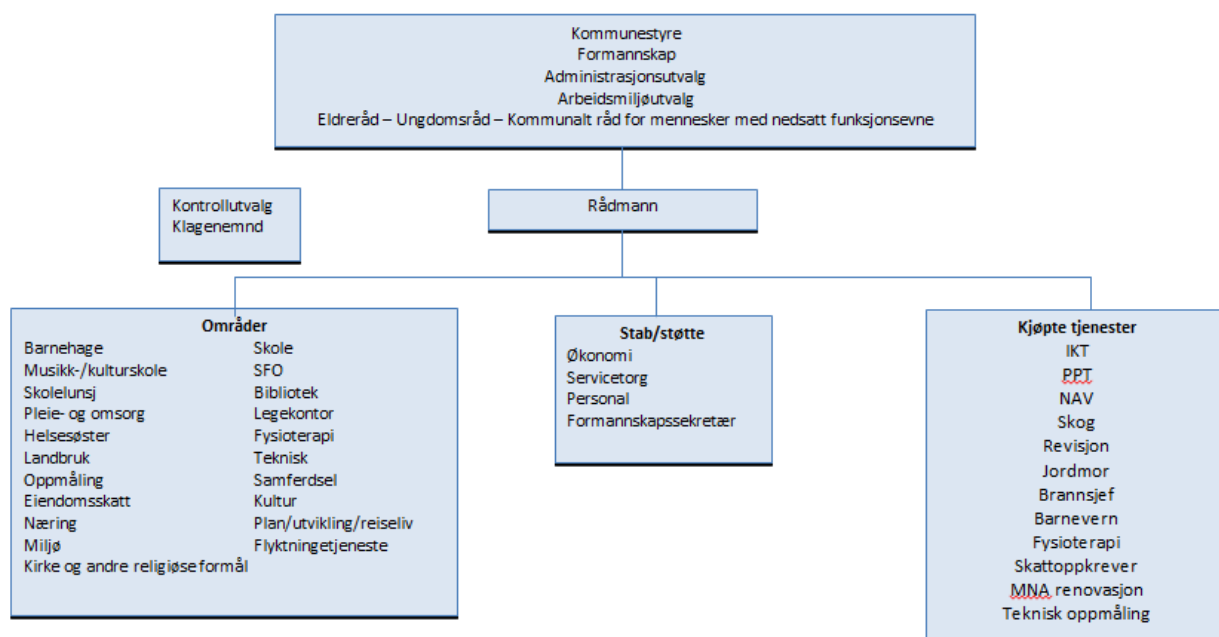
Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-3/14, februar 2014. For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon.

Note 11 Organisering av kommunen

Note 12 Vesentlige poster

Det er ingen vesentlige poster.

Note 13 Vesentlige transaksjoner

Det er ingen vesentlige poster.

Note 14 Anleggsmidler

Kommunen følger inndelingen av anleggsmidler og avskrivningsplan i h.h. til regnskapsforskriftens § 8. Kommunen har følgende anleggsmiddelgrupper med tilhørende avskrivningsplan:

Anleggsmid delgruppe	Avskrivn. plan	Eiendeler
Gruppe 1	5 år:	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe 2	10 år:	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
Gruppe 3	20 år:	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
Gruppe 4	40 år:	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
Gruppe 5	50 år:	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende

VARIGE DRIFTSMIDLER (Beløp i 1000 kr)	Edb-utstyr, kontormaskiner	Anleggsmaskine r, inventar og utstyr, transpm.	Brannbiler, p-plasser, tekn.anlegg (VAR)	Boliger,skoler, idrettshall, og ledningsnett	Forr.bygg, kulturbygg, sykehjem o l	Tomte- områder	SUM
Anskaffelseskost pr. 1.1.	3 517 128	2 449 696	563 408	35 178 217	18 073 595	1 128 168	60 910 212
Tilgang i året	62 605	0	0	7 335 085	13 089 800	0	20 487 490
Avgang i året	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr 31.12.	3 579 733	2 449 696	563 408	42 513 302	31 163 395	1 128 168	81 397 702
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr 1.1	500 313	276 606	123 323	1 486 485	602 289	0	2 989 016
Årets ordinære avskrivninger	706 332	243 513	123 322	1 330 185	605 426		3 008 779
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr 31.12	1 206 645	520 119	246 645	2 816 670	1 207 715		5 997 795
Bokført verdi	2 873 401	2 206 183	440 086	41 183 116	30 557 969	1 128 168	78 388 923
Avskrivningssatser	20 %	10 %	5 %	3 %	2 %		40 %

Note 15 Investeringer

Note om investeringer inkl. moms	Oppstartsår	Antatt ferdig- stillelseår	Regnskapsført 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017
BREDBÅNDSPROSJEKT	2017	2018	62 605		
DIGITAL FORNYING				400 000	400 000
OMSORGSBOLIGER				2 000 000	2 000 000
BARNEHAGE	2017	2018	6 922 343	8 200 000	5 000 000
IVARSHALLAREN AMFI			412 742	740 000	642 000
KOMM.BOLIG 2017	2017	2018	13 089 800	13 368 000	
TØMMESTASJON 2017				125 000	
Kostnader investeringsprosjekter			20 487 490	25 603 000	8 812 000

Note 16 Markedsbasert finansielle omløpsmidler

Leka kommune har ikke finansielle omløpsmidler.

Note 17 Obligasjoner

Leka kommune har ikke obligasjoner

Note 18 Langsiktig gjeld

	31.12.2017	31.12.2016
Fordeling av langsiktig gjeld		
Banklån	39 710 781	25 502 011
Husbanklån	4 268 385	4 479 142
Sum bokført langsiktig gjeld	43 979 166	29 981 153
Herav selvfinansierende gjeld	2 382 647	1 402 611
Kommunens langsiktige lånegjeld eks selvkostområdet	43 979 166	29 981 153

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Lang. gjeld 31.12.2017	Gj.sn.rente
Langsiktig gjeld med fast rente	18 387 157	2,3 %
Langsiktig gjeld med flytende rente	25 592 009	1,7 %
Sum bokført langsiktig gjeld	43 979 166	

Langsiktig gjeld med fast rente						
Bank	Lån nr.	Opptatt lån	Gjeld 31.12.2017	siste forfall	Rentebinding til	Rente %
Husbank - Formidl.lån	14632720	500 000	393 717	16.11.2017	01.11.2021	2,9 %
KLP Kommunekreditt AS	20150216	14 061 290	11 993 440	16.10.2017	27.10.2025	2,3 %
KLP	83175511906	6 000 000	6 000 000	intet i 2017	14.07.2022	2,0 %

Note 19 Egenkapital

Korrigeringer investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp/i balanse etter gjennomførte korrigeringer i henhold til regnskapsforskriften § 9. Følgende korrigeringer er gjennomført.

Udekket beløp	31.12.2017	31.12.2016
Udekket beløp før korrigeringer	0	0
Redusert budsjetterte avsetninger	0	0
Økt budsjettert, ikke disponert bruk av ubundne avsetninger	0	0

Note 20 Vesentlige forpliktelser

Ingen vesentlige forpliktelser

Note 21 Selvkost

Renovasjon, slam, avløp og feiing er områder som skal drives til selvkost. Overskudd innenfor disse områdene avsettes til selvkostfond mens et underskudd fører til oppløsning av fondsmidler. Beregningene utføres i tråd med retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003. Det er utarbeidet nye retningslinjer (H-3/14) for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester. Disse gjøres gjeldende f.o.m. 2015. Tabellene nedenfor viser oppstilling av selvkostberegningene innenfor områdene.

2017	Renovasjon	Slam	Avløp	Feiing	Kart og oppmåling	Plan- og byggesak	SFO
Driftsinntekter	-1 256 691	-179 222	-1 103 747	-157 858	-137 713	-30 961	-152 548
Driftskostnader	1 189 808	301 965	1 015 079	148 798	251 083	83 300	481 382
Resultat	-66 883	122 743	-88 668	-9 061	113 369	52 339	328 834
Kostnadsdekning i %	105,6 %	59,4 %	108,7 %	106,1 %	54,8 %	37,2 %	31,7 %
Balanse; bundet fond/oppfølgingskonto (memoriakonto) 2017							
	Renovasjon	Slam	Avløp	Feiing	Kart og oppmåling	Plan- og byggesak	SFO
Inngående saldo	-13 034	100 335	-482 650	131 586	0	0	0
Endring 2017	-33 390	125 945	-99 102	2 605			
Utgående saldo	-46 424	226 280	-581 752	134 191			

Balanse; bundet fond/oppfølgingskonto (memoriakonto) 2017-2013					
Fortegn minus = akkumulert overskudd, pluss = underskudd	2017	2016	2015	2014	2013
Renovasjon	-46 424	-13 034	-49 135	-139 317	-202 479
Slam	226 280	100 335	-39 193	48 033	64 935
Avløp	-581 752	-482 650	-308 113	229 183	236 644
Feiing	134 191	131 586	-50 431	-32 052	-52 255

Note 22 Årsverk, ytelser til ledende personer og revisor

	2017
Antall årsverk	53,1
Antall ansatte	66
Antall kvinner	56
% andel kvinner	85 %
Antall menn	10
% andel menn	15 %

	2017	2016
Lønn og annen godtgjørelse til rådmann	767 000	941 568
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører	569 245	564 880

	2017	2016
Honorar revisor, KomRev Trøndelag IKS	356 000	350 000
Kontrollutvalssekretær KomSek IKS	117 000	113 500

Note 23 Betingende forpliktelser og hendelser etter balansedagen

Det er ingen hendelser av betydning etter balansedagen.

Note 24 Samlet gjeldsforpliktelse

Leka kommune har ikke gjeld utover det som er regnskapsført i kommunen eller gitt av opplysninger i garantioversikten. Se notene 3 og 18.

Note 25 Tap på utlån

Det har ikke vært tap på utlån i 2017.

Til kommunestyret i Leka kommune

Revisjon Midt-Norge SA
Postboks 2565
7735 Steinkjer

Besøksadresse:
Fylkets Hus
Seilmakergata 2
7735 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no

T +47 907 30 300

REVISORS BERETNING 2017

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Leka kommunes årsregnskap som viser kr 57.749.382 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1.895.310. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Lierne kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Vi har ikke mottatt kommunens årsmelding og har således ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Årsregnskapet skal iht. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, være avlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret.

Årsberetningen skal iht. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, være avlagt innen 31. mars i året etter regnskapsåret.

Endelig årsregnskap og endelig årsberetning ble mottatt den 12. april 2018. For sent avlagt årsregnskap og årsberetning er omtalt i nummerert brev 1-2017 til kontrollutvalget.

Namsos, 16.4.2018

Sissel Mikalsen
Oppdragsansvarlig revisor

Svein Vikestad
Hovedrevisor

Kopi:
Rådmannen
Kontrollutvalget i Leka kommune

Til
Leka kommunestyre

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL LEKA KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2017

Kontrollutvalget har i møte 23. mai 2018 sak 09/18 behandlet Leka kommunes årsregnskap for 2017. Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. Sammen med regnskapet foreligger rådmannens årsberetning for 2017 og revisjonsberetning avgitt av Revisjon Midt-Norge SA.

I forbindelse med gjennomgangen har kontrollutvalget fått muntlig orientering fra kommunens administrasjon. Kontrollutvalget har fått alle de opplysninger og dokumenter som det har bedt om, og viser for øvrig til revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget mener årsregnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter tilfredsstillende brukernes informasjonsbehov. Årsregnskapet gir et riktig inntrykk av de forhold som omtales i årsberetningen.

Etter kontrollutvalgets vurdering er regnskapet ført i samsvar med gjeldende lover og regler.

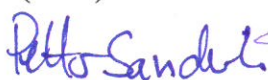
Kontrollutvalget mener at det framlagte årsregnskap kan fastsettes som Leka kommunes årsregnskap for 2017.

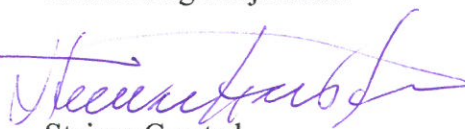
Leka 23. mai 2018

Arve Haug
(leder)

Kristin Hagen Fjeldstad

Bente Martinsen

Petter K Sandvik

Steinar Garstad

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	18/9-1	18. mai 2018

Høring av endringer i forskrift om tilskot til avløsning ved sjukdom og fødsel mv.

Landbruks- og matdepartementet sender med dette forslag til endringer i forskrift om tilskot til avløsning ved sjukdom og fødsel mv. (heretter kalt sykdomsavløsningsforskriften) på høring.

Frist for å sende inn høringsuttalelser er 29. juni d.å.

Vi ber om at høringsuttalelser sendes elektronisk via følgende lenke:

<https://www.regjeringen.no/no/dep/lmd/id2590293/>

1. Innledning

Bakgrunnen for forslagene til endring i forskriften i dette høringsbrevet er innføring av et nytt elektronisk søknads- og saksbehandlingssystem, Agros, som skal tas i bruk for flere av tilskuddsordningene som administreres av Landbruksdirektoratet, inkl. tilskudd til avløsning ved sjukdom og fødsel. I tillegg foreslås det enkelte endringer i forskriften for bedre å forskriftsfeste forvaltningspraksis. De ulike forslagene innebærer dermed ikke vesentlige materielle endringer i sykdomsavløsningsordningen.

Landbruks- og matdepartementet tar sikte på at endringene i forskriften skal kunne tre i kraft samtidig som Agros-systemet forventes å bli tatt i bruk for sykdomsavløsningsordningen, dvs. i august - september d.å.

Nærmere om Agros

I tråd med påleggene om digitalisering av offentlig forvaltning er Landbruksdirektoratet i ferd med å innføre Agros som et nytt elektronisk system for både søknad- og saksbehandling.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8007 Dep	Teatergata 9	22 24 90 90	Landbrukspolitisk	Håkon Grotli
0030 Oslo		Org no.	avdeling	22 24 93 34
postmottak@lmd.dep.no	www.lmd.dep.no	972 417 874		

Den nåværende i stor grad papirbaserte søknads- og saksbehandlingsprosessen for sykdomsavløsningsordningen er svært ressurskrevende, og det er derfor viktig å legge om til den digitale løsningen i Agros.

Det nye systemet vil gi forbedringer for både jordbruket og landbruksmyndighetene. Jordbruksforetakene som sender inn søknader digitalt, vil få meldinger digitalt fra landbruksforvaltningen via meldingsboks i Altinn. Dette gjelder informasjon om både behandling av søknader og om utbetaling av tilskudd. Innebygd i systemet vil det være utfyllende veiledning tilknyttet de ulike delene av søknadsskjemaet som støtte for søkerne av tilskuddet. Agros vil i betydelig grad også gi bedre saksbehandlingsstøtte for forvaltningen.

Den nye elektroniske løsningen medfører behov for noen endringer i regelverket. Det legges bl.a. opp til at landbruksforvaltningen skal kunne få enkelte opplysninger fra Skatteetaten direkte inn i Agros, slik at søker slipper å legge ved dokumentasjon for disse selv.

Øvrige forslag til endringer

Departementet har i tillegg sett behov for endringer i forskriften som ikke har sammenheng med overgangen til ny elektronisk løsning. Først og fremst dreier dette seg om å tydeliggjøre dagens regelverk og å forskriftsfeste forvaltningens tolkning og praktisering av dette, for eksempel at også undersøkelse eller kontroll på sykehus eller hos spesialist kan gi grunnlag for tilskudd selv om jordbrukeren ikke er sykmeldt.

Departementet ønsker videre å omformulere regelen om tilskudd ved mottak av svangerskapspenger, slik at den blir mer lik regelen som gjelder ved jordbrukerens sykdom. Det betyr at jordbrukere som fyller de medisinske vilkårene for rett til svangerskapspenger kan få tilskudd etter forskriften selv om de av andre grunner ikke får denne ytelsen fra NAV.

Ut over dette har departementet sett behov å tydeliggjøre hva regnes som tilskuddsberettiget avløsning der flere foretak opptrer i driftsfellesskap etter produksjonstilskuddsregelverket.

2. Presisering av enkelte generelle vilkår (§ 3)

Gjeldende rett

§ 3 i forskriften oppstiller vilkår som gjelder i alle situasjoner det kan være aktuelt å gi tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv. Et vilkår nevnt i første ledd er at tilskuddet kan gis til foretak som driver vanlig jordbruksproduksjon og som er registrert i Enhetsregisteret. Av § 7 (tilskot ved dødsfall) går det imidlertid frem at tilskuddet også kan gis til privatpersoner, nærmere bestemt etterlatt ektefelle, samboer, foreldre eller barn etter avdød jordbruker, så fremt den avdøde oppfyller vilkårene i § 3 første og annet ledd.

I § 3 annet ledd vises det til at det er krav om at den personen som har blitt avløst må ha hatt minst ½ G i næringsinntekt fra foretakets jordbruks- eller gartneridrift, og at denne næringsinntekten må være opptjent de to siste årene foretaket har fått skatteoppgjør for per 1. januar i det året avløsningen fant sted. Ettersom det er skatteoppgjøret til privatpersonen, og ikke til foretaket, som viser næringsinntekten så har forvaltningen praktisert denne bestemmelsen som om det sto «personen» i stedet for «foretaket».

I § 3 fjerde ledd listes det opp ulike krav knyttet til hvem som kan utføre tilskuddsberettiget avløsning. I hovedsak gjelder dette personer som har en nær tilknytning til enkeltpersonforetaket eller er under 15 år. Når det gjelder driftsfellesskap, var dette tidligere regulert innenfor regelverket for sykdomsavløsning mv. i den felles forskriften om avløsning. Da denne forskriften ble opphevet, som følge av at avløsertilskudd ferie og fritid skulle reguleres i en ny forskrift sammen med produksjonstilskudd til jordbruket, ble det ved en inkurie ikke tatt inn bestemmelser om driftsfellesskap i den nye sykdomsavløsningsforskriften. Jordbruksavtalen inneholder likevel bestemmelser om hvordan sykdomsavløsningsstilskuddet skal beregnes der flere foretak er i driftsfellesskap. I jordbruksavtalen 2017-2018 kap. 9.2 er riktignok utgangspunktet at tilskuddet fastsettes ut fra størrelsen på *foretakets* produksjon, men ut fra sammenhengen er det klart at man her skal benytte det samlede dyretallet innenfor *virksomheten*, dvs. der flere foretak utgjør et driftsfellesskap. Dette framgår også av andre bestemmelser i kapittel 9.2, f.eks. heter det: "*Det kan bare gis ett tilskudd per virksomhet for samme periode,...*" og "*En persons sykdom mv. kan bare gi grunnlag for tilskudd til én virksomhet innenfor samme periode.*" Med virksomhet siktes det her til, som i produksjonstilskuddssammenheng, flere foretak som utgjør et driftsfellesskap, jf. § 7 annet ledd i produksjonstilskuddsforskriften.

Departementets vurdering

Innen jordbruket finnes det en rekke former for samarbeid mellom foretak. Desto mer integrert foretakene blir i sin drift, kan samarbeidet gå over i en mer tydelig form, og dermed få klare likhetspunkter med formaliserte fellesforetak som f.eks. ansvarlige selskaper. Foretak som reelt sett inngår i én felles virksomhet eller på annen måte oppnår skalafordeler gjennom samarbeid og søker produksjonstilskudd for f.eks. samme type husdyrhold i driftsfellesskap, kan gjennom en egen avkrysningsmulighet i søknadsskjemaet for produksjonstilskudd, få beregnet tilskudd for sitt samlede produksjonsomfang, jf. forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket (produksjonstilskuddsforskriften).

At foretak som er i driftsfellesskap skal likestilles med registrerte fellesforetak, får i sykdomsavløsningssammenheng først og fremst betydning for utmålingen av tilskuddet ved at foretakene har krav på å få benytte det samlede dyretallet innenfor driftsfellesskapet som grunnlag for beregning av avløsertilskuddet, jf. redegjørelsen for innholdet av jordbruksavtalen kap. 9.2 ovenfor. Når det derimot gjelder sykdomsavløsningsforskriften, får denne likestillingen bare betydning for hvilke personer som kan utføre tilskuddsberettiget avløsning.

Det følger av forskriftens § 3 fjerde ledd at personer som har næringsinntekt fra foretaket, eller er gift/samboer med noen som har slik næringsinntekt, ikke kan utføre tilskuddsberettiget avløsning. Departementet foreslår at ordlyden presiseres slik at det fremgår tydelig at oppstillingen også gjelder personer som har næringsinntekt fra foretak som inngår i et driftsfellesskap eller personer som er gift/samboende med personer som henter ut næringsinntekt fra noen av disse foretakene.

Ut over det som er nevnt over vil foretak i driftsfellesskap kunne forholde seg til regelverket på samme måte som andre foretak. Forskriften er således ikke til hinder for at disse vil kunne fremme egen søknad om tilskudd dersom f.eks. personer i det berørte foretaket blir syke. Hvert av foretakene i et driftsfellesskap vil således kunne gis tilskudd for personer som oppfyller kravet til ½ G i gjennomsnittlig næringsinntekt de to siste årene, jf. § 3 annet ledd. Er det flere personer som har blitt syke mv. på samme tid, kan det gis tilskudd for disse uavhengig av hvilket av foretakene i driftsfellesskapet de har sin tilknytning til, men bare dersom det foreligger et særlig tilfelle, jf. jordbruksavtalen kap. 9.2. For driftsfellesskap er det som for ansvarlige selskap derimot ikke åpnet for å dispensere fra ½ G-kravet, jf. Landbruks- og matdepartementets brev av 16. januar 2017 om dispensasjon for sykmeldte innehavere av enkeltpersonforetak.

Ut over presiseringen av reglene for avløsning innenfor et driftsfellesskap, ønsker departementet å rette opp upresiseringen i § 3 første ledd ved å legge til en setning som opplyser om hvilke privatpersoner som kan få tilskuddet etter § 7 i forskriften. I tillegg foreslås det at annet ledd rettes opp slik at det står «personen....» i stedet for «foretaket har fått skatteoppgjer for».

3. Mulighet for tilskudd ved etterfølgende behandling (§ 4)

Gjeldende rett

Etter § 4 første ledd kan tilskudd etter forskriften gis dersom den personen som avløses er yngre enn 70 år og er sykmeldt fra arbeidet i foretaket. Bestemmelsen har i praksis blitt tolket utvidende slik at det også er gitt tilskudd dersom den avløste har vært til behandling, oppfølging eller kontroll ved sykehus eller hos spesialist i forbindelse med egen alvorlig sykdom eller skade. Det skrives vanligvis ikke sykmelding i disse tilfellene i og med at personen i utgangspunktet ville være i stand til å utføre sitt daglige arbeid dersom han eller hun hadde vært tilstede på gården. Behovet for avløsning vil imidlertid kunne være like stort de aktuelle dagene som om vedkommende var sykmeldt på ordinær måte.

Departementets vurdering

Departementet ser at den utvidende tolkningen som har blitt gjort kan sies å være i tråd med formålet med tilskuddet. For å sikre likebehandling av alle som er i denne situasjonen er det viktig at dette kommer til uttrykk i forskriftsteksten. Departementet foreslår derfor at det

legges til et andre punktum i § 4 første ledd som presiserer denne forståelsen. Departementet understreker at det kun er behandling/kontroll hos sykehus eller spesialister som er godkjent av det offentlige som kan gi grunnlag for tilskuddsutbetaling i slike tilfeller, og at denne behandlingen må være et ledd i oppfølgingen av sykdoms-/skadetilstand.

4. Justering av vilkårene for tilskudd ved svangerskap (§ 5)

Gjeldende rett

§ 5 første ledd gjelder retten til tilskudd når den avløste er gravid og mottar svangerskaps-penger fra NAV fordi hun ikke kan utføre sine vanlige arbeidsoppgaver ettersom dette kan medføre risiko for skade på fosteret. I motsetning til regelen ved jordbrukerens sykdom, jf. § 4, så er det et vilkår at den avløste rent faktisk mottar stønaden fra NAV som er knyttet opp til denne situasjonen.

Departementets vurdering

Departementet mener at det ikke er grunn til å forskjellsbehandle jordbrukere som ikke kan jobbe på grunn av egen sykdom/skade og jordbrukere som ikke kan jobbe fordi dette kan utsette fosteret for risiko. Dersom de *medisinske* vilkårene for rett til svangerskaps-penger fra NAV er oppfylt, bør derfor avløsertilskudd kunne gis så fremt øvrige vilkår i sykdoms-avløsningsforskriften er oppfylt. Ettersom forskriften har et eget krav til næringsinntekt, jf. § 3 annet ledd, er det således uten betydning for retten til avløsertilskudd om jordbrukeren i tillegg har krav på ytelser gjennom folketrygden, i dette tilfelle om hun har et tilstrekkelig inntektsgrunnlag etter folketrygdloven § 14-4 tredje ledd med videre henvisning til folketrygdloven kap. 8. Departementet foreslår derfor å oppheve kravet om at jordbrukeren må motta svangerskaps-penger fra NAV. Dersom jordbrukeren ikke mottar slike ytelser¹, må imidlertid NAV bekrefte at de medisinske vilkårene for svangerskaps-penger er oppfylt, jf. folketrygdloven § 14-4 annet ledd.

5. Forlenget søknadsfrist mv. (§ 8)

Gjeldende rett

Det fremkommer av dagens § 8 første ledd at den som vil søke tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv., må benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

I andre ledd står det at søknadsfristen er tre måneder etter den siste dagen i perioden avløsningen fant sted. Dette har blitt praktisert slik at siste frist for å sende søknad er tre måneder etter siste dagen i perioden det kan søkes tilskudd for. Hvor mye tilskudd som kan utbetales, beregnes ved å finne maksimal utbetaling per dag for foretaket og deretter multiplisere dette beløpet med antallet dager i perioden. Det er imidlertid ikke dagene

¹ Hvis årsaken til at jordbrukeren ikke får svangerskaps-penger fra NAV skyldes manglende søknad, og ikke det forhold at jordbrukeren mangler næringsinntekt etter NAVs regelverk, må søker framlegge dokumentasjon for hva hun ville ha fått i svangerskaps-penger dersom hun hadde søkt NAV om dette. Dette fordi det er ytelser den avløste kan få fra NAV ved sykdom, uførhet og fødsel som skal trekkes fra ved beregningen av tilskuddet.

foretaket faktisk har hatt utgifter til avløsning for som bestemmer hvilken periode det kan søkes tilskudd for, men hvilke dager den underliggende årsaken til at det oppsto et behov for avløsning var tilstede.

Fristen på tre måneder kan i noen tilfeller by på utfordringer fordi det er nødvendig å skaffe dokumentasjon både for årsaken til avløsningsbehovet og for den avløstes faktiske og potensielle inntekter i søknadsperioden. Med potensielle inntekter menes stønader den avløste kunne ha fått fra NAV dersom vedkommende hadde søkt om dette. Uten denne dokumentasjonen kan ikke landbruksforvaltningen behandle søknaden. I en del saker har det imidlertid tatt betydelig lenger tid enn tre måneder å få den nødvendige dokumentasjon fra NAV.

Av andre punktum i andre ledd fremgår at det kan søkes om delutbetalinger dersom hele søknadsperioden er lengre enn to måneder. Formålet med denne bestemmelsen er å bedre likviditeten i foretak der jordbrukerens sykmelding strekker seg over en lengre periode.

Departementets vurdering

Ved å ta i bruk Agros oppnås en effektivisering og kvalitetssikring. Søkere som ikke selv har tilgang til internett eller mangler datakompetanse vil kunne møte opp på landbrukskontoret i kommunen for å få veiledning og bistand. I Altinn kan søkere for øvrig gi regnskapsfører eller avløserlag fullmakt til å fylle ut og levere søknad om tilskudd på deres vegne. Selv om søker benytter seg av hjelpere er det likefullt alltid søker selv, dvs. den som er berettiget tilskudd, som alene har ansvaret for at korrekte opplysninger og dokumentasjon blir gitt, og at frister overholdes.

For å gi søkere god tid til å skaffe nødvendig dokumentasjon, foreslår departementet at søknadsfristen utvides til ett år, dvs. 365 dager, etter den siste datoen i perioden det kan søkes tilskudd for. Dette vil kunne medføre færre søknader om dispensasjon fra søknadsfristen.

Behandlingen av søknader om tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv. vil bli langt mindre ressurskrevende når Agros kan benyttes i saksbehandlingen. Departementet foreslår derfor å oppheve bestemmelsen om at det kun kan søkes om delutbetalinger dersom tilskuddsperioden strekker seg ut over to måneder. Selv om adgangen til å motta delutbetalinger ikke lenger direkte framgår av ny ordlyd i forskriften, vil dette framgå av veiledning, rundskriv mv.

6. Innhenting av opplysninger fra Skatteetaten (§ 10)

Gjeldende rett

Første ledd i §10 gir uttrykk for at søkeren plikter å gi alle opplysninger som er nødvendige for at kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet skal kunne forvalte tilskuddsordningen, dvs. i hovedsak behandle søknader og klager.

Andre ledd første punktum slår fast at kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetalingene av tilskuddet er riktig. I dette ligger at landbruksforvaltningen kan undersøke om opplysninger gitt i søknaden, samt andre forhold av betydning for tilskuddet, er korrekte og fullstendige både før og etter at søknaden er ferdig behandlet. Andre punktum i andre ledd sier at søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegninger som vedkommer tilskuddet. Tredje punktum i § 10 andre ledd sier at landbruksforvaltningen kan gjennomføre måling og telling, såkalt stedlig kontroll, på eiendommene foretaket benytter i driften for å kontrollere opplysninger gitt i forbindelse med søknaden.

I dag krever landbruksforvaltningen at søker legger ved dokumentasjon som viser at alle vilkårene for tilskuddet er oppfylt, og for hvilke inntekter den avløste hadde i søknadsperioden.

Departementets vurderinger

Når Agros tas i bruk, er det ønskelig at landbruksforvaltningen automatisk skal kunne innhente dokumentasjon direkte fra skatteetaten av opplysninger som har betydning for retten til, og størrelsen på, tilskuddet. Det vil lette søknadsprosessen fordi søker da ikke selv lenger trenger å skaffe til veie slik dokumentasjon.

Når det gjelder hvilke typer opplysninger som kan innhentes fra skatteetaten, vil dette for det første dreie seg om opplysninger om den avløstes næringsinntekt fra jordbruks- eller gartnerivirksomhet i enkeltpersonforetak. Dette har sammenheng med vilkåret i § 3 andre ledd om at den avløste må ha hatt minst $\frac{1}{2}$ G i næringsinntekt fra foretakets jordbruks- eller gartneridrift. I dag må søker legge ved utskrift av endelig ligning for de aktuelle årene som dokumentasjon for næringsinntekten.

For det andre vil landbruksforvaltningen ha behov for opplysninger om inntektene til den avløste i søknadsperioden. Dette fordi det bl.a. skal gjøres fradrag for enkelte ytelser fra NAV og for eventuell inntekt fra lønnet arbeid ved beregningen av tilskuddet. Ved at landbruksforvaltningen får direkte tilgang til inntektsopplysningene som meldes via a-meldingen (typisk lønn fra arbeidsgiver og utbetalinger fra NAV), kan søker slippe å sende inn dokumentasjon for dette og forvaltningen unngå ekstra oppfølging pga. av at søknadene eventuelt mangler slik informasjon.

For det tredje er det kun dokumenterte utgifter til avløsning som kan gi grunnlag for tilskuddsutbetaling. Via a-meldingen plikter alle arbeidsgivere i dag å rapportere hvem som er ansatt hos dem og hvor store utgifter de har hatt til arbeidsgiveravgift og lønn for hver enkelt ansatt. Dersom landbruksforvaltningen kan innhente disse opplysningene automatisk fra skatteetaten, kan foretak som kun har benyttet egne ansatte avløsere slippe å sende inn vedlegg med dokumentasjon for utgiftene.²

² Opplysningene i a-meldingen er først tilgjengelige fra den 10. i påfølgende måned. Dersom det søkes om tilskudd for avløsning utført i inneværende måned, og søker ikke ønsker å vente på svar på søknaden til etter den 10. måneden etter, må han eller hun derfor fortsatt laste opp vedlegg som dokumenterer lønnsutgifter til avløseren.

Opplysninger om «noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold» er i utgangspunktet underlagt taushetsplikt, jf. skatteforvaltningsloven³ § 3-1 nr. 1. Det følger imidlertid av § 3-3 bokstav a i samme lov at taushetsplikten ikke er til hinder for at opplysninger utleveres «til offentlig myndighet som kan ha bruk for dem i sitt arbeid med skatt, toll, avgifter, trygder, tilskudd eller bidrag av offentlige midler». Det er på det rene at både kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet har bruk for slike opplysninger i arbeidet med tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.

I Agros vil hensynene bak regelen om taushetsplikt bli ivaretatt ved at det bare er medarbeidere som skal behandle søknader om, kontrollere utbetalingen av eller administrere akkurat dette tilskuddet som vil få tilgang til opplysningene. I saksbehandlingssystemet må den enkelte saksbehandler få tildelt en bestemt rolle for å kunne gjøre oppslag i eller behandle saker som gjelder tilskuddet. Tilgangen vil kun gjelde eget geografisk ansvarsområde, dvs. egen kommune (eventuelt kommuner der flere kommuner har felles landbrukskontor), eget fylke eller nasjonalt (for ansvarlige i Landbruksdirektoratet). Landbruksforvaltningen skal imidlertid fortsatt kunne kreve dokumentasjon for de omtalte opplysningene direkte fra søker/tilskuddsmottaker.

Selv om landbruksmyndighet innhenter informasjon direkte fra skatteetaten, er det likefullt alltid søker selv, dvs. den som er berettiget tilskudd, som har ansvaret for at denne informasjonen er korrekt.

Departementet foreslår etter dette et nytt andre ledd i § 10 som gir kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet hjemmel til innhenting av opplysninger fra skatteetaten. For å få bedre samsvar mellom overskriften og innholdet i paragrafen foreslås det også å endre overskriften til «Kontroll og innhenting av opplysninger».

7. Krav om tilbakebetaling fra andre enn foretaket (§ 13)

Gjeldende rett

§ 13 første ledd hjemler krav om tilbakebetaling eller motregning der foretaket har mottatt en uberettiget tilskuddsutbetaling. Nærstående etterlatte som kan få tilskudd i kraft av sin relasjon til den avdøde jordbrukeren, er ikke nevnt i bestemmelsen. Retten til å kreve tilbakebetaling i disse tilfellene kan imidlertid utledes av ulovfestet rett (læren om *condictio indebiti*). Etter en konkret vurdering der ulike momenter skal veies mot hverandre, er det derfor også adgang til å kreve feilutbetalt tilskudd tilbake fra privatpersoner selv om dette ikke kommer til uttrykk i forskriften.

Departementets vurderinger

Departementet mener det er hensiktsmessig at adgangen til å kreve tilbakebetaling fra etterlatt ektefelle, samboer, foreldre eller barn til avdød jordbruker kommer til uttrykk direkte i forskriften. Det vil være enklere for forvaltningen å vise til en tilbakekrevingshjemmel som gjelder for alle potensielle mottakere av tilskuddet enn å måtte gjøre rede for de ulovfestede

³ LOV-2016-05-27-14.

reglene i læren om *condictio indebiti*. En forskriftsfesting vil også gi mer forutberegnelighet for mottakere av tilskuddet i og med at mange trolig ikke er så godt kjent med ulovfestet rett.

8. Øvrige forslag

Ut over de endringsforslagene som det er redegjort for ovenfor, har departementet i det vedlagte høringsutkastet foretatt et par mindre språklige endringer uten materiell betydning. For det første er det i § 2 henvist til regler «*fastsett i medhald av jordbruksoppgjeret*». Departementet mener det blir mer korrekt å vise til "*jordbruksavtala*" der utmålingsreglene mv. faktisk står. Departementet foreslår i tillegg at ordet «reglane» i § 9 andre ledd endres til «vilkåra», slik at det blir tydeligere at det kun er visse vilkår i forskriften som det er mulig å dispensere fra, ikke alle typer bestemmelser.

9. Administrative og økonomiske konsekvenser

Som det fremgår av gjennomgangen over innebærer ikke forslagene til endringer i sykdomsavløsningsforskriften noen vesentlige endringer av tilskuddsordningen. Men bruk av søknads- og saksbehandlingssystemet Agros vil lette bruken av ordningen for både søkerne og tilskuddsmyndighet. Forslagene til presiseringer for å tydeliggjøre dagens regelverk og ytterligere forskriftsfesting av forvaltningens tolkning og praktisering av regelverket, vil også bidra til at ordningen blir mindre ressurskrevende å bruke for både tilskuddsmottakerne og landbruksmyndighetene.

Med hilsen

Viil Søyland (e.f.)
avdelingsdirektør

Håkon Grotli
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

- Forslag til forskrift om endring av forskrift 19. desember 2014 nr. 1821 om tilskot til avløysing ved sykdom og fødsel mv.

HØRINGSINSTANSENE:

Finansdepartementet

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Landbruksdirektoratet

Fylkesmennene

Kommunene

Norges Bondelag

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Norske Landbrukstenester

UTKAST

Forslag til forskrift om endring i forskrift om tilskot til avløsning ved sykdom og fødsel mv.

Fastsett av Landbruks- og matdepartementet XX.YY.2018 med heimel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18.

I

I forskrift 19. desember 2014 nr. 1821 om tilskot til avløsning ved sykdom og fødsel mv. skal desse endringane gjerast:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Forholdet til jordbruksavtalen og anna regelverk

Tilskotet vert utrekna med grunnlag i føresegner om satsar, definisjonar, utmålingsreglar m.m. fastsett i *jordbruksavtalen*.

§ 3 skal lyde:

§ 3. Generelle vilkår

Tilskot etter denne forskrifta kan gjevast til føretak som er registrert i Einingsregisteret og som driv vanleg jordbruksproduksjon. *Etter § 7 kan tilskotet i staden gjevast til attlevande ektefelle, sambuar, forelder eller barn etter avdød jordbrukar.*

Den personen som det vert søkt tilskot for må ha hatt ei gjennomsnittleg næringsinntekt frå jordbruk, gartneri mv. frå føretaket på minimum ½ G i dei to siste inntektsåra som *vedkomande* har fått skatteoppgjer for per 1. januar i det året avløysinga finn stad.

Tilskotet kan gjevast til dekking av dokumenterte utgifter til avløsning.

Som avløsning reknast ikkje arbeid utført av person som

1. har næringsinntekt frå føretaket *eller nokon av føretaka i driftsfellesskapet,*
2. er ektefelle eller sambuar til nokon som har næringsinntekt frå føretaket *eller føretaka i driftsfellesskapet,* eller
3. er under 15 år.

§ 4 første ledd skal lyde:

Det kan gjevast tilskot ved sykdom dersom den personen som det vert søkt tilskot til avløsning av er yngre enn 70 år og sjukemeldt frå arbeid i føretaket. *Det kan òg gjevast tilskot utan at sjukemelding ligg føre, dersom personen i samband med eigen sykdom eller*

skade har vore til naudsynt behandling, kontroll eller undersøking på sjukehus eller hos spesialist godkjend av det offentlege.

§ 5 første ledd skal lyde:

Det kan gjevast tilskot når den personen det vert søkt tilskot for er gravid og tek i mot svangerskapspengar, eller søker kan dokumentere med vedtak eller erklæring frå NAV at personen fyller dei medisinske vilkåra for rett til svangerskapspengar.

§ 8 første og andre ledd skal lyde:

Søklar av tilskot skal nytte søknadsskjema fastsett av Landbruksdirektoratet.

Søknadsfristen er ett år etter siste dag i den perioden det vert søkt tilskot for.

§ 9 andre ledd skal lyde:

Landbruksdirektoratet og fylkesmannen kan i særskilte høve dispensera frå vilkåra i § 3 andre ledd, § 4 t.o.m. § 7 samt § 8 andre ledd.

§ 10 nytt annet ledd skal lyde:

I samband med søknadshandsaming og kontroll av tilskotsutbetalingar kan kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet innhente opplysningar frå skatteetaten.

Nåværande andre ledd blir nytt tredje ledd.

§ 13 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom nokon, anten som følgje av manglande oppfyljing av vilkåra i denne forskrifta eller av andre grunnar, har motteke ei utbetaling som ikkje var rettmessig, kan det feilutbetalte beløpet krevjast tilbakebetalt frå mottakaren eller motreknast i seinare utbetalingar av tilskot.

II

Endringane trer i kraft frå 15. august 2018.

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Deres ref

Vår ref

Dato

18/2194-

28. mai 2018

Høring - forslag til endringer i sprøyteromsordningen

Helsetilstand og omsorgsdepartementet sender på høring forslag til endringer i sprøyteromsloven og forskriften.

Typen narkotiske stoffer som kan inntas i sprøyterom foreslås utvidet.

Videre skal personalet i sprøyterommet kunne gi opplæring i overgang fra injisering til mer skånsom bruk. Det skal også være mulig for brukerne å forsøke andre mer skånsomme inntaksmåter i sprøyterommet.

I tillegg foreslås å endre begrepsbruken i loven og forskriften fra "sprøyterom" og "sprøyteromsordningen" til "brukerrom" og "brukerromsordningen".

Høringsuttalelser kan leveres digitalt på denne siden: [lenke til den aktuelle saken på regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Høringsinstansene kan registrere seg, mellomlagre svaret og laste opp vedlegg. Høringsinstansene kan også sende høringssvar uten å registrere seg. Alternativt kan høringsuttalelser sendes til Helsetilstand og omsorgsdepartementet, Postboks 8011 Dep, 0030 Oslo.

Høringsinstansene blir bedt om å vurdere om saken bør sendes til underliggende etater eller virksomheter, tilknyttede virksomheter, medlemmer e.l. Alle kan gi høringsuttalelser. Høringsuttalelser er som hovedregel offentlige etter offentlighetsloven og vil bli publisert.

Høringsfristen er **mandag 27. august 2018**

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Helseerettsavdelingen

Saksbehandler
Marianne Sælen
22 24 84 92

Med hilsen

Elisabeth Salvesen (e.f.)
avdelingsdirektør

Marianne Sælen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Høringsinstanser – høring av endringer i sprøyteromsordningen

ACTIS

Akademikerne

Aleneforeldreforeningen

ADHD-foreningen

A-larm

Amnesty International Norge

Angstringen

Anonyme Alkoholikere

Aurora, Støtteforening for mennesker med psykiske helseproblemer

Apotekforeningen

Arbeidsgiverforeningen Spekter

Barn av rusmisbrukere (BAR)

Barne-, ungdoms- og familieetaten

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Barneombudet

Blå Kors Norge

Borgestadklinikken

Caritas

Datatilsynet

DELTA

Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag (NEM)

Den Norske Advokatforening

Den norske Dommerforening

Den Norske Fagpresses Forening

Den norske legeforening

Departementene

De regionale kompetansesentre - Rus

Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD)
Det norske Menneskerettighetshuset
Domstolsadministrasjonen

EmmaSofia

Fagforbundet
Fagrådet innen Rusfeltet i Norge
Fampo
Fellesorganisasjonen (FO)
Folkehelseinstituttet
Forbundet mot rusgift
Foreningen for human narkotikapolitikk
Foreningen Tryggere Ruspolitikk
Forskningsstiftelsen FAFO
Forsvarergruppen av 1977
Frelsesarmeen
Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
Fylkesnemndene for sosiale saker

Galebevegelsen
Gatejuristen – Kirkens Bymisjon

Helsedirektoratet
Helse- og sosialombudet i Oslo
HIV Norge
Høyesterett

Informasjonssenteret Hieronimus
Institutt for samfunnsforskning
IRIS

Juridisk rådgivning for kvinner (JURK)

Juss-Buss

Jussformidlingen i Bergen

Jusshjelpa i Nord-Norge

Kirkens Bymisjon

Klientaksjonen

Kommuneadvokaten i Oslo

Kriminalomsorgen, regionkontorene

KRIPOS

KS – Kommunenes interesseorganisasjon

Landets fylkesmenn

Landets kommuner

Landets regionale helseforetak

Landets høyskoler (m/helse- og sosialfaglig utdanning)

Landets pasient- og brukerombud

Landets politidistrikt

Landets universiteter

Landsforbundet Mot Stoffmisbruk

Landsforeningen for etterlatte ved selvmord (LEVE Norge)

Landsforeningen for Pårørende innen Psykiatri (LPP)

Landsforeningen for oppsøkende sosialt ungdomsarbeid (LOSU)

Landsforeningen for voldsofre

Landsorganisasjonen i Norge (LO)

Legeforeningens forskningsinstitutt

Marborg

Medborgernes Menneskerettighets Kommisjon

Mental Helse Norge

NA, Anonyme Narkomane

Nasjonalforeningen for folkehelsen

Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (ROP)

Nasjonal kompetansetjeneste for tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)
Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten
Norges forskningsråd
Norges Juristforbund
Norges politilederlag
Norges Røde Kors
Norsk fengsels- og friomsorgsforbund
Norsk forening for kriminalreform (KROM)
Norsk forum for terapeutiske samfunn
Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)
Norsk OCD-forening, Ananke
Norsk Narkotikapolitiforening (NNPF)
Norsk Pasientforening
Norsk Presseforbund
Norsk Psykologforening
Norsk Psykiatrisk Forening
Norsk Redaktørforening
Norsk senter for menneskerettigheter
Norsk Sykepleierforbund
Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)

OMOD (Organisasjonen Mot Offentlig Diskriminering)

Parat
Parat Helse
Politidirektoratet
Politiets Fellesforbund
Politiets kriminalitetsforebyggende forum
Politihøgskolen
Politijuristene
proLAR Nett – Nasjonalt forbund for folk i LAR
PRO-Sentret

Regionsentrene for barn og unges psykiske helse (RBUP)

Regjeringsadvokaten

Rettspolitisk forening

Riksadvokaten

Riksrevisjonen

Rokkansenteret

Rusmisbrukernes interesseorganisasjon (RIO)

Rådet for psykisk helse

Samarbeidsforum for norske kollektiv

Sametinget

Selvhjelp for innvandrere og flyktninger

SERAF – Senter for rus- og avhengighetsforskning, Universitetet i Oslo

SINTEF Helse

Statens helsetilsyn

Statens råd for likestilling av funksjonshemmede

Statistisk sentralbyrå (SSB)

Statsadvokatembetene

Stortingets ombudsmann for forvaltningen

Stiftelsen CRUX

Stiftelsen Fransiskushjelpen

Stiftelsen Kraft

Stiftelsen Menneskerettighetshuset – Human Rights House Foundation

Stiftelsen Pinsevennenes evangeliesentre

Stiftelsen Rettferd for taperne

Straffedes organisasjon i Norge (SON)

TEKNA

Ungdom mot narkotika

Utekontakten i Bergen

Veiledningscenteret for pårørende til stoffmisbrukere og innsatte

Virke

Voksne for Barn

We Shall Overcome

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

ØKOKRIM

Høringsnotat

Forslag til endringer i sprøyteromsloven og -
forskriften

(utvidelse av type narkotiske stoffer m.m.)

Høringsfrist 27. august 2018

1	Høringsnotatets hovedinnhold	3
2	Bakgrunn	3
2.1	Om sprøyteromsordningene i Oslo og Bergen.....	3
2.2	Søknad fra Oslo kommune om forsøksordning med inhalering av heroin og injisering av andre narkotiske stoffer.....	4
2.3	Forslag i Stortinget.....	5
2.3.1	Representantforslag 28 S (2016-2017).....	5
2.3.2	Representantforslag 29 S (2017-2018).....	6
3	Gjeldende rett	7
3.1	Sprøyteromsloven	7
3.2	Sprøyteromsforskriften	8
4	Situasjonen i andre land.....	9
5	Forholdet til FNs narkotikakonvensjoner	11
6	Departementets vurderinger og forslag	17
7	Økonomiske og administrative konsekvenser	20
8	Forslag til endringer i sprøyteromsloven.....	20
9	Forslag til endringer i sprøyteromsforskriften.....	23

1 Høringsnotatets hovedinnhold

Det fremgår av Jeløyaplattformen (Politisk plattform for en regjering utgått av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre) av 14. januar 2018 at regjeringen vil;

Styrke innsatsen mot overdosedødsfall, ved at det i brukerrom åpnes for å injisere flere stoffer som gir risiko for overdosedødsfall. Det skal også gis opplæring i overgang fra injisering til mer skånsom bruk for tunge rusavhengige.

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår derfor endringer i sprøyteromsloven og sprøyteromsforskriften som utvider hvilke typer narkotiske stoffer som kan inntas i sprøyterom. I dag omfatter straffriheten bare heroin. Departementet foreslår å åpne for andre narkotiske stoffer som injiseres.

Målgruppen for sprøyteromsordningen er i dag brukere over 18 år med langvarig heroinavhengighet og en helseskadelig injeksjonspraksis. Departementets forslag innebærer en utvidelse av målgruppen til å omfatte alle med langvarig avhengighet, ikke bare heroinavhengighet.

Personalet i sprøyterommet skal etter forslaget kunne gi opplæring i overgang fra injisering til mer skånsom bruk. Det skal også være mulig for brukerne å forsøke andre mer skånsomme inntaksmåter i sprøyterommet.

Siden det åpnes for å prøve ut andre inntaksmåter enn injisering i ordningen, foreslår departementet også å endre begrepsbruken i loven og forskriften fra "sprøyterom" og "sprøyteromsordningen" til "brukerrom" og "brukerromsordningen".

Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har satt ned et utvalg som skal forberede gjennomføringen av regjeringens rusreform. Ansvar for samfunnets reaksjon på bruk og besittelse av illegale rusmidler til eget bruk skal overføres fra justissektoren til helsetjenesten. Utvalget skal blant annet se på hvilke endringer som er nødvendig i gjeldende lover. Dette kan også innebære endringer i brukerromsordningen.

Utvalget skal avgi sin utredning til de to departementene innen 31. desember 2019.

2 Bakgrunn

2.1 Om sprøyteromsordningene i Oslo og Bergen

I Norge er det opprettet sprøyteromsordning i Oslo og Bergen.

Oslo kommune etablerte en ordning med sprøyterom fra 1. februar 2005. Først som ledd i en prøveordning og deretter fra 2009 som en ordinær tjeneste.

Sprøyterommet i Oslo har per 10. april 2017 3040 registrerte brukere. Om lag 800 av disse benytter ordningen regelmessig. I 2017 ble det satt 30223 injeksjoner i sprøyterommets lokaler. 51 nye brukere ble registret i 2017. Brukere avregistreres etter ett års fravær fra sprøyterommet. Sprøyterommet registrerer ikke lenger brukere som ikke har bosted i

Oslo. Brukerprofilen er stabil. Gjennomsnittsalder er 35 år med en kjønnsfordeling på 74 % menn og 26 % kvinner. Brukerne har langvarig heroinavhengighet bak seg.

For å få flere til å inhalere fremfor å injisere heroin, har Oslo kommune også satt i gang utdeling av inhaleringsutstyr (folie) ved flere av sine lavterskeltiltak, blant annet sprøyterommet.

Ifølge evalueringene fra SIRUS er erfaringene med sprøyteromsordningen i Oslo at bestemmelsen om straffrihet har fungert godt. Sprøyterommet har bidratt til økt verdighet for brukerne og økt mulighet for helse- og sosialfaglig oppfølging og trolig også til bedre sprøytehygiene. Evalueringen viser at det i sprøyterommet arbeides målrettet for å forebygge overdoser og overdosedødsfall. Det har likevel ikke vært mulig å si om sprøyterommet har hatt innvirkning på omfanget av overdoser og overdosedødsfall generelt sett. Dette fordi omfanget av injeksjoner som settes i sprøyterommet i Oslo bare utgjør en liten brøkdel av antall injeksjoner som settes i Oslo.

Bergen kommune opprettet sprøyteromsordning 23. desember 2016. Per 10. april 2017 har sprøyterommet i Bergen i overkant av 300 registrerte brukere.

2.2 Søknad fra Oslo kommune om forsøksordning med inhalering av heroin og injisering av andre narkotiske stoffer

Oslo kommune søkte i brev av 20. september 2016 Helse- og omsorgsdepartementet om å få opprette en forsøksordning med røyking av heroin i eget røykerom i tilknytning til sprøyterommet.

Kommunen søkte også om å få opprette en forsøksordning med å tillate injisering av andre narkotiske stoffer enn heroin i sprøyterommet. Om begrunnelsen for dette skriver kommunen:

"Sprøyteromsloven begrenser lovlig benyttelse av lokalet til personer som injiserer narkotika og besitter en brukerdose narkotika til eget bruk. I Sprøyteromsforskriften § 4 begrenses lovligheten ytterligere til kun å gjelde heroin. Imidlertid bruker svært mange injiserende rusavhengige flere stoffer enn heroin. Overdoseprosjektet i Velferdsetaten intervjuet nylig brukere av ulike tiltak, og de fant at 61 % hadde brukt mer enn ett rusmiddel i løpet av de siste 3 dager, noen hadde brukt opptil 7 ulike rusmidler. Dette kan bety at mange personer i målgruppa til sprøyteromsordninga benytter tilbudet mindre enn ønskelig.

En blanding av flere dempende stoffer, slik som benzodiazepiner, andre opioider og alkohol, sammen med heroin gir økt risiko for overdoser. Det vil derfor være en fordel om slik bruk skjer i et sprøyterom med kvalifisert personell til stede."

2.3 Forslag i Stortinget

2.3.1 Representantforslag 28 S (2016-2017)

Storingsrepresentantene Ketil Kjenseth, Terje Breivik, Sveinung Rotevatn, Ola Elvestuen, Ruth Grung og Torgeir Micaelsen fremmet 16. desember 2016 forslag om endringer i sprøyteromsordningen med lokaler for injeksjon av narkotika, jf. Dokument 8:28 S (2016-2017). De foreslo at:

"Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til endringer i lov om ordning med lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsloven) der følgende hensyn ivaretas:

- loven endrer navn fra lov om ordning med lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsloven) til lov om ordning med lokaler for inntak av narkotika (brukeromsloven),
- det åpnes for flere inntaksmåter enn injisering,
- det åpnes for at andre stoffer enn heroin kan inntas, basert på en vurdering av tiltakets målgruppe og hvilke stoffer de benytter,
- det åpnes for å gjøre andre endringer i loven som følge av de ovennevnte punktene, og som følge av erfaringer som har blitt ervervet med sprøyteromsordningen siden 2004."

Om begrunnelsen for å utvide til flere type stoffer skriver representantene:

"Da sprøyteromsloven ble vedtatt i 2004, var det færre heroinavhengige i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) enn i dag. Som en positiv konsekvens av det har andelen som bruker heroin, blitt redusert i samme tidsrom, ifølge Folkehelseinstituttet. Andre rusmidler har derimot vært på fremmarsj, særlig sentralstimulerende stoffer som amfetamin. Langvarig narkotikaavhengige med behov for et tryggere og mer verdig sted å innta narkotika er også avhengige av andre stoffer enn heroin. I Bergen, der kommunen ønsker å gjøre sprøyterommet om til et brukerrum, viser statistikk at amfetamin/metamfetamin og kokain har hatt en økende trend fra 2002 til 2015. Samtidig har bruk av heroin hatt en nedadgående trend fra 2011 (Flesland & Knoff 2015). Kommunen anslår også at mange som i dag utgjør den åpne russcenen utenfor Strax-huset, der sprøyterommet vil komme, ikke vil passe inn i det nåløyet dagens lovverk legger opp til."

Forslagsstillerne viser til at andre land i Europa har lovverk som åpner for ulike inntaksmåter og ulike stoffer og at:

"På bakgrunn av nye rustrender og erfaringer fra andre land mener forslagsstillerne det er nødvendig å gjøre endringer i lovverket i Norge som i større grad bidrar til at flere langvarige narkotikaavhengige får redusert faren for overdosedødsfall, en bedre helsesituasjon og økt verdighet."

Helse- og omsorgsdepartementet v/helseminister Bent Høie uttalte seg om forslaget i brev 13. februar 2017 til helse- og omsorgskomiteen.

Helseministeren uttalte blant annet:

"Vi ser en endring i bruk av illegale rusmidler ved at bruken av amfetamin/metamfetamin øker. Mange bruker flere typer narkotika og medikamenter - ofte i kombinasjon - og som også injiseres og forekomsten av hepatitt C og andre infeksjoner er svært høy blant injiserende rusavhengige.

Regjeringen vurderer ulike tilnærminger til disse utfordringene. Om disse problemstillingene også skal adresseres gjennom endringer i sprøyteromsloven forutsetter blant annet en vurdering av om de foreslåtte endringene kommer i strid med FN konvensjonene på området.

Et forslag til endringer i sprøyteromsloven og -forskriften som åpnet for inhalering av heroin i sprøyterom, var på høring i 2013. Det ble den gangen vurdert at å åpne for inhalering av heroin i sprøyterom ikke kunne konkluderes å være i strid med konvensjonene. I høringen ble det imidlertid ikke foreslått å åpne for inntak av andre narkotiske stoffer enn heroin. Denne problemstillingen ble da ikke vurdert i lys av FN konvensjonene. Høringsinstansene tok heller ikke stilling til dette. Forslag om å åpne for inntak av andre narkotiske stoffer enn heroin i sprøyteromslokaler forutsetter en høring og en vurdering av forholdet til FN konvensjonene.

I sakens forbindelse vises det også til de programdiskusjoner som nå pågår i alle partier for neste stortingsperiode vedrørende tilnærming til utfordringene som knyttes til bruk av illegale rusmidler.

Regjeringen er opptatt av de problemstillingene som reises i representantforslaget og vil på en god måte komme tilbake til Stortinget."

2.3.2 Representantforslag 29 S (2017–2018)

Storingsrepresentant Une Aina Bastholm fremmet 10. oktober 2017 blant annet følgende forslag om endringer i sprøyteromsordningen, jf. Dokument 8:29 S (2017-2018):

"Stortinget ber regjeringen innføre brukerrom med stedlig helsehjelp, samt endre sprøyteromsforskriften slik at andre inntaksmåter enn injisering og bruk av andre stoffer enn heroin tillates."

Om begrunnelsen for forslaget skriver representanten blant annet:

"I desember 2004 vedtok Stortinget en midlertidig lov og forskrift om prøveordning med lokaler for injisering av narkotika – sprøyteromsloven. Lovgivning tillater kun injeksjon av en brukerdose heroin. Brukeren må være over 18 år, ha langvarig heroinavhengighet og en helseskadelig injeksjonspraksis. Norge har dermed i sammenligning med andre europeiske land et av de mest rigide sprøyterom-regelverkene.

Stoltenberg-utvalget leverte i juni 2010 en rapport med flere forslag til hvordan norske myndigheter kan bedre de rusavhengiges hverdag, blant annet «å videreutvikle sprøyterom til å bli lavterskel brukersteder med helsetilbud og oppfølging».

Behovet for å endre sprøyteromsforskriften til å inkludere flere stoffer enn heroin og tillate røyking av heroin, har vært løftet frem i Stortinget flere ganger. Forslagsstiller mener det er på høy tid at disse skadeforebyggende tiltakene blir vedtatt."

Helse- og omsorgsdepartementet v/helseminister Bent Høie uttalte seg om forslaget i brev 23. og 25. januar 2018 til helse- og omsorgskomiteen.

Helseministeren uttalte blant annet at han vil initiere nødvendige endringer i sprøyteromsregelverket for å følge opp punktet i Jeløyaplattformen om endringer i sprøyteromsordningen.

Ved behandlingen av saken ble det ikke flertall for forslag om å be regjeringen gjøre endringer i sprøyteromsordningen. I Innst. 215 S (2017–2018) viser Helse- og omsorgskomiteens flertall imidlertid til at et viktig tiltak for å bekjempe overdosedødsfall er at det i brukerrom åpnes for å injisere andre narkotiske stoffer enn heroin. Disse stoffene bærer også med seg en risiko for overdosedødsfall. Av den grunn er det viktig at injiseringen skjer under tilsyn og ordnede forhold.

3 Gjeldende rett

3.1 Sprøyteromsloven

Sprøyteromsloven (lov 2. juli 2004 nr. 64 om ordning med lokaler for injeksjon av narkotika) legger til rette for at kommuner som ønsker det kan etablere ordninger med sprøyterom etter godkjenning fra Helsedirektoratet. I dag har Oslo kommune og Bergen kommune etablert sprøyterom.

Formålet med en sprøyteromsordning er å øke verdigheten til mennesker med langvarig narkotikaavhengighet ved å gi dem et tilbud om hygieniske rammer der de kan injisere heroin. Ordningen skal også forebygge infeksjoner og smitte. Helsepersonell er til stede og holder øye med brukerne under og etter injiseringen og skal kunne gi brukerne hjelp raskere dersom de setter en overdose. Ordningen skal også øke muligheten for samtaler og kontakt mellom brukerne og hjelpeapparatet slik at brukerne kan få tilbud om tverrfaglig oppfølging og behandling for sin rusavhengighet.

Lokalene i en sprøyteromsordning skal bestå av et sprøyterom (injiseringsrom), et fremmøterom og et samtalerom. I tillegg skal tjenesten ha tilgang til et behandlingsrom. Ordningen vil være en del av kommunens helse- og omsorgstjeneste og skal være et supplement til kommunens øvrige helse- og omsorgstjenester til denne gruppen.

Sprøyteromsloven gjør unntak fra straffeloven slik at en registrert bruker av tjenesten ikke kan straffes for å injisere narkotika i sprøyterommet eller for å besitte en brukerdose i noen av lokalene i sprøyteromsordningen (sprøyterommet, fremmøterom og samtalerom) eller i tilstøtende behandlingsrom.

Unntaket gjelder bare injisering og ikke inhalering eller andre måter å innta narkotikaen på.

Hvilke type narkotiske stoffer som kan inntas er ikke regulert i loven, men følger av forskrift, se punkt 3.2.

Loven presiserer at det er tillatt for personalet i ordningen å gi brukerne individuell og konkret rådgivning i forbindelse med injisering av narkotika i sprøyterommet.

Dersom politiet har mistanke om at en bestemt person straffbart besitter eller bruker narkotika i sprøyteromsordningens lokaler eller i det tilstøtende behandlingsrommet, skal personalet svare politiet på direkte spørsmål om den aktuelle personen er registrert bruker av sprøyterommet eller ikke. Personalet kan gjøre dette uten å bryte sin taushetsplikt.

Nærmere bestemmelser om gjennomføringen av sprøyteromsordningen er gitt i sprøyteromsforskriften (forskrift 17. desember 2004 nr. 1661 om ordning med lokaler for injisering av narkotika).

3.2 Sprøyteromsforskriften

Sprøyteromsforskriften gir regler blant annet om hvem som kan få tilgang til sprøyteromsordningen, hvilke typer narkotiske stoffer straffriheten omfatter, hvilke tjenester sprøyteromsordningen skal inneholde, krav til bemanning og om politiets adgang til å føre kontroll og håndheve offentlig ro og orden i ordningens lokaler.

For å få lovlig adgang til sprøyterommet og ordningens andre lokaler, må en person være registrert som bruker av ordningen. En person kan registreres som bruker dersom han eller hun er over 18 år, har en langvarig heroinavhengighet og en helseskadelig injeksjonspraksis.

Personalet i ordningen avgjør om en person fyller disse kriteriene. Dersom en person skal nektes registrering, må beslutningen tas av lederen av sprøyteromsordningen.

Straffriheten i sprøyteromsordningen omfatter bare heroin. En bruker av ordningen kan straffritt bare ta med seg og bruke én brukerdose av gangen.

Brukerne av sprøyteromsordningen skal få tilbud om generelle råd om god hygiene, egenomsorg og injeksjonspraksis som kan forebygge smitte og redusere risikoen for skade.

Brukerne skal også få utdelt rent utstyr for injisering, blant annet rene sprøyter. Personalet skal observere brukerne mens de injiserer heroinen og en tid etterpå slik at de kan gi hjelp raskt dersom noen setter en overdose.

Personalet skal også tilby den enkelte bruker individuell og konkret rådgivning i forbindelse med injiseringen.

Den enkelte bruker skal få tilbud om enkel helsehjelp som for eksempel sårstell, og om rådgivning og informasjon om helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester. Dersom brukeren ønsker det, skal personalet i sprøyteromsordningen formidle kontakt med andre helse- eller omsorgstjenester eller med sosialtjenesten. Det kan for eksempel være kontakt for behandling av rusavhengigheten.

Sprøyteromsordningen skal være bemannet både med personer med helsefaglig utdanning og personer med sosialfaglig utdanning. Lederen av ordningen skal ha helsefaglig utdanning som tilsvarer minst høgskolenivå, for eksempel sykepleier.

Dersom politiet har mistanke om straffbar besittelse eller bruk av narkotika i sprøyteromsordningens lokaler eller tilstøtende behandlingsrom, kan de be om å få

opplyst om en bestemt person er registrert bruker av ordningen eller ikke. Politiet kan også gripe inn overfor brukere som oppholder seg i ordningens lokaler når det er nødvendig for å sikre den offentlige ro og orden, jf. politiloven § 7.

4 Situasjonen i andre land

Ifølge oversikt fra det europeiske overvåkingsorganet EMCDDA ¹ var det per februar 2017 ”*Drug consumption rooms (DCR)*” for bruk av narkotika i Sveits, Tyskland, Nederland, Spania, Norge, Luxembourg, Danmark, Frankrike, Canada og Australia.

I følge oversikten har flertallet av sprøyterom en del fellestrekk. De fleste krever at brukerne skal være registrert som bruker av ordningen. Tilgang til ordningen er typisk begrenset til personer over en viss alder. Sprøyterommene er som oftest lokalisert i tilknytning til andre tjenester, men ikke alle. De fleste har injiserende brukere som målgruppe, men brukere som røyker/inhalerer inkluderes i økende grad.

I Europa er det hovedsakelig tre modeller for sprøyterom – integrerte, spesialiserte og mobile fasiliteter. De aller fleste er integrerte i andre lavterskel tiltak der observasjon under inntak er en av flere skadereduserende tjenester. Andre tjenester er for eksempel tilbud om mat, dusj og rene klær for de som er boligløse, rådgivning og behandling.

Spesialiserte sprøyterom tilbyr bare tjenester som er mer direkte knyttet til selv ordningen, slik som utdeling av rent injiseringsutstyr, rådgivning om helse og sikrere inntak, medisinsk hjelp i akuttsituasjoner og observasjon etter inntaket.

Mobile sprøyterom gir mer geografisk fleksible tjenester og er typisk rettet inn mot et mer begrenset antall brukere.

I **Danmark** trådte lovendringer i kraft 1. juli 2012 som åpnet for at kommuner kan opprette ”*stofindsættelsesrum*” etter godkjenning fra departementet. Som i Norge er det opp til den enkelte kommune om den vil etablere slike ordninger.

Brukerne av ordningen må være fylt 18 år og ha en sterk avhengighet på grunn av lang og vedvarende misbruk av narkotiske stoffer. Dette vil være personer som gjennom år har oppbygget en så sterk avhengighet av stoffer som heroin og kokain at de bruker stoffene daglig.

Det er i Danmark opp til kommunene å avgjøre hvilke stoffer som skal tillates brukt og på hvilken måte de kan inntas.

I dag er det etablert *stofindsættelsesrum* i København, Odense, Aarhus og Vejle.

I følge en oppsummering av de fire kommunenes rapporteringer for 2016 er det ved sprøyterommene i København ingen begrensninger på typer stoff. Av hensyn til

1

http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/2734/Drug%20consumption%20rooms_update%202016.pdf

kapasiteten på plasser for røyking tillater de imidlertid ikke røyking av cannabis eller marihuana.

Stoffene som inntas i *stofindsættelsesrummene* i København er heroin, kokain, metadon og en liten gruppe "annet". Fordelingen av injiseringer er i oppsummeringen oppgitt å være ved *Skyen* 100 839 inntak: kokain 68,7 %, heroin/kokain 13,7 %, heroin 10,3 %, metadon 4,1 %, metadon/kokain 2,2 %, metadon/kokain 2,2 %, speed/amfetamin 0,1 %, ukjent 0,2% og annet 0,2 % og ved *Fixelancen* 6055 inntak: kokain 60,6 % heroin 11,8 %, kokain/heroin 12,3 %, metadon 6,4 %, kokain/metadon 6,6 %, Ritalin 1%, ukjent 0,2 og annet 1,3 %. Ved *H 17* 17 906 inntak: kokain 47,6%, heroin/kokain 18,4 %, heroin 17,2%, metadon 5,5%, metadon/kokain 5,4%, ritalin 0,7%, speed/amfetamin 0,2 %, ukjent stoff 3,1% og annet 1,9 %. Ved et *midlertidig rom i Halmtorvet 9D* 11 245 inntak: kokain 63,6%, heroin/kokain 11,9%, heroin 10,5%, metadon 8,4%, metadon/kokain 3,5%, ritalin 1,5%, speed/amfetamin 0,1%, ukjent stoff 0,1% og annet 0,4%.

I København kan stoffene inntas både ved injeksjon, nasalt, peroralt og rektalt. I to av rommene er det også mulig å røyke stoffene.

I røykerommet i *Skyen* har det i 2016 vært 107 132 inntakelser fordelt på stoffene; kokain 57,5%, heroin/kokain 28,4%, heroin 12,4%, metadon 0,6%, speed/amfetamin 0,2%, metadon/kokain 0,1%, ritalin 0,1 %, ukjent stoff 0,7% og annet 0,02%.

I røykerommet i *H17* har det i 2016 vært 44 797 inntakelser fordelt på stoffene; kokain 49,7%, heroin 23,5%, heroin/kokain 18,7%, metadon 0,2%, metadon/kokain 0,2%, ritalin 0,1 %, speed/amfetamin 0,0%, ukjent stoff 7,5% og annet 0,1%.

I København har de besluttet at brukere som ikke er fysisk istand til å innta stoffene uten hjelp, kan få hjelp av en annen person. Denne må være over 18 år og kan ikke være en av personalet ved ordningen. Inntak som skjer med bistand registreres og personalet overvåker inntaket nøye.

I *stofindsættelsesrum* i Odense kan alle typer stoff inntas med unntak av cannabis. Det er åpnet for inntak ved injisering og nasalt, men rommet har ikke tilbud om røyking som inntaksmåte.

I følge rapporteringen var det i 2016 10 921 inntak fordelt på følgende typer stoff: heroin (35,7%), kokain (56,5%), heroin/kokain (5,6%) og annet (2,2%). Kategorien "annet" omfatter amfetamin, benzodiazepin, speed, metadon, morfin og ritalin. 88% av inntakene var injeksjoner og 12 % nasalt.

Ved *stofindsættelsesrum* i Aarhus var det i 2016 4 436 inntak fordelt på følgende stoffer: heroin (43,8%), ritalin (26,8%), kokain (19,9%), metadon (3,9%), amfetamin (0,9%) og annet (3,6%).

I Aarhus er det åpnet for inntaksmåtene injeksjon, nasalt og røyking. 57,2% av inntakene var injeksjoner, 41,7% røyking, nasalt 0,9% og 0,01% ukjent.

Vejle kommune fikk tillatelse til å opprett *stofindsættelsesrum* 8. september 2016. Rapporteringen inneholder derfor data kun fra desember 2016. Det er adgang til å benytte alle typer stoffer, men ikke cannabis. I desember 2016 har det vært 72 inntak fordelt på følgende stoffer; heroin (54,2%), kokain (30,6%), speed/amfetamin (6,9%), speedball

(4,2%), metadon (1,4%) og annet (2,8%). 84,7% av inntakene var injeksjoner, 13,9% røyking og 1,4% nasalt.

5 Forholdet til FNs narkotikakonvensjoner

FN har vedtatt tre konvensjoner som særlig regulerer narkotika, heretter kalt narkotikakonvensjonene. Norge er part i de tre konvensjonene, og folkerettslig bundet av dem.

FN-konvensjonen av 1961 (The Single Convention on Narcotic Drugs) regulerer stoffer som er naturprodukter eller som er fremstilt av slike produkter. Konvensjonen forplikter statene til å ta de lovmessige og administrative forholdsregler som er nødvendige for å begrense bruk og besittelse av narkotika utelukkende til medisinske og vitenskapelige formål. Statene skal ikke tillate besittelse av narkotika uten hjemmel i lov, jf. artikkel 33. Forsettlig besittelse av narkotika skal gjøres straffbart, jf. artikkel 36.

FN-konvensjonen av 1971 (The Convention on Psychotropic Substances) regulerer kontrollen med de syntetiske stoffene. Etter artikkel 7 er statene forpliktet til å forby all bruk av nærmere opplistede stoffer, unntatt for vitenskapelige eller svært begrensede medisinske formål. Heroin er ikke omfattet av denne konvensjonen.

FN-konvensjonen av 1988 (The Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances) regulerer i første rekke ulovlig transport og handel med narkotika og tilvirkningsstoffer (precurcours). Etter artikkel 3 er statene forpliktet til å sette straff for forsettlig anskaffelse, besittelse, kjøp og salg av narkotiske stoffer til personlig bruk, når stoffet stammer fra ulovlig handel. Konvensjonen stiller ikke krav om at selve bruken av stoffet skal gjøres straffbart.

INCB (The International Narcotics Control Board) er FNs kontrollorgan for gjennomføringen av konvensjonene og overvåker hvordan statene overholder sine forpliktelser etter konvensjonene.

I forbindelse med vedtakelsen av sprøyteromsloven vurderte Justisdepartementet om forslaget til sprøyteromsordning var forenelig med FNs narkotikakonvensjoner. Vurderingen er omtalt i forarbeidene til midlertidig lov om sprøyteromsordning, Ot. prp. nr. 56 (2003-2004). Basert på en konkret vurdering av den nærmere utformingen av sprøyteromsordningen kom departementet til at det ikke var grunnlag for en klar konklusjon om at etablering av sprøyterom vil være i strid med narkotikakonvensjonene.

Om dette står det bl.a. følgende i Ot. prp. nr. 56 (2003-2004) punkt 3.2 og 16:

”Etter departementets oppfatning lar det seg imidlertid vanskelig gjøre å ta stilling til om sprøyteromsordningen er forenlig med narkotikakonvensjonene, uten å se hen til ordningens nærmere utforming. Sammenlignet med flere av sprøyterommene som er i drift i utlandet, vil modellen som legges til grunn i forslaget være restriktiv. Dette gjelder både i forhold til målgruppen, i forhold til den strafferettslige vurderingen, i forhold til type og mengde narkotika som straffritt kan benyttes i sprøyterommet og til dels også i forhold til kravet om samlokalisering med lavterskel helsetiltak. Dessuten er sprøyteromsordningen

som her foreslås en tidsbegrenset prøveordning som skal evalueres for å vurdere virkningene av sprøyterom.”

”Departementet fastholder oppfatningen i høringsnotatet om at det ikke er grunnlag for en klar konklusjon om at etablering av sprøyterom vil være i strid med narkotikakonvensjonene slik INCB synes å legge til grunn. De folkerettslige spørsmål som ordningen kan reise, knytter seg til randsonen av hva narkotikakonvensjonene er ment å ramme, og ikke til konvensjonenes kjerneområde. Departementet har søkt å gi forslaget om en sprøyteromsordning en utforming i proposisjonen som gjør at den ikke vil være i strid med Norges internasjonale forpliktelser. Etter departementets syn vil spesielt målgruppen for tiltaket, den strafferettslige gjennomføringen av ordningen, formålet med tiltaket, kravet om samlokalisering med lavterskel helsetiltak og ordningens utforming som en prøveordning med etterfølgende evaluering være sentralt i vurderingen.”

Forholdet til FNs narkotikakonvensjoner ble også vurdert da sprøyteromsordningen ble gjort permanent fra 2009, jf. Ot.prp. nr. 59 (2008-2009) kapittel 5.

Helse- og omsorgsdepartementet fastholdt da den tidligere vurderingen fra Justisdepartementet om at det ikke på generelt grunnlag kan konkluderes med at sprøyterom vil være i strid med narkotikakonvensjonene. Etter en konkret vurdering av ordningens nærmere utforming kom Helse- og omsorgsdepartementet til at sprøyteromsordningen som ble foreslått videreført, ikke var i strid med konvensjonene.

Det ble særlig lagt vekt på målgruppen og formålet med tiltaket, den strafferettslige gjennomføringen av ordningen, kravet om helsefaglig og sosialfaglig bemanning og tilknytning til helsetjenesten.

I forbindelse med at det i juni 2013 ble sendt på høring et forslag om å utvide sprøyteromsordningen til også å omfatte inhalering av heroin, vurderte Justis- og beredskapsdepartementet forholdet til konvensjonene på nytt. Avgjørende for om en utvidet sprøyteromsordning folkerettslig vil stå i samme stilling som gjeldende ordning er om hensynene bak og forutsetningene for den utvidede ordningen er de samme som for dagens ordning.

Justis- og beredskapsdepartementet skrev:

” Formålet med å tilrettelegge for inhalering av heroin i sprøyterommet er å få heroinavhengige til å gå over fra å injisere til å inhalere heroin. Risikoen for overdose er langt lavere ved inhalering enn ved injisering. Det samme gjelder faren for smittsomme sykdommer. Videre unngår man skader som kan forekomme ved injisering, slik som abscesser, sår, infeksjoner, «bomskudd» osv. Helsedirektoratet anbefaler røyking fremfor injisering av heroin.

De aller fleste norske heroinbrukere injiserer i dag heroinet. I andre land i Europa er det vanligere å inhalere stoffet. Norge har et høyt antall heroinoverdoser sammenlignet med andre europeiske land. Å tillate røyking av heroin i sprøyterommene kan være et virkemiddel for å redusere antall overdoser.

Formålene med utvidelsen av sprøyteromsordningen til å omfatte inhalering av heroin er dermed i stor grad de samme som talte for å opprette et sprøyterom for injisering av heroin, og som også talte for at ordningen var i overensstemmelse med narkotikakonvensjonene. Primært er formålet at sprøyteromsordningen skal være et skadereduserende helsetiltak. Mer konkret skal ordningen, enten den omfatter kun injisering eller også inhalering, bidra

til økt verdighet for mennesker med langvarig narkotikaavhengighet, samt bidra til økt helsemessig trygghet, herunder forebygge infeksjoner, smitte og overdoser.

Departementet er av den oppfatning at etableringen av sprøyterom og utvidelse av ordningen til å omfatte inhalering har samme formål som narkotikakonvensjonene, nemlig å redusere de lidelser og problemer ulovlige narkotiske stoffer forårsaker.

Det fremgår av Ot.prp. nr. 56 (2003-2004) at departementet la til grunn at i tillegg til ordningens formål, måtte en rekke forutsetninger være til stede for at ordningen skulle være i overensstemmelse med Norges forpliktelser etter FNs narkotikakonvensjoner.

For det første skulle målgruppen for tiltaket være en avgrenset gruppe tungt belastet sprøytemisbrukere som måtte forventes å sette sine sprøyter uansett om de får tilgang til et sprøyterom eller ikke. Målgruppen ville være i en fysisk og psykisk svært dårlig forfatning, og gjerne ha flere avbrutte behandlingsforsøk bak seg. Videre skulle sprøyteromsordningen ikke rette seg mot brukere som er i en tidlig fase av sin avhengighet og ikke tilskynde til en bruk som ellers ikke ville ha funnet sted eller bidra til større tilgjengelighet av rusmidler. Ordningen skulle ikke øke bruken av narkotika.

For å kunne utvide ordningen til å omfatte inhalering av heroin, vil adgangskriteriene til sprøyterommet mest sannsynlig måtte endres, slik at det kun kreves langvarig heroinavhengighet og at brukeren har fylt 18 år. Det grunnleggende formålet med utvidelsen av ordningen er å få tunge brukere med en helseskadelig injeksjonspraksis til å inhalere fremfor å injisere heroin. Departementet forutsetter derfor at målgruppen for tiltaket i det alt vesentlige er den samme som tidligere selv om ordningen utvides, det vil si individer med en langvarig heroinavhengighet og en helseskadelig injeksjonspraksis.

I den grad nye brukere kommer til ordningen, må det være tale om individer som kun inhalerer, men som også har en langvarig og sterk avhengighet av heroin. Formålet med å få disse inn i sprøyterommet må være å skape kontakt mellom dem og hjelpeapparatet, og veilede dem med tanke på minst mulig skadelig bruk.

Videre var den strafferettslige gjennomføringen av ordningen et viktig argument for at etableringen av sprøyterom var i overensstemmelse med FN-konvensjonene. Besittelse og bruk av narkotika er ulovlig og straffbart i Norge. Det er kun gitt et begrenset unntak i sprøyterommene ved at besittelse og bruk av en brukerdose heroin er fritatt for straff. Handlingene er likevel ulovlige også i sprøyterommet. Justisdepartementet ønsket å gi et signal om at personlig bruk av narkotika fortsatt er uønsket.

I vurderingen av forholdet til folkeretten ble det også lagt vekt på at sprøyteromsordningen ikke stod i motstrid til myndighetenes prioriterte innsats mot ulovlig omsetning av narkotika. Det var en grunnforutsetning for ordningen at man ikke tillot åpenlyst salg av narkotika i nærheten av eller i selve sprøyterommet. Andre handlinger enn besittelse og bruk av en brukerdose narkotika i sprøyterommet som er i strid med narkotikalovgivningen, er gjenstand for straff. All omsetning av narkotika, også i eller i tilknytning til sprøyterommet, er straffbar. Også ervervet av brukerdosen til bruk i sprøyterommet, er straffbar.

Det er en viktig forutsetning i relasjon til folkeretten at en utvidelse av sprøyteromsordningen ikke legger til rette for økt omsetning av heroin. I denne forbindelse oppstår det spørsmål om tilrettelegging for inhalering av heroin medfører at mengden som utgjør en brukerdosene heroin øker, og om dette i så fall øker omsetningsfaren.

Det følger av Ot.prp. nr. 56 (2003-2004) sammenholdt med en rapport fra Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) fra 2007 som evaluerte sprøyteromsordningen at en

brukerdose for injisering normalt vil ligge mellom 0,1 og 0,25 gram heroin. Samtidig vil hva som utgjør en brukerdose i alle tilfelle variere med både renhetsgrad og den enkelte bruker, slik at det ikke er mulig å gi noen tallmessig eksakt angivelse av hvilket kvantum heroin som i dag straffritt kan besittes i sprøyterommet. Dette innebærer at politiet og personalet i sprøyterommet også i dag må utvise skjønn hva gjelder avgrensningen av hva som er en brukerdose.

Videre vil en utvidelse av sprøyteromsordningen til å omfatte inhalering av heroin ikke endre det grunnleggende utgangspunkt at all omsetning av heroin er straffbart. Departementet legger derfor til grunn at en utvidelse av sprøyteromsordningen ikke øker omsetningsfaren.

Det overordnede spørsmål ved en utvidelse av sprøyteromsordningen er om narkotikakonvensjonene er til hinder for å legge til rette for at individer som er tungt avhengig av heroin, og som må forventes å bruke heroin uansett om de får tilgang til sprøyterom eller ei, skal få veiledning om hvordan heroinen kan brukes på minst mulig skadelig måte. Så vidt departementet kan se, er det ikke noe som tilsier at det går et skille mellom inhalering og injisering av heroin i forholdet til FN-konvensjonene. Etter departementets oppfatning vil de hensynene og forutsetningene som ble vektlagt i vurderingen av om sprøyteromsordningen slik den er i dag er forenlig med FNs narkotikakonvensjoner, også gjelde ved en utvidelse av ordningen til å omfatte inhalering.

Etter departementets syn er det derfor ikke grunnlag for en klar konklusjon om at utvidelse av sprøyteromsordningen til å omfatte inhalering av heroin er i strid med FNs narkotikakonvensjoner.”

Justis- og beredskapsdepartementet har også vurdert om det vil være i strid med narkotikakonvensjonene å utvide straffriheten til å omfatte flere typer narkotiske stoffer i tillegg til heroin. De har kommet til at det ikke er noe som tilsier at den foreslåtte og utvidede ordningen med sprøyterom folkerettslig står i en annen stilling enn gjeldende ordning. Det er ikke grunnlag for en klar konklusjon om at en ordning med sprøyterom, slik den er foreslått utformet i dette høringsnotatet, vil være i strid med narkotikakonvensjonene. Grunnlaget som denne konklusjonen bygger på er styrket gjennom den senere utvikling i statspraksis og uttalelser fra INCB (The International Narcotics Control Board) er FNs kontrollorgan for gjennomføringen av konvensjonene.

Om dette uttaler Justis- og beredskapsdepartementet;

Innledningsvis vil vi bemerke at rettskildesituasjonen etter vår oppfatning nå ikke gir grunnlag for en vesentlig endret folkerettslig vurdering av gjeldende ordning enn den som ble foretatt da ordningen ble innført som et prøveprosjekt i 2015. Det er imidlertid noen forhold som gjør at det er noe mindre grunnlag for den tvil som departementet ga uttrykk for om dette spørsmålet da ordningen ble sprøyterom ble innført og som gjenspeiles i vurderingen i Ot. prp. 56 (3003–2004), gjengitt ovenfor.

For det første synes det å ha skjedd en utvikling i INCBs holdning til bruk av sprøyteromsordninger. Som det fremgår av Ot. prp. 56 (3003–2004) forsto departementet tidligere uttalelser fra INCB slik at sprøyterom etter kontrollorganets syn ikke er i tråd med narkotikakonvensjonene. Departementet uttalte dessuten at de på bakgrunn av INCBs uttalelser i rapporten for 2003 og et brev fra INCB til norske myndigheter 19. februar 2004 hadde vært i tvil om en sprøyteromsordning kan være i samsvar med narkotikakonvensjonene, men at de hadde søkt å gi forslaget om en sprøyteromsordning en

utforming i proposisjonen som gjør at den ikke vil være i strid med Norges internasjonale forpliktelser. INCBs rapporter fra 2016 og 2017 gir, slik vi ser det, ikke like sterkt grunnlag for å oppfatte INCB slik at de mener at sprøyterom ikke er i tråd med narkotikakonvensjonene. INCBs senere rapporter må likevel forstås slik at en forutsetning for at slike sprøyterom skal være forenelig med konvensjonen er at målsettingen med ordningen er å redusere negative konsekvenser av narkotikamisbruk, uten at den generelle bruken eller handelen med narkotika øker. Ordningen må videre innrettes slik at den gir behandling, rehabilitering eller andre sosiale tiltak med lignende formål, se nærmere nedenfor.

I tillegg er det av betydning at flere andre land har etablert sprøyteromsordninger. Dette omfatter foruten Australia og Canada, en rekke europeiske land. I følge en rapport fra European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA) fra juni 2017 foreligger offisielle ordninger med lokalisasjoner i Sveits, Tyskland, Nederland, Spania, Norge, Luxembourg, Danmark og Frankrike. Noen land har etablert mange lokaler hvor det tilbys inntak av narkotiske stoffer. Eksempelvis finnes i Nederland 31 lokaler i 25 byer, i Tyskland 24 lokaler i 15 byer og i Spania er det 13 lokaler i 7 byer (pr. februar 2017). Et fellestrekk i ordningene er at de gjerne er begrenset til personer over en bestemt alder og at de har injiserende brukere som målbrukere. Brukere som bruker inhalering som inntaksmetode synes omfattet av ordningene i tiltagende grad. Det må kunne legges til grunn at etableringen av sprøyterom i offentlig regi i en rekke andre stater som er parter til de nevnte konvensjonen, innebærer at i hvert fall disse lands myndigheter forstår de relevante narkotikakonvensjonene slik at de ikke er til hinder for etablering av sprøyterom.

Avgjørende for om en utvidelse av sprøyteromsordningen til også å omfatte andre narkotiske stoffer enn heroin, folkerettslig står i samme stilling som gjeldende ordning, er etter vårt syn om hensynene bak og forutsetningene for den utvidede ordningen er de samme.

I vurderingen av forholdet til folkeretten i Ot.prp. nr. 56 (2003–2004) ble det lagt avgjørende vekt på formålet med sprøyteromsordningen. Ordningen skal være av helsemessig og sosial karakter, og skal legge til rette for at målgruppen lettere kommer i kontakt med og nyttiggjør seg hjelpeapparatet. Sprøyteromsordningen skal i tillegg bidra til verdighet i hverdagen, mindre skadelig injeksjonspraksis, reduksjon i smitte og infeksjoner samt bidra til å redusere antallet overdoser og overdosedødsfall.

Etter vårt syn ivaretas disse formålene også med den foreslåtte og utvidede ordningen. Det vises til at den foreslåtte ordningen er innrettet til å være et sosialt hjelpetiltak som skal redusere risikoen for helseskade som følge av narkotikamisbruk, definert til å omfatte alle brukere som benytter et narkotisk stoff som forutsetter injeksjon som inntaksmetode. Ordningen vil etter forslaget omfatte de aller fleste tilfeller av langvarig narkotikaavhengighet, og følgelig ikke bare heroinavhengighet som tidligere. Det er altså de helsemessige konsekvensene av narkotikamisbruk i generell forstand som søkes redusert. Forslaget om å utvide ordningen til å omfatte brukere som injiserer andre stoffer enn heroin, alene eller i kombinasjon, bygger som nevnt på at også denne gruppen risikerer overdoser og andre helseskader. Videre må det, for å kunne registrere seg som bruker, fortsatt foreligge en helseskadelig injeksjonspraksis.

I forslaget til ny § 1, som angir lovens formål, heter det dessuten at ordningen skal «bidra til økt verdighet for mennesker med langvarig narkotikaavhengighet ved å tilby hygieniske rammer for injisering og motivere for mer skånsomme inntaksmåter. Videre skal sprøyteromsordningen bidra til økt helsemessig trygghet, blant annet forebygge infeksjoner og smitte og gi raskere hjelp ved overdoser, gjennom tilstedeværelse og tilsyn av

helsepersonell». De lov- og forskriftsendringer som foreslås, bygger på og gjennomfører disse generelle målsettingene.

Formålene med utvidelsen av sprøyteromsordningen til å omfatte andre stoffer enn heroin, er dermed (i stor grad) de samme som talte for å opprette et sprøyterom for injisering av heroin, og som også talte for at ordningen var i overensstemmelse med narkotikakonvensjonene.

Det fremgår av Ot.prp. nr. 56 (2003–2004) at departementet la til grunn at i tillegg til ordningens formål, måtte en rekke forutsetninger være til stede for at ordningen skulle være i overensstemmelse med Norges forpliktelser etter FNs narkotikakonvensjoner.

Blant annet skulle målgruppen for tiltaket være en avgrenset gruppe tungt belastet sprøytemisbrukere som måtte forventes å sette sine sprøyter uansett om de får tilgang til et sprøyterom eller ikke. Målgruppen ville være i en fysisk og psykisk svært dårlig forfatning, og gjerne ha flere avbrutte behandlingsforsøk bak seg. Videre skulle sprøyteromsordningen ikke rette seg mot brukere som er i en tidlig fase av sin avhengighet og ikke tilskynde til en bruk som ellers ikke ville ha funnet sted eller bidra til større tilgjengelighet av rusmidler. Ordningen skulle ikke øke bruken av narkotika. I følge forslaget i utkast til høringsnotat er det et krav for å få registrere seg som bruker at det foreligger en helseskadelig injeksjonspraksis. Vi antar derfor at målgruppen for tiltaket i det alt vesentlige er den samme som tidligere selv om ordningen utvides, det vil si individer med en langvarig avhengighet og en helseskadelig injeksjonspraksis.

En annen viktig forutsetning i relasjon til folkeretten er at en utvidelse av sprøyteromsordningen ikke legger til rette for økt omsetning av heroin. Det er ikke heller grunnlag for å si at forslaget vil innebære at den generelle bruken eller handelen med narkotika vil øke. Vi viser her til tidligere vurderinger, hvor det blant annet fremheves at en viktig forutsetning ved ordningen er at den kun gir anledning til injeksjon av stoff hvor denne uansett har funnet sted. Selv om det dermed ikke kan legges til grunn at ordningen vil redusere bruken, er det vesentligste i denne relasjon at ordningen ikke vil øke bruken. Slik vi ser det vil en utvidelse av sprøyteromsordningen til å omfatte andre stoffer enn heroin ikke endre det grunnleggende utgangspunkt at all omsetning av narkotiske stoffer er straffbart.

Vi mener på denne bakgrunn at hensynene bak og forutsetningene for den utvidede ordningen som nå foreslås i all vesentlig grad er de samme som for den opprinnelige ordningen.

Som påpekt ovenfor gir ikke senere rapporter fra INCB det samme grunnlag som tidligere for å forstå kontrollorganet slik at en ordning med sprøyterom er i strid med FN-konvensjonene. Som nevnt er det imidlertid grunn til å forstå INCB slik at en klar forutsetning for at en slik ordning ikke skal være konvensjonsstridig er målsettingen ved slike ordninger må være å redusere negative konsekvenser av narkotikamisbruk, uten at den generelle bruken eller handelen med narkotika øker og at ordningen må innrettes slik at den gir behandling, rehabilitering eller andre sosiale tiltak med lignende formål.

I rapporten fra 2016 avsnitt 174 uttaler INCB om den danske ordningen at

«the ultimate objective of such measures is to reduce the adverse consequences of drug abuse without condoning or encouraging drug trafficking. Accordingly, any such facility must provide, or refer patients to, treatment, rehabilitation and social reintegration measures».

En noe tilsvarende formulering er inntatt i avsnitt 720. Her uttaler kontrollorganet blant annet:

«the ultimate objective of these measures is to reduce the adverse consequences of drug abuse through treatment, rehabilitation and reintegration measures, without condoning or increasing drug abuse or encouraging drug trafficking. “Drug consumption rooms” must be operated within a framework that offers treatment and rehabilitation services as well as social reintegration measures, either directly or by active referral for access, and must not be a substitute for demand reduction programmes, in particular prevention and treatment activities».

I INCBs rapport for 2017 avsnitt 189 heter det blant annet:

«[...] the Board reiterates that the ultimate objective of «drug consumption rooms» is to reduce the adverse consequences of drug abuse without condoning or encouraging drug use and trafficking. Accordingly, any such facility must provide, or refer patients to, treatment, rehabilitation and social reintegration services.»

Disse forutsetningen er i det vesentlige de samme som ble lagt til grunn i Ot.prp. 56 (2003-2004) da ordningen først ble etablert, og som også ivaretas også med den foreslåtte utvidede ordningen, jf. vurderingene ovenfor.

6 Departementets vurderinger og forslag

Utvidelse av typen narkotiske stoffer som kan inntas i ordningen

Departementet foreslår å åpne for at det kan injiseres flere stoffer enn heroin i sprøyteromsordningen. I dag omfatter straffriheten bare heroin.

Departementet foreslår å utvide typen stoffer som kan inntas i sprøyteromsordningen til alle narkotiske stoffer, også legemidler, som injiseres alene eller i kombinasjon. Dette omfatter for eksempel ikke cannabis eller rusmidler og legemidler som primært inntas gjennom munnen (oralt) eller nesen (nasalt).

Risikoen for overdosedødsfall og andre helseskader på grunn av injeksjonspraksis omfatter ikke bare ved inntak av heroin. I prinsippet vil all injisering av narkotiske stoffer medføre risiko for overdosedødsfall. Brukere som injiserer andre stoffer alene eller i kombinasjon med heroin risikerer også overdoser og andre helseskader.

Forekomsten av hepatitt C og andre infeksjoner er svært høy også i andre brukergrupper. Lovens begrensninger medfører derfor at mange som kunne hatt positivt utbytte av tilgang til sprøyterom ikke kan benytte tilbudet.

Bruken av amfetaminer og metamfetamin øker. I en undersøkelse av narkotikabruk i de syv største byene i Norge i 2013 var amfetamin det mest brukte rusmiddelet (SIRUS, 2014).

Mange bruker flere typer narkotika og medikamenter, ofte i kombinasjon, og som også injiseres. Overdoseprosjektet i Oslo intervjuet nylig brukere av ulike tiltak. De fant at 61 % hadde brukt mer enn ett rusmiddel i løpet av de siste 3 dager, noen hadde brukt opptil 7 ulike rusmidler.

I Bergen oppgir brukere som henter brukerutstyr ved Strax-huset hva de skal injisere. I løpet av oktober/november 2017 var det totalt 1872 besøkende. Av disse oppga 752 at de skulle injisere amfetamin, 381 at de skulle injisere heroin, 220 oppga LAR medikament, 111 piller og 106 annet. Til sammen 302 besøkende skulle injisere en eller annen form for blanding av rusmidler.

Avgrensningen av hvilke andre typer stoffer som bør omfattes av ordningen bør gå ved stoffer som ellers ville blitt injisert.

Dette vil være i tråd med formålet med ordningen om å bidra til økt verdighet for mennesker med langvarig narkotikaavhengighet ved å tilby hygieniske rammer for injisering, bidra til økt helsemessig trygghet. Ordningen skal blant annet forebygge infeksjoner og smitte og gi raskere hjelp ved overdoser.

Straffeunntaket vil med dette ikke omfatte cannabis eller andre ulovlige rusmidler som ikke er forbundet med samme overdosefare eller skadelig injeksjon.

Departementet anser det ikke hensiktsmessig med en konkret opplisting av hvilke typer stoffer som skal omfattes av ordningen. En slik liste kan fort bli utdatert.

Vi mener heller ikke det bør være opp til den enkelte kommune å avgjøre hvilke stoffer som kan inntas i ordningen slik det er for eksempel i Danmark. Dette betyr at kommunen må ha en ordning som omfatter alle stoffer som kan injiseres, men ikke kan utvide den til å gjelde andre typer stoffer. Kommunen skal selv kunne velge om ordningen bare skal omfatte sprøyterombud, eller om de i tillegg skal ha inhaleringsrom og gi opplæring i inhalering og utdeling av brukerutstyr for inhalering.

Endringer i adgangskriteriene/ målgruppen for ordningen

For å bli registrert som bruker med lovlig adgang til sprøyteromsordningen kreves i dag at en er fylt 18 år og har "langvarig heroinavhengighet og en helseskadelig injeksjonspraksis".

Når en åpner for inntak av flere stoffer enn heroin, kan en enten opprettholde begrensningen i målgruppen gjennom krav om heroinavhengighet. Det åpnes da for at heroinavhengige kan innta også andre stoffer enn heroin. Det har vært fremholdt at mange heroinavhengige utestenges fra ordningen i dag fordi de injiserer en blanding av heroin og andre stoffer.

Departementet foreslår imidlertid å utvide målgruppen til også å omfatte brukere av andre typer narkotiske stoffer enn heroin.

All injeksjon er helseskadelig uavhengig av type rusmiddel. Å ha tilgang til brukerrom og rent brukerutstyr mv, vil redusere faren for smitte av blodbårne sykdommer for eksempel ved deling av brukerutstyr, samt forbygge andre infeksjoner, abscesser mv.

Å åpne for brukere som injiserer andre stoffer enn heroin, vil også gi mulighet for kontakt mellom hjelpeapparatet og flere personer med omfattende bruk av narkotika.

Departementet foreslår ikke andre endringer i målgruppen. Ut fra formålet med ordningen bør den fortsatt være forbeholdt brukere over 18 år med langvarig avhengighet og en helseskadelig injeksjonspraksis.

Personalet skal kunne gi opplæring i mer skånsomme inntaksmåter enn injisering

Departementet foreslår også at det i ordningen skal kunne gis opplæring i overgang fra injisering til inhalering.

Inhalering er en langt mindre helseskadelig inntaksmåte enn injisering og reduserer faren for overdose til et minimum. Ved inhalering unngår en også risikoen for at brukerne smittes med infeksjoner som hiv og hepatitt B og C slik som ved injisering.

Inhalering medfører heller ikke skader av den typen som kan forekomme på grunn av dårlig injiseringspraksis – slik som absesser, sår, ødelagte vener med mer.

I tillegg til generell informasjon og rådgivning om andre inntaksmåter, skal personalet også kunne gi konkret opplæring til brukere som ønsker å prøve ut andre inntaksmåter i ordningen.

I dagens sprøyteromslov er det presisert at det er tillatt for personalet å gi brukerne individuell og konkret rådgivning i forbindelse med injiseringen. Departementet foreslår å utvide dette til også å omfatte individuell og konkret rådgivning i forbindelse med andre og mer skånsomme inntaksmåter.

Brukerne skal kunne prøve ut mer skånsomme inntaksmåter enn injisering

I forbindelse med opplæring og overgang til mer skånsom bruk, skal brukerne av ordningen også kunne prøve ut slike inntaksmåter i sprøyteromsordningen. Dette innebærer at straffriheten i ordningen må utvides i og med at straffriheten i dag er begrenset til injisering.

Departementet antar at det kan være utfordrende å praktisere en ordning der straffriheten for andre inntaksmåter enn injisering bare gjelder dersom brukeren er i en fase med opplæring og utprøving av nye inntaksmåter. Det kan være vanskelig å avgjøre om den enkelte bruker prøver ut andre inntaksmåter som ledd i opplæring og endring av inntaksmåte eller om inntaksmåten er en etablert bruk.

Departementet foreslår derfor at andre inntaksmåter innlemmes i straffriheten generelt.

Samtidig opprettholdes imidlertid kravet om en "helseskadelig injeksjonspraksis" for å bli registrert som bruker med lovlig adgang til sprøyteromsordningen. Personer som ikke injiserer vil da ikke kunne bli registrert som bruker av ordningen.

I den grad brukere av ordningen endrer inntaksmåte, vil personalet i ordningen måtte gjøre en skjønnsmessig vurdering av om og eventuelt når endret inntaksmåte skal føre til at brukeren ikke lenger skal få adgang til å bruke sprøyteromsordningen.

Endring av begrepsbruken

Departementet foreslår også å endre begrepsbruken i loven og forskriften. Med de foreslåtte endringene vil ordningen ikke bare omfatte injisering, men også andre inntaksmåter. Vi foreslår derfor begrepene brukerrrom og brukerrromsordning.

Forholdet til FNs narkotikakonvensjoner

Departementet mener at de endringene som her er foreslått ikke vil føre til at ordningen kommer i strid med FNs narkotikakonvensjoner. Det vises til den vurdering som er gjort av Justis- og beredskapsdepartementet av dette spørsmålet.

Justis- og beredskapsdepartementet uttaler....

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene i sprøyteromsloven og -forskriften innebærer ikke pålegg om nye oppgaver for kommunene og har derfor ikke bevilgningsmessige konsekvenser. Det er opp til den enkelte kommune å avgjøre om de ønsker å tilby brukerrromsordninger. Oslo og Bergen kommune avgjør selv om de ønsker å utvide tilbudet i sin ordning til også å omfatte lokaler for inhalering av narkotika.

I forbindelse med at Oslo byråd behandlet dette spørsmålet stipulerte velferdsetaten i Oslo merkostnadene for investering/inventar til kr. 250 000,-. Beløpet er basert på økt arealbehov, nødvendig tilpassing av ventilasjon og behov for noe spesialinnredning.

Fordi et inhaleringsrom vil kunne medføre et større antall brukere i lokalene samtidig, antar Velferdsetaten at et inhaleringsrom i tilknytning til sprøyterommet vil kreve større bemanning. Økningen i årlige driftskostnader ble foreløpig stipulert til kr. 1,1 mill., noe som tilsvarer to årsverk.

Forslag om å åpne for andre narkotiske stoffer vil åpne opp for flere brukere av ordningen. Det er imidlertid opp til kommunene selv å dimensjonere tilbudet. Denne utvidelsen vil derfor heller ikke innebære økonomiske konsekvenser.

8 Forslag til endringer i sprøyteromsloven

I

I lov 2. juli 2004 nr. 64 om ordning med lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsloven) gjøres følgende endringer:

Lovens navn skal lyde:

Lov 2. juli 2004 nr. 64 om ordning med lokaler for *inntak* av narkotika (*brukerrromsloven*)

§ 1 skal lyde:

§ 1 Formål

Lovens formål er å legge til rette for etablering av ordning med lokaler for *inntak* av narkotika (*brukerromsordning*).

Brukerromsordningen skal bidra til økt verdighet for mennesker med langvarig narkotikaavhengighet ved å tilby hygieniske rammer for injisering og *motivere for mer skånsomme inntaksmåter*. Videre skal *brukerromsordningen* bidra til økt helsemessig trygghet, *blant annet* forebygge infeksjoner og smitte og gi raskere hjelp ved overdoser, gjennom tilstedeværelse og tilsyn av helsepersonell. Formålet er også å bidra til økt mulighet for kontakt og samtaler mellom den enkelte bruker og hjelpeapparatet med sikte på tverrfaglig oppfølging og behandling.

§ 2 skal lyde:

§ 2 *Brukerromsordningen*

En *brukerromsordning* som er etablert i medhold av denne loven, er å anse som kommunal helse- og omsorgstjeneste.

En *brukerromsordning* skal inneholde et sprøyterom (injiseringsrom), fremmøterom og samtalerom. I tillegg skal *brukerromsordningen* ha tilgang til et behandlingsrom.

Ordningen kan også inneholde et rom for inhalering av narkotika (inhaleringsrom).

§ 3 skal lyde:

§ 3 Etablering av *brukerromsordning* og krav om godkjenning

Etter godkjenning fra departementet kan kommunen etablere en *brukerromsordning*.

For brukere av *ordningen* skal *denne* være et supplement til kommunens øvrige helse- og omsorgstjenester

§ 4 skal lyde:

§ 4 Bruk av *brukerromsordningen*

Den som med lovlig adgang til *injiseringsrommet* og *inhaleringsrommet*

a) injiserer *eller inhalerer* narkotika i et godkjent *injiseringsrom* *eller inhaleringsrom*, eller

b) besitter en brukerdose narkotika til eget bruk i et godkjent *injiseringsrom* *eller inhaleringsrom* eller tilstøtende fremmøterom, samtalerom eller behandlingsrom, kan ikke straffes for dette etter legemiddeloven § 31, jf. § 24 første ledd.

Det er tillatt for personalet i *brukerromsordningen* å gi brukerne individuell og konkret rådgivning i forbindelse med injisering og *inhalering* av narkotika i *injiseringsrommet* og *inhaleringsrommet*.

§ 5 skal lyde:

§ 5 Behandling av helseopplysninger

En kommune som etablerer en godkjent *brukerromsordning*, kan føre helseregister og behandle helseopplysninger som nevnt i helseregisterloven § 2 bokstav a i den grad det er nødvendig for å oppfylle reglene gitt i eller i medhold av loven her.

§ 6 skal lyde:

§ 6 Avgjørelse om adgang til *injiseringsrommet* og *inhaleringsrommet*

En avgjørelse om adgang til *injiseringsrommet* og *inhaleringsrommet* er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

Har politiet mistanke om straffbar besittelse eller bruk av narkotika i *brukerromsordningens* lokaler eller tilstøtende behandlingsrom, skal personalet uten hinder av taushetsplikten i helsepersonelloven § 21 og forvaltningsloven §§ 13 til 13 e og på begjæring gi politiet opplysning om hvorvidt en identifisert person er registrert bruker av *injiseringsrommet* og *inhaleringsrommet* eller ikke.

Adgang til *injiseringsrommet* og *inhaleringsrommet* er ikke nødvendig helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a. Avgjørelse om adgang til *injiseringsrommet* eller *inhaleringsrommet* kan ikke påklages etter pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2.

§ 7 skal lyde:

§ 7 Forholdet til helsepersonelloven

Helsepersonelloven gjelder for personalets yrkesutøvelse i *brukerromsordningen*.

Helsepersonelloven § 4 er ikke til hinder for at helsepersonell kan utføre de oppgaver som etter regler gitt i eller i medhold av loven her er lagt til personalet i *brukerromsordningen*.

§ 8 skal lyde:

§ 8 Forskrift

Kongen kan gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av *brukerromsordningen*, og kan blant annet bestemme:

- a) hvem *brukerromsordningen* skal gjelde for,
- b) ordninger for adgangsregulering,
- c) type og mengde narkotika som straffriheten skal omfatte,
- d) ordninger for kontroll av type og mengde narkotika en person har med seg inn i *brukerromsordningens* lokaler eller tilstøtende behandlingsrom,

- e) hvilken adgang politiet skal ha til *brukerromsordningens* lokaler eller tilstøtende behandlingsrom,
- f) hvilke krav til bemanning av *brukerromsordningen* som skal gjelde,
- g) hvordan helseopplysninger i helseregisteret kan behandles, *blant annet* hvilke, opplysninger som kan behandles og formålet med behandlingen,
- h) at reglene i helsepersonelloven §§ 39 og 40 helt eller delvis ikke skal gjelde for helsepersonell som yter helsehjelp i *brukerromsordningen*.

9 Forslag til endringer i sprøyteromsforskriften

I

I forskrift 17. desember 2004 nr. 1661 om ordning med lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsforskriften) gjøres følgende endringer:

Forskriftens navn skal lyde:

Forskrift 17. desember 2004 nr. 1661 om ordning med lokaler for *inntak* av narkotika (*brukerromsforskriften*)

§ 1 skal lyde:

§ 1 Adgang til *brukerromsordningen*

En person har lovlig adgang til *injiseringsrommet, inhaleringsrommet og brukerromsordningens* øvrige lokaler når han eller hun er registrert som bruker av *injiseringsrommet og inhaleringsrommet*. Registrering kan bare skje etter samtykke fra vedkommende.

For å bli registrert som bruker av *injiseringsrommet og inhaleringsrommet*, må en person ha

- a) langvarig *narkotikaavhengighet* og en helseskadelig injeksjonspraksis, og
- b) ha fylt 18 år.

§ 2 skal lyde:

§ 2. Håndheving av adgangskriteriene og krav til dokumentasjon

Personalet i *brukerromsordningen* avgjør om kriteriene for registrering etter § 1 *andre* ledd er oppfylt. Lederen av *brukerromsordningen* avgjør om en person skal nektes registrering.

Hvis det er tvil om en person har fylt 18 år, kan det kreves legitimasjon eller annet aldersbevis.

§ 3 skal lyde:

§ 3 Regler for opptreden i *brukerromsordningen*

Kommunen skal gi regler for brukerens opptreden i *brukerromsordningen*. Reglene skal forelegges departementet i forbindelse med søknad om godkjenning av *brukerromsordningen*.

Ved opptreden som er i strid med gjeldende lovgivning, eller ved brudd på regler gitt av kommunen, kan en person bortvises fra *brukerromsordningen* for den tid lederen av *brukerromsordningen* bestemmer. En avgjørelse om bortvisning fra *brukerromsordningen* er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

§ 4 skal lyde:

§ 4 Type og mengde narkotisk stoff

Straffriheten i *brukerromsordningen* omfatter heroin og andre narkotiske stoffer som injiseres.

En bruker av *brukerromsordningen* kan straffritt kun ta med seg og bruke én brukerdose i *injiseringsrommet* og *inhaleringsrommet*.

Heroin og andre narkotiske stoffer til bruk i *injiseringsrommet* og *inhaleringsrommet* skal fremvises for personalet.

§ 5 skal lyde:

§ 5 *Brugerromsordningens* innhold

Brugerromsordningen skal omfatte

- a) tilbud til brukerne om generelle råd om injeksjonspraksis, *mer skånsomme inntaksmåter enn injisering*, hygiene og egenomsorg for å forebygge smitte og for å redusere risikoen for skade,
- b) rent utstyr for injisering til hver bruker,
- c) observasjon av brukerne under og etter injiseringen,
- d) tilbud om individuell og konkret rådgivning til hver bruker i forbindelse med injiseringen,
- e) tilbud om enkel individuell helsehjelp, som for eksempel sårstell,
- f) tilbud om rådgivning og informasjon om helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester og
- g) formidling av kontakt med helse- og omsorgstjenesten eller sosialtjenesten dersom brukeren ønsker det.

Dersom ordningen omfatter inhaleringsrom, skal det også gis tilbud om rent utstyr for inhalering til hver bruker, observasjon av brukerne under og etter inhaleringen og tilbud om individuell og konkret rådgivning til hver bruker i forbindelse med inhalering.

Brukerromsordningen skal sikre rask tilgang til nødvendig helsehjelp gjennom et nært samarbeid med øvrig helse- og omsorgstjeneste.

Ved lokaliseringen av brukerromsordningen, skal det tas hensyn til avstanden til og fremkommeligheten for ambulansetjenesten.

Ved fastsettelsen av åpningstider og utformingen av brukerromsordningens lokaler, skal det tas hensyn til brukernes behov.

§ 6 skal lyde:

§ 6 Personalet

Brukerromsordningen skal bemannes både med personer med helsefaglig utdanning og personer med sosialfaglig utdanning. Leder av brukerromsordningen skal ha helsefaglig utdanning som minst tilsvarer høgszkolenivå.

Alle ansatte skal regelmessig gjennomgå opplæring i førstehjelp til bruk ved overdoser.

Kommunen må sørge for at de ansatte gis adekvat veiledning.

Brukerromsordningen skal være tilstrekkelig bemannet til samtidig å kunne foreta adgangskontroll, observere under injisering og inhalering, gi individuell og konkret rådgivning i forbindelse med injisering og inhalering, gi individuell helsehjelp og kontrollere forholdene i fremmøterommet.

§ 7 skal lyde:

§ 7 Plikt til å føre journal i brukerromsordningen

Den som yter helsehjelp i brukerromsordningen plikter å føre journal etter reglene som er gitt i eller i medhold av helsepersonelloven § 39 og § 40 med mindre noe annet følger av reglene i annet ledd.

Det er ikke plikt til å føre journal for helsehjelp som nevnt i § 5 første ledd bokstav a-d, f og g.

§ 8 skal lyde:

§ 8 Helseopplysninger som kan behandles

Kommunen kan behandle helseopplysninger som er nødvendig for å oppfylle regler gitt i brukerromsloven eller forskriften her, jf. brukerromsloven § 5. Kommunen kan ikke registrere andre helseopplysninger enn brukers navn, eventuelt kombinert med bilde,

alder, kjønn, bosted og tidspunkt for bruk av *injiseringsrommet eller inhaleringsrommet*. Registrering kan bare skje etter samtykke fra vedkommende, jf. § 1 første ledd.

§ 9 skal lyde:

§ 9 Formål med behandlingen av helseopplysningene

Formålet med behandlingen av helseopplysningene er å

- a) holde oversikt over brukere med lovlig adgang til *injiseringsrommet og inhaleringsrommet* og
- b) gi et informasjonsgrunnlag for kommunens planlegging, tilrettelegging og drift av *brukerromsordningen*.

Dersom personalet er i tvil om en person er registrert bruker av *injiseringsrommet og inhaleringsrommet*, kan personalet innhente opplysning om dette fra registeret, jf. første ledd bokstav a. Opplysninger fra registeret til bruk for kommunens planlegging, tilrettelegging og drift av *brukerromsordningen*, jf. første ledd bokstav b, skal behandles i aidentifisert form.

§ 11 skal lyde:

§ 11 Tilsyn med helseregisteret

Datatilsynet fører tilsyn med helseregistre som føres i *brukerromsordningen*, jf. helseregisterloven § 26.

§ 12 skal lyde:

§ 12 Politiets kontrolladgang og håndheving av den offentlige ro og orden mv.

Politiet kan ved mistanke om straffbar besittelse eller bruk av narkotika i *brukerromsordningens* lokaler eller tilstøtende behandlingsrom og på begjæring få opplysning om hvorvidt en identifisert person er registrert bruker av *injiseringsrommet og inhaleringsrommet* eller ikke, jf. *brukerromsloven* § 6 annet ledd.

Politiet kan gripe inn for å sikre den offentlige ro og orden mv. i samsvar med politiloven § 7.

II

Endringene gjelder fra den tid Kongen bestemmer.